

Številka: 007-828/2021/2

Ljubljana, 16. december 2021

EVA 2021-2330-0131

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.

mag. Janja Garvas Hočevar,
v.d. generalnega sekretarja

Priloga:

predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu.

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo;
- Ministrstvo za finance.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
.
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– Branko Ravnik, v. d. generalni direktor Direktorata za kmetijstvo, – mag. Marjeta Bizjak, namestnica generalnega direktorja Direktorata za kmetijstvo, – Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu,
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi niso sodelovali zunanji strokovnjaki.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
- dr. Jože Podgoršek, minister, - mag. Aleš Irgolič, državni sekretar, - Branko Ravnik, v. d. generalni direktor Direktorata za kmetijstvo, - mag. Marjeta Bizjak, namestnica generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo, - Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu.
5. Kratek povzetek gradiva:
Sprememba Zakona o kmetijstvu ureja naslednje vsebinske sklope: a) Prilagoditve zaradi izvajanja reforme Skupne kmetijske politike Reforma Skupne kmetijske politike (v nadaljevanju: reforma SKP) se bo začela izvajati z letom 2023. Za namen uskladitve s pravnim redom EU so potrebne nekatere spremembe in dopolnitve Zakona o kmetijstvu. Slovenija mora za izvajanje reforme SKP pripraviti strateški načrt SKP 2023-2027 (v nadaljevanju SN SKP 2023-2027), ki ga mora pred predložitvijo na Evropsko komisijo potrditi Vlada RS, kar urejamo v predlogu zakona. Pojem ukrep kmetijske politike razširjamo tudi na vse ukrepe (intervencije) novega SN SKP 2023-2027. Za pripravo SN SKP 2023-2027 je za določitev višine plačil potrebno v skladu z Uredbo EU o SN izdelati modelne izračune. V novem programskem obdobju bo sistem kontrol in sankcij predpisan v nacionalnih uredbah in ne več v izvedbenih in delegiranih uredbah Komisije, zato je potrebno v Zakonu o kmetijstvu pripraviti zakonsko podlago, na osnovi katere bo lahko področje sistema kontrol in sankcij predpisala Vlada RS. V novem programskem obdobju se obveznost upravičencev k označevanju vira sofinanciranja prenaša tudi na strateški načrt skupne kmetijske politike 2023-2027. b) Nosilec kmetije in člani, kmetijska dejavnost in kmetijsko gospodarstvo Za potrebe nove SKP in priprave SN SKP se spreminjata definiciji kmetijske dejavnosti in kmetijskega gospodarstva. Nosilec je v skladu z uredbo o strateških načrtih skladen z definicijo kmeta za izvajanje SKP. Zaostrujemo pogoje za menjavo nosilca, kar sledi očitkom EU revizijskih ugotovitev, da se v RS nosilec lahko zamenja na enostaven način brez preverjanja vsakršnih pogojev ali je nosilec tisti, ki v vsakdanjem življenju zares upravlja kmetijo in sprejema odločitve ima pravico do uporabe proizvodnih virov kmetije. Prav tako se uskladitev pogojev za menjavo približa novim zahtevam, da je nosilec »vodja« kmetijskega gospodarstva in ne le eden od enakopravnih članov kmetije. Zato se črta tudi namestnika kmetije, ki je v primeru, ko kmetija ni več imela nosilca, po uradni dolžnosti postal novi nosilec. Usklajujemo vpis subjekta- nosilca, ki vpisuje v RKG objekt - kmetijsko gospodarstvo, V RKG se torej vpiše nosilec in ne kmetijsko gospodarstvo. c) Strateški dokumenti V zakon vpeljujemo pravno podlago za sprejetje akcijskega načrta za področje ekološkega kmetovanja in za delo z mladimi kmeti. Na ta način se bo celovito pristopilo k reševanju problemov in izzivov, ki so na področju ekološkega kmetovanja in na področju dela z mladimi kmeti. d) Prilagajanje in blaženje podnebnih sprememb v kmetijstvu Predlagamo, da se enkrat letno pripravi podnebno poročilo, kjer se bo opisalo stanje na področju prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb. Kmetijstvo sodi med gospodarske dejavnosti, ki so najbolj izpostavljene podnebnim spremembam, na drugi strani pa je

tudi vir izpustov toplogrednih plinov (TGP).

Na novo se določuje pristojnost za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno uspešnosti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal.

e) Določitev glave velike živine

Za določitev glave velike živine (GVŽ) vpeljujemo zakonsko podlago. Ker se primerjalna enota GVŽ uporablja za različne namene, je potrebno na ravni države določiti enotno strokovno utemeljeno izhodišče za izračun koeficientov GVŽ.

f) Ukrepi pomoči kmetijskim gospodarstvom

Predlaga se sprememba, ki bo omogočala, da bo vlada s podzakonskimi predpisi določila, pri katerih ukrepih pomoči kmetijskim gospodarstvom v težavah bo Agencija strankam izdala informativne odločbe, ki so predvidene v predlaganem novem 56.b členu.

g) Posebna ureditev upravnega postopka in sistem za spremljanje površin

V skladu z uredbo 2021/2116 uvajamo sistem za spremljanje površin, ki je nov obvezen element integriranega administrativnega in kontrolnega sistema in ga morajo vzpostaviti države članice. Sistem za spremljanje površin omogoča redno in sistematično opazovanje, sledenje in presojo dejavnosti in praks na kmetijskih in gozdnih zemljiščih.

Z vidika digitalizacije poslovanja držav članic, ki je eden izmed ciljev Evropske komisije, je pomembno, da Agencija pravočasno in na enostavno dostopen način komunicira z upravičenci, zlasti glede opozoril in začasnih rezultatov samodejne analize časovne vrste satelitskih podatkov, kot tudi o končnih poročilih oz. pripravljenih zapisnikih o procesnih dejanjih opravljenih pregledov s spremljanjem. Pomemben vidik je tudi zmanjšanje števila pregledov na kraju samem, ki predstavljajo za upravičence v primerjavi s pregledi s spremljanjem nedvomno motnjo pri opravljanju njihove dejavnosti, z vidika porabe javnih sredstev pa tudi večje finančno breme. Zato se ureja informacijsko orodje za komunikacijo z upravičenci Sopotnik, ki se bo uporabljalo pri opravljanju pregledov s spremljanjem. Namenjeno bo elektronski izmenjavi informacij in dokumentov med Agencijo in strankami. Stranka za izmenjavo informacij in dokumentov preko Sopotnika ne bo potrebovala varnega elektronskega podpisa, kar pomeni, da predlagani način komunikacije strankam ne bo prinašal dodatnih administrativnih bremen.

V posebni ureditvi upravnega postopka urejamo več določil za poslovanje Agencije.

f) Izobraževanje na področju čebelarstva

Urejamo, da se pri izvajanju neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva, ki se ne bo več izvajalo v okviru Slovenske čebelarke akademije, ki deluje kot notranja organizacijska enota na Kmetijskem inštitutu Slovenije, ampak bo ministrstvo naloge z javnim razpisom podelilo usposobljenemu zunanjemu izvajalcu. Izvajalec neformalnega izobraževanja bo za udeležence izvajal plačljiva neformalna izobraževanja na področju čebelarstva, udeleženci pa bodo predvsem zainteresirani čebelarji iz tujine.

g) Evidence in zbiranje podatkov:

Dopolnjujemo nabor podatkov, ki se v RKG vodijo ali prevzemajo za posamezno kmetijsko gospodarstvo, urejamo podlago za pridobivanje podatkov iz evidenc drugih organov, obdelovanje kontaktnih podatkov upravičencev, dostop zavarovalnicam do podatkov o zemljiščih, živalih in kulturah na posameznih GERK, javnost KMG-MID javen, ob pogoju da se hkrati s KMG-MID ne navaja imena in priimka nosilca. Predlagamo omogočanje pridobivanja podatkov potrebnih za vsakoletni izračun standardnega prihodka kmetijskim gospodarstvom, zbiranje podatkov in spremljanje delovanja medpanožnih organizacij in skupine proizvajalcev. Urejamo zbirko podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov. Obstoječe zbirke podatkov se razširijo, dopolnijo s podatki o za izračun emisij in odvzemov toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu. Vzpostavljamo

evidenco podatkov, ki jih bo v zvezi z uporabo sistema za spremljanje površin pridobivala Agencija in evidenco območij planin.

V poglavju veriga preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi usklajujemo dodatne vsebine z Direktivo 2019/633 predvsem zaradi uskladitve delovanja nadzora organa Javne agencije RS za varstvo konkurence.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-16-0021 Priprava sistema za obračun emisij v sekt. LULUCF	160084 Pedologija in monitoring tal	/	150.000 EUR
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev**8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:**

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
---	----

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Datum objave: 16. 12. 2021

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
---	--------------

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
---	--------------

dr. Jože Podgoršek
minister

PRILOGA:

»PRILOGA 3 (jedro gradiva):

**PREDLOG
EVA 2021-2330-0131**

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSTVU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji je področje kmetijstva urejeno z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21); v nadaljnjem besedilu: zakon), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel aprila 2008.

Veljavni zakon temelji na načelih skladnosti, nevtralnosti in enakopravnosti ukrepov in programov kmetijske politike, kar pomeni, da morajo biti ukrepi in programi, ki se izvajajo na različnih področjih, usmerjeni k istim ciljem kmetijske politike. Pri uveljavljanju oziroma izvajanju ukrepov oziroma programa mora biti zagotovljena tudi enakopravnost upravičencev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. V zakonu so neposredno določeni cilji kmetijske politike za uresničevanje gospodarske, prostorske, ekološke in socialne vloge kmetijstva in njegovega trajnostnega razvoja.

Ti cilji so:

- stabilna pridelava kakovostne, konkurenčne in varne hrane ter zagotavljanje prehranske varnosti in čim višje stopnje samooskrbe;
- ohranjanje poseljenosti in obdelanosti podeželja ter krajine;
- trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč;
- varstvo kmetijskih zemljišč pred onesnaženjem in nesmotrno rabo ter ohranjanje in izboljšanje virov za trajnostno pridelavo hrane;
- trajno povečevanje konkurenčne sposobnosti kmetijstva;
- zagotavljanje primerne dohodkovne ravni kmetijskim gospodarstvom in
- uresničevanje načel varstva okolja in ohranjanja narave ter ohranjanja genskih virov.

Zakon je bil do sedaj spremenjen sedemkrat in eno odločbo o delni razveljavitvi odstavka v členu.

S spremembo iz sredine leta 2012 so bile uveljavljene spremembe v zvezi s posebno ureditvijo upravnega postopka in manjše spremembe, potrebne zaradi prilagoditve zakonodaji Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU). Poleg uskladitve postopkov in zahtev z veljavno zakonodajo in prakso pri izvajanju ukrepov skupne kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: SKP) je bil cilj tudi zmanjšati stroške in obremenitve strank, skupaj z zmanjšanjem administrativnih stroškov Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) in Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija).

Drugič je bil zakon spremenjen konec leta 2012, in sicer v zvezi s spremembami pristojnosti na področju varne hrane in varstva rastlin.

Tretjič je bil zakon spremenjen aprila 2014 zaradi ukrepov SKP ter z namenom dolgoročnega načrtovanja razvoja kmetijstva in živilstva, učinkovitega in celovitega izvajanja ukrepov ter hitrejšega prilagajanja zahtevam konkurence.

Četrta sprememba zakona iz maja leta 2015 je bila potrebna zaradi podaljšanja prehodnega obdobja za nadaljevanje izvajanja javnih služb. Določeno je bilo, da do ustanovitve ali izbire izvajalca javnih služb, najdlje pa do 31. decembra 2017, opravljajo naloge javnih služb dosedanj

izvajalci javnih služb, če izpolnjujejo pogoje iz tega zakona.

Petič je bil zakon spremenjen v letu 2017 s ciljem dopolnitve definicije kmetijskega gospodarstva in nosilcev kmetijskega gospodarstva, dopolnitve določb posebnega upravnega postopka, ureditve področja podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu, izvajanja finančnih instrumentov, ureditev področja informiranja javnosti o kmetijski politiki, področja varstva potrošnikov in doniranja hrane.

Šestič je bil zakon dopolnjen leta 2018 z vsebinami, ki so se nanašale na področje verige preskrbe s hrano, kjer so se odpravile nekatere nove oblike nedovoljenih ravnanj. Vpeljala se je tudi možnost začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu, s čimer se je kmetijski panogi omogočilo, da s pomočjo izvajalcev del opravi potrebno delo v točno določenem časovnem obdobju glede na proizvodni proces v panogi.

Zadnjič je bil zakon spremenjen leta 2021 zaradi izvajanja kmetijske politike v skladu s predpisi EU kot tudi za potrebe izvajanja nacionalne kmetijske politike. Natančneje se je določilo, kdo je upravičenec za ukrepe kmetijske politike, ki ga je bilo treba uskladiti zaradi določenih nepravilnosti, ki jih je ugotovila revizija Evropske komisije. Prav tako se je z zakonom urejalo poročanje o stanju organske snovi za oceni emisij in odvzemov toplogrednih plinov iz kmetijstva. Zaradi varovanja proizvodne sposobnosti kmetijskih zemljišč se je uvedlo spremljanje stanja kmetijskih tal. Za izvajanje ukrepov kmetijske politike so se poenostavili nekateri administrativni postopki, bolj natančno se je opredelilo nekatere ukrepe inšpektorjev in natančneje se je določilo vodenje zbirk podatkov in vzpostavilo nekatere nove zbirke podatkov. Uredile so se tudi določbe plačilnih rokov za hitro pokvarljive živilske proizvode delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano in nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s hrano. Prav tako pa so se uskladile tudi določbe na področju ekološke pridelave in spremljanja s predpisi EU.

Tokratna sprememba zakona je potrebna zaradi reforme Skupne kmetijske politike, ki se bo začela izvajati z letom 2023. Za namen uskladitve s pravnim redom EU so potrebne nekatere spremembe in dopolnitve Zakona o kmetijstvu. Slovenija mora za izvajanje reforme SKP pripraviti strateški načrt SKP 2023-2027 (v nadaljevanju: SN SKP 2023-2027), ki ga mora pred predložitvijo na Evropsko komisijo potrditi Vlada RS. Pojem ukrep kmetijske politike razširjamo tudi na vse ukrepe (intervencije) novega SN SKP 2023-2027, podlago za modelne izračune, sistem kontrol in kazni, določitev GVŽ. Za potrebe nove SKP in priprave SN SKP se spreminjata definiciji kmetijske dejavnosti in kmetijskega gospodarstva. Vpeljujemo pravno podlago za akcijski načrt za področje ekološkega kmetovanja in za delo z mladimi kmeti in spremembe na področju izobraževanja v čebelarstvu. Urejamo, da se enkrat letno pripravi podnebno poročilo, kjer se bo opisalo stanje na področju prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb. Na novo se določuje pristojnost za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno uspešnosti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal. Predlagamo določene spremembe v posebni ureditvi posebnega upravnega postopka in uvajamo nov element IAKS- sistem za spremljanje površin ter orodje Sopotnik. Prav tako uvajamo evidenco planin in zbirke podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, razširjanje obstoječih zbirk, zbiranje podatkov za standardni prihodek določene spremembe, posredovanje podatkov in obdelovanje podatkov.

2.1 Cilji

Cilji zakona ostajajo nespremenjeni. S spremembo zakona se natančneje določajo upravičenci za ukrepe kmetijske politike. Dopolnjujejo pa se področja, kot so: spremljanje organske snovi in hranil v kmetijskih tleh zaradi emisij toplogrednih plinov, spremljanje stanja kmetijskih tal, gnojenje vključno z uporabo ostankov kmetijske pridelave in predelave, poenostavitve administrativnih postopkov za izvajanje ukrepov kmetijske politike. Spreminja se tudi poglavje V.a Veriga preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi, ker se v to poglavje vnaša vsebina Direktive 2019/633/EU o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in

živilskimi proizvodi. Direktiva na novo definira plačilne roke za hitro pokvarljive in druge kmetijske in živilske proizvode. Nekoliko se spreminjajo tudi določbe, ki določajo delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano. Na novo so opredeljena nedovoljena ravnanja, ki vsebujejo tudi novo opredelitev znatne tržne moči ter razširjen seznam nedovoljenih ravnanj, ki poleg že obstoječih nedovoljenih ravnanj vsebuje tudi nedovoljena ravnanja, prenesena iz direktive. V skladu z Direktivo 2019/633/EU so novelirani in dopolnjeni tudi postopki, po katerih bo delovala Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, ki je v tem primeru izvršilni organ. Ta agencija bo o svojem delu poročala tudi Evropski komisiji.

Zakon nadalje določa pogoje za organizacije za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov in določa nekatere pogoje za izvajanje javnih služb. Zakon predvideva tudi, da se vzpostavijo nekatere nove evidence, med katerimi so evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev, evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč ter evidenca podatkov rastlinske genske banke. Prav tako zakon prinaša uskladitev področja ekološke pridelave s predpisi EU.

Temeljne določbe zakona se usklajujejo s predpisi EU, tako da so v predlogu upoštevani veljavni predpisi EU, katerih izvajanje ureja zakon.

2.2 Načela

Glede na zastavljene cilje, predlog zakona še vedno sledi načelom veljavnega zakona, postavljenim v letu 2008: načelo skladnosti, nevtralnosti in enakopravnosti ukrepov in programov kmetijske politike ter enakopravnosti upravičencev.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve lahko strnemo v naslednje vsebinske sklope:

- a) Prilagoditve zaradi izvajanja reforme Skupne kmetijske politike
- b) Nosilec kmetije in člani, kmetijska dejavnost in kmetijsko gospodarstvo
- c) Strateški dokumenti
- d) Prilagajanje in blaženje podnebnih sprememb v kmetijstvu
- e) Določitev glave velike živine
- f) Ukrepi pomoči kmetijskim gospodarstvom
- g) Posebna ureditev upravnega postopka in sistem za spremljanje površin
- h) Izobraževanje na področju čebelarstva
- i) Evidence in zbiranje podatkov

V nadaljevanju so predstavljene pomembnejše vsebine posameznega sklopa.

- a) Prilagoditve zaradi izvajanja reforme Skupne kmetijske politike

Reforma Skupne kmetijske politike (v nadaljevanju: reforma SKP) se bo začela izvajati z letom 2023. Za namen uskladitve s pravnim redom EU so potrebne nekatere spremembe in dopolnitve Zakona o kmetijstvu. Slovenija mora za izvajanje reforme SKP pripraviti strateški načrt SKP 2023-2027 (v nadaljevanju SN SKP 2023-2027), ki ga mora pred predložitvijo na Evropsko komisijo potrditi Vlada RS, kar urejamo v predlogu zakona. Prav tako je v skladu z EU uredbami treba določiti organe upravljanja in usklajevalska telesa za SN SKP 2023-2027.

Pojem ukrep kmetijske politike razširjamo tudi na vse ukrepe (intervencije) novega SN SKP 2023-2027.

Za pripravo SN SKP 2023-2027 je za določitev višine plačil potrebno v skladu z Uredbo EU o SN izdelati modelne izračune. Ukrepi oz. intervencije, ki pri katerih se določijo višine plačil na enoto so Shema za podnebje in okolje (SOPO), Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (KOPOP), Ekološko kmetovanje (EK), Biotično varstvo rastlin, Dobrobit živali, Izvajanje

ukrepov iz načrtov upravljanja zavarovanih območij in Plačila Natura 2000 in tudi drugi ukrepi oz. intervencije, če je tako določeno v EU predpisih.

V novem programskem obdobju bo sistem kontrol in sankcij predpisan v nacionalnih uredbah in ne več v izvedbenih in delegiranih uredbah Komisije, zato je potrebno v Zakonu o kmetijstvu pripraviti zakonsko podlago, na osnovi katere bo lahko področje sistema kontrol in sankcij predpisala Vlada RS. V novem programskem obdobju se obveznost upravičencev k označevanju vira sofinanciranja prenaša tudi na strateški načrt skupne kmetijske politike 2023-2027.

b) Nosilec kmetije in člani, kmetijska dejavnost in kmetijsko gospodarstvo

Za potrebe nove SKP in priprave SN SKP se spreminjata definiciji kmetijske dejavnosti in kmetijskega gospodarstva. Nosilec je v skladu z uredbe o strateških načrtih skladen z definicijo kmeta za izvajanje SKP.

Zaostrujemo pogoje za menjavo nosilca, kar sledi očitkom EU revizijskih ugotovitev, da se v RS nosilec lahko zamenja na enostaven način brez preverjanja vsakršnih pogojev ali je nosilec tisti, ki v vsakdanjem življenju zares upravlja kmetijo in sprejema odločitve ima pravico do uporabe proizvodnih virov kmetije. Prav tako se uskladi pogojev za menjavo približa novim zahtevam, da je nosilec »vodja« kmetijskega gospodarstva in ne le eden od enakopravnih članov kmetije. Zato se črta tudi namestnika kmetije, ki je v primeru, ko kmetija ni več imela nosilca, po uradni dolžnosti postal novi nosilec. V tem primeru je sicer kmetija lahko dobila izplačana sredstva na novega nosilca (ki ni bil nujno tudi dedič). Zaradi avtomatične postavitve namestnika za novega nosilca po uradni dolžnosti, so s tem – čeprav včasih le za nekaj dni postali »kmetje« v smislu EU SKP pravil in je kar nekaj oseb izgubilo možnost kasneje kandidirati na razpis mladi prevzemnik za katere je pogoj, da prej še niso bili nosilci kmetije.

Dodaja se omejitev članstva na kmetiji za samostojnega podjetnika posameznika, ki se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo, da se razmeji aktivnosti v katerih nastopa posameznik.

Določa se upravičence, ukine se avtomatizem prenosa pravic in obveznosti na novega nosilca kmetije. Uredi se izplačilo zaprosenih sredstev v zbirni vlogi v primeru smrti nosilca- vlagatelja. V izogib poslabšanju finančnega položaja članov kmetije v primeru smrti nosilca- vlagatelja, se uredi izplačilo novemu nosilcu, ki je določen v RKG s soglasjem večine oseb, ki izpolnjujejo pogoje za člana kmetije glede na pokojnega nosilca (sorodniki).

Usklajujemo vpis subjekta- nosilca, ki vpisuje v RKG objekt - kmetijsko gospodarstvo, V RKG se torej vpiše nosilec in ne kmetijsko gospodarstvo.

c) Strateški dokumenti

Vpeljujemo pravno podlago, da bo vlada RS lahko sprejela akcijski načrt za področje ekološkega kmetovanja in za delo z mladimi kmeti. Na ta način se bo celovito pristopilo k reševanju problemov in izzivov, ki so na področju ekološkega kmetovanja in na področju dela z mladimi kmeti.

d) Prilagajanje in blaženje podnebnih sprememb v kmetijstvu

Predlagamo, da se enkrat letno pripravi podnebno poročilo, kjer se bo opisalo stanje na področju prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb. Kmetijstvo sodi med gospodarske dejavnosti, ki so najbolj izpostavljene podnebnim spremembam, na drugi strani pa je tudi vir izpustov toplogrednih plinov (TGP). V Sloveniji prispeva približno 10 % izpustov TGP, predvsem gre za metan in didušikov oksid. S kmetijstvom je tesno povezan tudi sektor Raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo (LULUCF), ki je lahko vir, ali pa tudi ponor izpustov TGP. V prihodnje bomo izpustom sledili v okviru novo oblikovanega združenega sektorja Kmetijstvo, gozdarstvo in druge rabe zemljišč (AFOLU). S kmetijstvom so povezani tudi izpusti, ki jih obravnavamo v okviru drugih sektorjev. Gre predvsem za izpuste zaradi rabe energije v kmetijstvu in za izpuste, ki nastanejo pri proizvodnji mineralnih gnojil in drugih materialov za kmetijstvo. Nezanemarljiv je tudi potencial kmetijstva na področju obnovljivih virov energije. Vizija, ki je določena v Dolgoročni podnebni strategiji, je zmanjšanje emisij TGP ob upoštevanju naravnih danosti za kmetovanje, izboljšanju prehranske varnosti ter povečanju samooskrbe s hrano in sledenju drugim ciljem multifunkcionalnega kmetovanja, kot so zmanjševanje negativnih vplivov na vode, tla in zrak, varovanje biotske raznovrstnosti, ohranjanje kulturne krajine,

zagotavljanje dobrobiti živali in ohranjanje/povečevanje zaloga ogljika v kmetijskih tleh.

Pregled bo vseboval:

- pregled aktivnosti na področju prilagajanja podnebnim spremembam in učinkov teh aktivnosti,
- pregled trendov na področju izpustov toplogrednih plinov in onesnaževal zraka v kmetijstvu, pregled ukrepov kmetijske politike in njihovega učinka,
- pregled trendov in ukrepov na področju emisij/ponorov z naslova rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF),
- pregled trendov in ukrepov kmetijske politike na področju učinkovite rabe energije v kmetijstvu in kmetijskih virov obnovljive energije,
- pregled spremljajočih dejavnikov, ki so pomembni z vidika prilagajanja in blaženja podnebnih sprememb, kot so stanje kmetijskih tal, raba in poraba mineralnih gnojil, živinskih gnojil in drugih organskih gnojil, ...

Na novo se določuje pristojnost za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno uspešnosti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal. Ker ministrstvo ni strokovno usposobljeno, ter kadrovsko in tehnično opremljeno, za izvajanje teh nalog (npr. poznavanje metod za oceno emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal), se predlaga, da ministrstvo z javnim razpisom podeli javno pooblastilo za obdobje petih let. Na ta način bo lahko ministrstvo kontinuirano zagotavljalo poročanje za namen izpolnjevanja obveznosti, ki nam jih nalagajo predpisi Unije. Namreč EU predpisi določajo, da morajo države članice pripraviti in Evropski komisiji predložiti Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (v nadaljnjem besedilu: NEPN) za obdobje 2020 do 2030 (in s pogledom do 2040). V NEPN je predvideno, da je eden izmed ukrepov v kmetijstvu tudi »nadgradnja kmetijske politike – integracija podnebne politike in prilagajanja podnebnim spremembam«, za katerega je odgovorno ministrstvo.

e) Določitev glave velike živine

Za določitev glave velike živine (GVŽ) vpeljujemo zakonsko podlago. Ker se primerjalna enota GVŽ uporablja za različne namene, je potrebno na ravni države določiti enotno strokovno utemeljeno izhodišče za izračun koeficientov GVŽ. Koeficienti, GVŽ, ki se trenutno uporabljajo, so določeni v prilogi Pravilnika o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Uradni list RS, št. 87/14 in 15/16) in so usklajeni s stroko (KIS) in SURS-om, vendar manjka zakonska pravna podlaga za izhodišče za izračun GVŽ.

e) Ukrepi pomoči kmetijskim gospodarstvom

Predlaga se sprememba, ki bo omogočala, da bo vlada s podzakonskimi predpisi določila, pri katerih ukrepih pomoči kmetijskim gospodarstvom v težavah bo Agencija strankam izdala informativne odločbe, ki so predvidene v predlaganem novem 56.b členu.

f) Posebna ureditev upravnega postopka in sistem za spremljanje površin

• Posebna ureditev upravnega postopka

- Predlagamo, da se za namen izvajanja ukrepov kmetijske politike lahko s podzakonskim predpisom ali javnim razpisom določi vsebina obrazca za vložitev vloge. V skladu s sedaj veljavno določbo se namreč lahko določi obrazec, t.j. formular z določeno obliko in vsebino.
- V delu o podatkih o transakcijskih računih strank, ko stranka v RS nima odprtega transakcijskega računa, predlagamo, da se za te primere določi obveznost, da stranka predloži dokazilo, ki izkazuje, da je imetnica transakcijskega računa pri banki v drugi državi članici EU, na katerega želi nakazilo sredstev.
- Urejamo, da se za postopek izbire izvajalca pregledov na kraju samem izrecno opredeli postopek javnega naročanja, kot konkurenčni postopek. Takšen postopek omogoča prijavo (oddajo ponudbe) več subjektov, ki enakopravno konkurirajo za pridobitev posla (javnega pooblastila). Izbor izvajalca se zaključi skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje - z izdajo akta pravno-poslovne narave, ki se imenuje »odločitev o oddaji javnega naročila«.
- Zaradi potrebe po lažjem in hitrejšem poslovanju s strankami, zmanjšanja administrativnih opravil in po elektronskem poslovanju tudi pri pregledih na kraju samem, vzpostavljamo zapisnik v elektronski obliki. Določujemo zakonsko pravno podlago za izdajo odločb o upravnih sankcijah tudi v primeru, če upravna sankcije niso določene s predpisom Unije, kot so bile določene v

sedanjem obdobju skupne kmetijske politike.

- Urejamo vračunavanje dolžnikove izpolnitve za ukrepe kmetijske politike, in sicer predlagamo, da se vračunavanje dolžnikove izpolnitve uredi na način, da se najprej odplača glavnica, nato obresti in nato stroški. Takšen vrstni red vračunavanja izpolnitve je bolj ugoden za stranke, saj, ko se stranki najprej vračunavajo zneski glavnice, na del ali celoto poravnane glavnice, nadalje ne tečejo več zakonske zamudne obresti.

- Urejamo obročno plačilo dolga iz naslova ukrepov kmetijske politike. Predlagamo, da se z namenom doseganja večje jasnosti določbe, ki ureja obračunavanje zamudnih obresti, le to preoblikuje na način, da bo iz besedila jasno razvidno, da se v primeru dovolitve obročnega plačila dolga zakonske zamudne obresti obračunajo od dneva zapadlosti posameznega obroka do dneva plačila, razen če predpisi EU obračunavanje zamudnih obresti urejajo na drugačen način.

- razširjamo določilo, da mora agencija v primeru prejema nepopolne ali nerazumljive vloge vlagatelja pozvati k odpravi pomanjkljivosti v roku treh mesecev od poteka roka za vložitev zahtevka, tudi na postopek za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja.

- Z namenom, da bo v primerih vlaganja vlog v elektronski obliki v tovrstnih postopkih mogoče določiti vrstni red oddaje vlog, urejamo v zakonu, kateri je tisti časovni trenutek, za katerega se šteje, da je vloga vložena. Glede na navedeno je predlagano, da se doda določilo, kdaj se šteje za vloženo vlogo, ki je poslana po elektronski poti, in sicer bo ta časovni trenutek tisti trenutek, ko bo sprejem vloge samodejno evidencialni informacijski sistem Agencije za sprejem vlog.

- Dodajamo določilo, da se v podzakonskem predpisu določi, kaj se zgodi s sredstvi, ki v posameznem časovnem obdobju ostanejo nerazdeljena, in kaj se zgodi z vlogami, ki v posameznem časovnem obdobju dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor, vendar razpisana sredstva niso več na voljo. Nadalje je predlagamo, da se v javnem razpisu določijo časovna obdobja za zbiranje vlog.

- Urejamo možnost, da se v podzakonskih predpisih za izvajanje ukrepov kmetijske politike določi, da se sredstva stranki izplačajo neposredno na podlagi odločbe o pravici do sredstev.

- Predlagamo, da se agenciji v primeru, ko se ugotovi zahtevku stranke za spremembo obveznosti, omogoči izdajo odločbe s skrajšano obrazložitvijo. Odločba s skrajšano obrazložitvijo bo vsebovala kratko obrazložitev strankinega zahtevka za spremembo obveznosti, navedbo pravnih predpisov, na podlagi katerih je bilo o zahtevku odločeno, in pravni pouk.

- Predlagamo, ko se v podzakonskih predpisih za izvajanje ukrepov kmetijske politike določi, da se stranki sredstva izplačajo na podlagi odločbe o pravici do sredstev. V teh primerih stranke ne bodo vlagale zahtevkov za izplačilo sredstev.

- Uvajamo novo ureditev roka za odstop od pravice do sredstev.

- Urejamo možnost, da agencija v primerih, ko pri odločanju o zahtevku za izplačilo sredstev zavrne nizek znesek, izda odločbo s skrajšano obrazložitvijo. Agencija bo lahko izdala odločbo s skrajšano obrazložitvijo, kadar bo zavrnila znesek, ki bo znašal do največ dva odstotka celotne vrednosti zahtevka, ali kadar bo zavrnila znesek, ki ne presega 250 eurov.

- Sistem za spremljanje površin

V skladu z uredbo 2021/2116 uvajamo sistem za spremljanje površin, ki je nov obvezen element integriranega administrativnega in kontrolnega sistema in ga morajo vzpostaviti države članice. Sistem za spremljanje površin omogoča redno in sistematično opazovanje, sledenje in presojo dejavnosti in praks na kmetijskih in gozdnih zemljiščih.

Z vidika digitalizacije poslovanja držav članic, ki je eden izmed ciljev Evropske komisije, je pomembno, da Agencija pravočasno in na enostavno dostopen način komunicira z upravičenci, zlasti glede opozoril in začasnih rezultatov samodejne analize časovne vrste satelitskih podatkov, kot tudi o končnih poročilih oz. pripravljenih zapisnikih o procesnih dejanjih opravljenih pregledov s spremljanjem. Pomemben vidik je tudi zmanjšanje števila pregledov na kraju samem, ki predstavljajo za upravičence v primerjavi s pregledi s spremljanjem nedvomno motnjo pri opravljanju njihove dejavnosti, z vidika porabe javnih sredstev pa tudi večje finančno breme. Zato se ureja informacijsko orodje za komunikacijo z upravičenci Sopotnik, ki se bo uporabljalo pri opravljanju pregledov s spremljanjem. Namenjeno bo elektronski izmenjavi informacij in dokumentov med Agencijo in strankami. Stranka za izmenjavo informacij in dokumentov preko Sopotnika ne bo potrebovala varnega elektronskega podpisa, kar pomeni, da predlagani način

komunikacije strankam ne bo prinašal dodatnih administrativnih bremen. Z dnem objave informacije ali dokumenta na Sopotniku se bo štelo, da je stranka seznanjena z informacijo. Preko Sopotnika se bo stranki vročal tudi zapisnik o opravljenem pregledu s spremljanjem. Če pri pregledu s spremljanjem ne bodo ugotovljena nobena neskladja, podpisovanje zapisnika ne bo potrebno. V primeru neugodnih ugotovitev za stranko, bo slednja v predpisanem roku (8 dni) lahko podala pripombe na zapisnik. Pripombe bo lahko podala preko Sopotnika. Omogočena bo tudi uporaba Sopotnika preko pooblaščenca.

f) Izobraževanje na področju čebelarstva

Urejamo, da se pri izvajanju neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva, ki se ne bo več izvajalo v okviru Slovenske čebelarске akademije, ki deluje kot notranja organizacijska enota na Kmetijskem inštitutu Slovenije, ampak bo ministrstvo naloge z javnim razpisom podelilo usposobljenemu zunanjemu izvajalcu. Izvajalec neformalnega izobraževanja bo za udeležence izvajal plačljiva neformalna izobraževanja na področju čebelarstva, udeleženci pa bodo predvsem zainteresirani čebelarji iz tujine. Izobraževanja se bodo izvajala v Sloveniji ali pa v tujini. Ob tem bo izvajalec moral izkazati sodelovanje z izobraževalnimi in raziskovalnimi organizacijami na področju čebelarstva in jih vključevati v ponudbo neformalnega izobraževanja.

g) Evidence in zbiranje podatkov:

- Dopolnjujemo nabor podatkov, ki se v RKG vodijo ali prevzemajo za posamezno kmetijsko gospodarstvo (povezava z evidenco območij planin in podatek o najvišje doseženi izobrazbi nosilca).
- Urejamo zakonsko podlago za pridobivanje podatkov iz evidenc drugih organov, tako se popravlja dostop do evidence motornih vozil, kjer se natančneje opiše katere podatke iz te evidence lahko ministrstvo pridobiva za registrirana kmetijska vozila in priklopnike.
- Dodajamo določilo, da lahko Agencija obdeluje kontaktne podatke upravičencev (telefonska številka in naslov elektronske pošte) za namen obveščanja upravičencev v zvezi z izvajanjem ukrepov kmetijske politike, v katere je upravičenec vključen
- Urejamo dostop zavarovalnicam do podatkov o zemljiščih, živalih in kulturah na posameznih GERK, predvsem v luči hitrosti in enostavnosti postopkov na terenu.
- Predlagamo, da je KMG-MID javen, ob pogoju da se hkrati s KMG-MID ne navaja imena in priimka nosilca. KMG-MID je potreben za sledljivost in otežuje obdelavo podatkov, saj se kot povezovalni podatek pojavlja v vseh evidencah. KMG-MID ni osebni podatek, temveč identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, podobno kot je matična številka v poslovnem registru.
- Predlagamo omogočanje pridobivanja podatkov potrebnih za vsakoletni izračun standardnega prihodka kmetijskim gospodarstvom. Izračunan standardni prihodek, pripisan posameznemu kmetijskemu gospodarstvu bo pomemben predvsem z vidika izvedbe strateškega načrta novega programskega obdobja 2023-2027, saj bomo s standardnim prihodkom določali velikostne pragove za vstop kmetijskega gospodarstva v posamezno intervencijo.
- Omogočanje zbiranje podatkov in spremljanje delovanja medpanožnih organizacij in skupine proizvajalcev. V novem programskem obdobju so namreč medpanožne organizacije prvič zastopane v intervenciji, ki spodbuja kolektivne oblike sodelovanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju.
- Urejamo zbirko podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov. Obstoječe zbirke podatkov se razširijo, dopolnijo s podatki o za izračun emisij in odvzemov toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu (iz živinoreje in emisij iz njiv), podatki iz zbirne vloge iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike, ki so potrebni za obračunavanje podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal, s podatki o evidencah o komasacijah in s podatki iz evidencah o osuševalnih in namakalnih sistemov, s podatki o evidencah imetnikov rejnih živali in evidenca rejnih ter s podatki živali iz zbirke podatkov s področja živinoreje. Smiselno je, da obstajajo skupne zbirke tematskih podatkov tal, ker bodo podatki primerljivi, po potrebi združljivi in se bodo posamezni podatki lahko uporabljali za oba namena.
- Vzpostavljamo evidenco podatkov, ki jih bo v zvezi z uporabo sistema za spremljanje površin pridobivala Agencija. Pri uporabi sistema za spremljanje površin bo Agencija pridobivala podatke o kmetijskih in gozdnih zemljiščih.

- Vzpostavlja se evidenca območij planin, ki je potrebna zaradi specifičnosti visokogorskega prostora, ki se praviloma upravlja s poletno pašo živali na planinskih pašnikih več različnih imetnikov živali združenih v pašne skupnosti ali posameznih kmetij. V povezavi z izvajanjem ukrepov skupne kmetijske politike je potrebno zemljišča planinskih pašnikov ustrezno evidentirati, za kar pa mora biti predhodno vzpostavljena evidenca teh zemljišč.

V poglavju veriga preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi usklajujemo dodatne vsebine z Direktivo 2019/633 predvsem zaradi uskladitve delovanja nadzora organa Javne agencije RS za varstvo konkurence.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Za pripravo sistema za obračun emisij je v letu 2022 namenjenih 150.000 EUR (7. in 15. člen)

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

a) Nosilec kmetije in člani, kmetijska dejavnost in kmetijsko gospodarstvo

EU

Pojmi »kmet«, »kmetijsko gospodarstvo« in »kmetijska dejavnost« so opredeljeni v 4. členu Uredbe (EU) št. 1307/2013 Uredba št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009, UL L 347/608 z dne 20. 12. 2013.. Na opredelitev teh pojmov iz Uredbe (EU) št. 1307/2013 se sklicujejo tudi drugi akti s področja SKP.

Opredelitve pojmov so naslednje:

- »kmet« pomeni fizično ali pravno osebo oziroma združenje fizičnih ali pravnih oseb, ne glede na pravni status, ki je takemu združenju in njegovim članom dodeljen z nacionalno zakonodajo, katerih kmetijsko gospodarstvo je na ozemlju uporabe Pogodb, opredeljenih v členu 52 PEU v povezavi s členoma 349 in 355 PDEU, in ki opravlja kmetijsko dejavnost;
- »kmetijsko gospodarstvo« pomeni vse enote, ki se uporabljajo za kmetijske dejavnosti in s katerimi upravlja kmet ter se nahajajo na ozemlju iste države članice;
- »kmetijska dejavnost« pomeni:
 - o proizvodnjo, rejo ali gojenje kmetijskih proizvodov, vključno z žetvijo, molžo, vzrejo živali in kmetijsko rejo živali,
 - o vzdrževanje kmetijske površine v stanju, primernem za pašo ali pridelavo brez pripravljalnih ukrepov, ki presegajo uporabo običajnih kmetijskih metod in strojev, na podlagi meril, ki jih določijo države članice, v skladu z okvirom, ki ga vzpostavi Komisija, ali
 - o izvajanje minimalne aktivnosti, ki jo opredeli država članica, na kmetijskih površinah, ki se naravno vzdržujejo v stanju, primernem za pašo ali pridelavo.

Avstrija

Iz popisa kmetijskih gospodarstev izhaja, da je daleč največ (92,3 %) kmetijskih gospodarstev organiziranih v obliki fizičnih oseb, to je v obliki družinskega podjetja. V Avstriji tako statistično močno prevladujejo kmetijska gospodarstva, ki jih vodi ena fizična oseba. Kljub enakemu

poimenovanju imajo posamezniki, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost v Avstriji povsem drugačen status kot samostojni podjetniki v drugih dejavnostih. Zanje namreč ne veljajo določbe Zakona o podjetjih, ki urejajo status samostojnega podjetnika. Posameznikom, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost, se v Avstriji ni treba vpisati v trgovinski register, prav tako jim v pravnem prometu ni treba uporabljati firme in oznake eU (Einzelunternehmer/in). Med statusno-pravnimi oblikami kmetijskih gospodarstev v Avstriji je pogosta tudi družba civilnega prava (GesbR). Urejena je v avstrijskem civilnem zakoniku (ABGB) in spada med pogodbe o skupnosti premoženja. Družba civilnega prava ni pravna oseba in se ne vpiše v trgovinski register. Družba civilnega prava tudi ni samostojen subjekt davčnega prava. Davčni zavezanci so družbeniki, vendar lahko družba civilnega prava s prijavo pri davčnem uradu pridobi svojo davčno številko. Družbo civilnega prava lahko predstavljajo razmerja med zakoncema in drugimi družinskimi člani, med samostojnimi podjetniki, ki se ukvarjajo s kmetijsko ali gozdarsko dejavnostjo itd. Pogoj za obstoj družbe civilnega prava je izpolnjevanje klasičnih predpostavk za sklenitev pogodbe kot so soglasje volj, dopustna podlaga, neobstoj napak volje idr. Ker se za družbo civilnega prava ne zahteva nobena posebna oblika, pogosto navzven ni razpoznavna. Družba civilnega prava lahko obstaja med zakoncema ali med starši in otroci, ki skupaj vodijo eno ali več kmetijskih podjetij. Pogoj za obstoj družbe civilnega prava je, da družinski člani nedvoumno izrazijo svojo voljo, da vstopijo v skupno podjetje in prevzamejo riziko skupnega gospodarjenja. Družbo civilnega prava pozna tudi slovenski Obligacijski zakonik. Ostale statusno-pravne oblike kmetijskih gospodarstev so manj pogoste, poznamo pa jih tudi v slovenski zakonodaji (OG – d. n. o., KG – k. d., Gmbh – d. o. o., AG – d. d., Stiftung - ustanova).

Nemčija

Kmetijska gospodarstva so v Nemčiji organizirana v enakih statusno-pravnih oblikah kot ostalo gospodarstvo. Veliko večino kmetijskih gospodarstev (88,68 %) so v letu 2016 vodili samostojni podjetniki. Kmetijskih gospodarstev, ki so jih vodile skupnosti oseb, je bilo 9,33 %.

Samostojni podjetniki so imeli v letu 2016 v uporabi več kot polovico kmetijskih zemljišč (64,12 %). Skupnosti oseb so imele v uporabi 18,56 % vseh zemljišč, pravne osebe pa so obdelovale 17,32 % vseh kmetijskih zemljišč v uporabi. Pri samostojnem podjetniku gospodarsko dejavnost izvaja le ena fizična oseba, ki za obveznosti, ki jih prevzame v zvezi s svojo dejavnostjo, odgovarja z vsem svojim premoženjem.

Družba civilnega prava spada med osebne družbe. Zakonske osnove za družbo civilnega prava so podane v nemškem civilnem zakoniku. Z družbeno pogodbo se družbeniki medsebojno zavežejo doseči skupen namen na način, določen s pogodbo, zlasti z dogovorjenimi prispevki. Ustanovi jo lahko vsakdo in ustanovitev ni vezana na nobeno obliko, vendar je zaradi izogibanja nesporazumom in konfliktom priporočljivo, da so vsaj glavni dogovori sklenjeni v pisni obliki. Ne glede na to, da se načeloma za nastanek družbe civilnega prava ne zahteva nobena formalna oblika, pa mora biti pogodba, s katero posameznik nanjo prenese svoje zemljišče, sklenjena v pisni obliki. Za njeno ustanovitev ni potreben osnovni kapital. Ta oblika je pogosta tudi v kmetijstvu. V letu 2016 je bilo v Nemčiji 21.274 (7,73 %) kmetijskih gospodarstev organiziranih v tej statusno-pravni obliki. Gre za t. i. zunanjo družbo, ki je razpoznavna navzven. Zunanjo družbo lahko ustanovita zakonska partnerja, mogoča pa je tudi z drugimi družinskimi člani in osebami izven družine. Zakonca, ki skupaj vodita kmetijsko gospodarstvo, sta se dolžna vključiti v obvezno starostno zavarovanje kmetov.

Družba z neomejeno odgovornostjo je družba, pri kateri vsi družbeniki odgovarjajo za obveznosti z vsem svojim premoženjem. Kot kažejo statistični podatki se ta oblika v kmetijstvu pojavlja zelo redko. V letu 2016 je bilo v Nemčiji komaj 93 kmetijskih gospodarstev organiziranih kot družba z neomejeno odgovornostjo, kar je približno 0,3 %.

Tudi komanditna družba je v kmetijski dejavnosti sorazmerno redka – v letu 2016 jih je bilo v Nemčiji 2078 (manj kot 1 %).

Italija

Italijanski civilni zakonik vsebuje posebne določbe glede kmetijskega podjetja in je poglavitni pravni vir za opredelitev pravnih oblik kmetijskih gospodarstev. Kmetijski podjetnik je posameznik, ki izvaja eno od naslednjih dejavnosti: poljedelstvo, gozdarstvo, reja živali in s tem povezane dejavnosti. Civilni zakonik opredeljuje, da za kmetijskega podjetnika ne veljajo pravila o registraciji v poslovnem registru, razen če posluje v okviru gospodarske družbe ali zadruga.

Število statusno-pravnih oblik, v katerih so lahko organizirana kmetijska gospodarstva v Italiji ni omejeno. Kmetijska dejavnost se lahko opravlja bodisi v okviru pravne osebe bodisi kot fizična oseba. Na področju statusno-pravnih oblik kmetijskih gospodarstev je zaradi številnih reform kmetijske zakonodaje in zaradi neusklajenosti drugih področnih zakonodaj, ureditev nekoliko kaotična. Skupna formalna lastnost vseh kmetijskih podjetnikov, bodisi, da delujejo kot fizične ali pravne osebe je obvezen vpis v poseben del registra podjetij.

Kmetijska družba ni posebna organizacijska oblika, pač pa gre za kategorijo gospodarskih družb, ki ima določene ugodnosti (predvsem davčne).

V praksi se obdelovanje kmetij pogosto opravlja v sklopu cele družine. Družinsko podjetje po Civilnem zakoniku ni posebna pravnoorganizacijska oblika, pač pa obveznostno razmerje, ki je posebej opredeljeno kot razmerja, ki nastanejo z nepretrganim delom družinskega člana v družini ali v družinskem podjetju. Tam je določeno, kdo šteje za družinskega člana, in sicer so to zakonec, sorodniki do tretje stopnje in svaki do druge stopnje. Po podatkih italijanskega statističnega urada ISTAT (2012) med kmetijskimi gospodarstvi prevladujejo prav družinska podjetja (skupno 96 % vseh kmetijskih gospodarstev).

Fizična oseba lahko opravlja kmetijsko dejavnost kot samostojni podjetnik. Družinskim podjetjem doktrina pripisuje lastnosti samostojnega podjetnika. Prav slednja so v Italiji izjemno razširjena. V Italiji se kmetijska dejavnost lahko opravlja tudi v obliki kapitalske ali osebne družbe ter kmetijske zadruge.

Italijanska ureditev določa dve kategoriji posameznikov, ki sta za področje kmetijske dejavnosti pomembni za določanje pravic in obveznosti znotraj posameznih področnih zakonodaj, gre za neposrednega obdelovalca kmetije in profesionalnega kmetijskega podjetnika. Pri obeh kategorijah torej ne gre za posebni statusno-pravni obliki, preko katerih se izvaja kmetijska dejavnost, ampak za lastnosti posameznih subjektov, ki so pomembne zlasti na področju davkov, socialnega varstva in delovnega prava.

V doktrini so glede pravne narave družinskega podjetja deljena mnenja, večinoma pa del stroke šteje družinsko podjetje za kolektivno podjetje, drugi del stroke pa za individualno podjetje. Zagovorniki prve teorije zatrjujejo, da vsi družinski člani, ki delajo v okviru družinskega podjetja, skupno prevzamejo odgovornost do tretjih oseb in pridobijo status podjetnika. Po drugi strani pa zagovorniki druge teorije trdijo, da je v družinskem podjetju podjetnik le tisti, ki ima takšen status na podlagi zakona. In samo ta oseba z vsem svojim premoženjem odgovarja za izpolnitev obveznosti podjetja in samo ta oseba bo udeležena v morebitnem postopku zaradi insolventnosti. Civilni zakonik določa, da ima družinski član, ki redno dela v družinskem podjetju pravico do preživljanja, v skladu s finančnimi zmožnostmi družine, pravico do udeležbe pri dobičku podjetja (ne odgovarja za izgubo) in stvari, kupljenih z doseženim dobičkom, vse sorazmerno s količino in vrsto opravljenega dela. Razlogi, zaradi katerih posameznemu članu preneha udeležba v družinskem podjetju so smrt, odstop (v primeru neupravičenih razlogov, je član dolžan plačati škodo), prenehanje statusa družinskega člana (npr. razveza), nezmožnost opravljanja dela in izključitev člana, ki jo izglasuje večina. Družinski član ne more prenesti svojega deleža v podjetju na tretje osebe, lahko ga prenese izključno na druge družinske člane, s soglasjem v družinskem podjetju udeleženih članov družine.

Družinsko podjetje se ustanovi z listino, ki mora biti v obliki notarskega zapisa ali notarsko overjeno listino, v kateri morajo biti navedeni: - dejavnost, ki jo opravlja nosilec, - osebni podatki družinskih članov in raven sorodstva.

b) Prilagajanje in blaženje podnebnih sprememb v kmetijstvu

- Podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu

Avstrija

V Avstriji tradicionalno ločeno spremljajo tla kmetijskih in gozdnih zemljišč. Tla urbanih zemljišč ni sistematično pokrita.

Kmetijsko območje obsega njive, začasna travinja, ekstenzivno in intenzivno izkoriščena trajna travinja (travniki, pašniki, pokošeni pašniki) ter druge vrste kmetijske rabe (vinogradi, sadovnjaki, hišni vrtovi, vinske trte in drevesnice). Spremljanje stanja kmetijskih tal v Avstriji temeljijo na stalnem dolgoročnem programu kartiranja tal v merilu 1:10.000, ki je bil uveden okoli 1970. Terenski pedologi na podlagi izkopa in pregleda profilov tal in ekspertnega vrednotenja določijo območja podobnih/enakih tal (pedološko kartiranje). Za vsako območje podobnih tal je vzorčen le en talni profil iz pedogenetskih horizontov do globine od 1 do 1,5 m. Zaloge talne organske snovi (TOS) so izračunane za zgornjih 30 cm mineralnih tal. Podatke o tleh kmetijskih zemljišč je pridobivalo tudi avstrijsko zvezno ministrstvo za finance. Avstrijski zakon o bonitiranju tal iz leta 1970 opredeljuje izbiro reprezentativnih (referenčnih) profilov, ki zvezno predstavljajo tla glede na njihovo naravno produktivnost, hidrološke razmere, pedo-klimatsko območje in boniteto tal. Trenutno baza zajema 441 reprezentativnih profilov. Za vsak referenčni profil je reprezentativno ocenjena vsebnost talne organske snovi z uporabo pedotransfernih funkcij in s teksturo tal kot najpomembnejšim vhodnim parametrom. Ta protokol sicer omogoča izpeljavo ocene stanja TOS, vendar ne informirajo prostorski variabilnosti in statistični negotovosti.

Gozdna tla v Avstriji spremljajo v okviru dveh shem za spremljanje gozdnih tal. V poznih osemdesetih letih prejšnjega stoletja je začel izvajati sistem spremljanja gozdnih tal (FSMS). Austrian Forest Soil Survey (BFW) kot del sistema za spremljanje škode v gozdovih z namenom pridobivanja informacij o vzrokih in posledicah odmiranja gozdov. FSMS je sestavljen iz 514 parcel, razporejenih v mrežo 8,7 km x 8,7 km. Na vsaki parceli se izvedejo meritve rasti in vegetacije, opis lokacije in tal, kemične analize vzorcev tal in listov ter oceni razred defoliacije krošnje. Opisi tal in lokacije ter analize tal (pHvalue, Corg, Ntot, hranila; "skupna" vsebnost težkih kovin v aqua regia, kationi v raztopini BaCl₂), vsebnost karbonatov, kationska izmenjalna kapaciteta, nasičenost z bazami, težke kovine, tekstura) so bile izvedene med letom 1987. in 1990. Vzorci tal, vključno z organskimi horizonti tal, so odvzeti v naprej določenih globinah tal (0-10 cm, 10-20 cm, 20-30 cm, 30-50 cm). Približno 140 parcel je vključenih v omrežje za spremljanje gozdnih tal na ravni I ECE/ICP Forest. Predvidena je ponovitev vzorčenja tal na istih lokacijah. V več zveznih deželah, vključno s Spodnjo Avstrijo, Salzburgom, Tirolsko in Vorarlbergom so vzpostavili dodatne regionalne mreže za spremljanje gozdnih tal. Vse ploskve FSMS in regionalnih omrežij so bile vključene v združeno nacionalno poročilo o stanju tal v državah ARGE Alp in ARGE Alpen-Adria. Največjo bazo podatkov o gozdnih tleh (GEA) v Avstriji upravlja BFW. Baza vključuje opise približno 5.000 profilov gozdnih tal in približno 26.000 analiz posameznih horizontov tal (standardni nabor analiz: primerjaj FSMS). Predvidena je razširitev te baze podatkov v splošni informacijski sistem o gozdovih.

Švica

Spremljanje stanja tal v Švici predstavljamo, ker gre dejavnost, ki traja že nekaj desetletij in predstavlja že od začetkov precej izčrpen in celovit monitoring tal.

V Švici izvajajo stalno spremljanje kakovosti tal na nacionalni/zvezni ravni od leta 1985. Gre za sistematične meritve parametrov tal na istih lokacijah, predvsem na kmetijskih površinah. Aktivnosti izvaja Agroscope. Dejavnosti sofinancirata dva sektorja: Zvezni urad za kmetijstvo in Zvezni urad za okolje. Razlog stalnega monitoringa so: Zaskrbljenost zaradi onesnaževanja in založenosti tal s težkimi kovinami, onesnaževanje zraka (in posledično tal) zaradi prometa, industrije; uporaba blata čistilnih naprav v kmetijstvu; raba FFS in vrednotenje dejanskih obremenitev tal; zgodnje odkrivanje prihodnjih degradacij tal; izvajanje varstva tal s strani kantonov (=držav). Večina kantonov ima namreč lastne programe spremljanja kakovosti tal in na zvezni ravni spremljajo njihovo izvajanje. Mesta za dolgotrajno spremljanje so skrbno izbrana: pokrivajo celotno Švico; so reprezentativna za različne vrste krajin; predstavljajo tipične rabe zemljišč/tal; postavljene glede na domnevne vire emisij. Mesta za dolgotrajno spremljanje -

površine vzorčenja so velikosti: 10 x 10 m²; označene z magneti (fiksne točke); za uporabnika (lastnika/kmeta, ...) mesto vzorčenja ni točno znano/ni vidno; lokacija je določena z GPS; območje vzorčenja ni označeno in je vedno dostopno; lokacije odražajo realne razmere v vrsti rabe tal. Vzorči se na vsakih 5 let: 4-je mešani vzorci iz 25 delnih vzorcev zgornje plasti tal (0-20 cm). Vsi vzorci so arhivirani (oboje: posušeni in zamrznjeni v svežem stanju): Parametri vzorčenja: anorganska onesnaževala (težke kovine - Cd, Zn, Cu, Hg, Pb, Ni, Cr, Co) in vplivi na funkcije/ekosistemske storitve tal; vsebnost talne organske snovi (podnebne spremembe); biološki parametri tal; fizikalni parametri tal; vsebnost organska onesnaževal (PAH, PCB, pregledi za pesticide): Močne so dodatne raziskave z uporabo arhiviranih vzorcev tal. Sčasoma novim potrebam prilagajajo mrežo vzorčenja in parametre za analizo. Biološke parametre merijo ne manjšem reprezentativnem številu lokacij (gozdovi, travniki, njivska zemljišča)

Italija

Aktivnosti pedološkega kartiranja, monitoringa kakovosti, onesnaženosti in vsebnostjo talne organske snovi in drugih aktivnosti v Italiji potekajo na ravni regiji. Vlada izrazita pestrost tako v vrstah raziskav in zbiranja podatkov v o tleh, kot organiziranosti raziskav in služb, ter dostopnost baz podatkov tal. Spremljanje stanja tal v Italiji na nacionalni ravni je zaradi razdrobljenosti služb in regionalnih pristopov težko primerljivo z drugimi državami neposredne sosesčine. Specifičnih in sistematičnih raziskav ter monitoringov na tematiko vsebnosti talne organske snovi, ki bi zvezno pokrivalo celo Italijo nismo zaznali, uspeli identificirati. Kljub temi temu navajamo nekaj primerov spreminjanja stanja tal v izbranih regijah. Nekatere med njimi so lahko dober zgled, še posebej dežela Veneto.

V pregled smo tako vzeli Piemont, Lombardijo, Val d' Aosta in Veneto, ki so do neke mere Sloveniji prostorsko podobne regije (goratost, poseljenost, gričevja in ravnine). Aktivnosti v zvezi s tlemi predvsem izvajajo regionalne agencije okoljske agencije organizacije ARPA (kot ARSO) ali kor ERSAF (kot Regionalna agencija za kmetijstvo in gozdarstvo) ali pa poteka neposredno v okviru regionalnih vlad (Val d'Aosta).

Val' d'Aosta izvajajo izbiranja podatkov tal in so vzpostavili geoportal (https://mappe.regione.vda.it/pub/geonavsc/?repertorio=SOIL_MAP) v katerem je tudi sicer grob, podatek o vsebnosti talne organske snovi. NA področju onesnaženj tal v Val'dAosti zbirajo podatke o kontaminiranih lokacijah (<https://www.arpa.vda.it/it/suolo/siti-contaminati>).

ARPA Veneto (<https://www.arpa.veneto.it/temi-ambientali/suolo>) je leta 1997 ustanovila službo Regionalni observatorij za tla. Ta izvaja pedološka kartiranja in monitoringe stanja tal predvsem na področju vsebnosti težkih kovin v tleh, biološke (biotske kakovosti tal), pozidave zemljišča osnaženosti, kmetijske in okoljske kakovosti tal. Tako so izvedla prvo obsežno spremljanje vsebnosti težkih kovin v tleh regije Veneto, da bi preverila naravna ozadja in antropogeno vsebnost težkih kovin v tleh. Kasneje so spremljanje razširili na vsebnost organskih onesnaževal (dioksinov, PAH in PCB) da bi ocenili širjenje onesnaževal v naših okoljih in izdelali kazalnike antropogenega onesnaženja. Druge dejavnosti spremljanja, ki jih izvaja služba, se nanašajo na biološko kakovost tal za oceno biotske raznovrstnosti tal in vsebnost glavnih rastlinskih hranil (dušik, fosfor in kalij) na kmetijskih zemljiščih, gnojenje z živinskim gnojem (neobdelanim in obdelanim) ter sledenje učinkov kmetijskih praks na nekatere parametre tal. ARPA Veneto prispeva tudi podtlake o tleh za mednarodno raven (FAO)

ARPA Piemonte (<http://www.arpa.piemonte.it/approfondimenti/temi-ambientali/suolo>) je usmerjen predvsem v monitoring onesnaženja tal v smislu razpršenega in točkovnega onesnaženja ter monitoringa (raziskava) obsega pozidav. Raziskavo je izvedla ARPA Piemonte v okviru aktivnosti v zvezi z nacionalnim projektom spremljanja pozidave tal 2017, ki ga izvaja Nacionalni sistem za varstvo okolja (SNPA) z usklajevanjem ISPRA in vključevanjem različnih regionalnih agencij.

ERSAF Lombardia ~ Regionalna agencija za kmetijske in gozdarske storitve skrbi za obširne baze podatkov (<https://www.ersaf.lombardia.it/it/servizi-al-territorio/dati-e-applicazioni-del-territorio>) ker pa nismo uspeli identificirati specifičnih baz podatkov za kakovost tal oz. za spremljanje /monitoring stanja tal. Kot je videti, velik del raziskav poteka v okviru posameznih

projektov.

Na nacionalni Italije obstaja več študij, ki jih je financiralo Italijansko ministrstvo za kmetijsko prehrano in gozdarstvo (MiPAAF). Največkrat je namen statističnih raziskav je zagotoviti nacionalno napoved pridelkov in površin, povezanih z glavnimi italijanskimi kmetijskimi pridelki (AGRITECH). Metodologije največkrat temeljijo na terenskih raziskavah in podatkih daljinskega zaznavanja ki pokriva letno celotno državno ozemlje in dodatno temelji na 100.000 opazovanjih, ki so statistično izbrana iz vnaprej določene mreže, sestavljene iz približno 1.200.000 georeferenciranih točk. Podatki o tleh so le del seta podatkov.

- Emisije toplogrednih plinov in amonijaka v živinoreji in iz kmetijskih tal

1) FRANCIJA:

V Franciji je za spremljanje in poročanje o emisijah toplogrednih plinov odgovorno Ministrstvo za ekologijo (Ministère de la Transition écologique (MTE)). MTE v sodelovanju z drugimi zadevnimi ministrstvi sprejema odločitve glede delovanje nacionalnega sistema popisov emisij in bilanc v ozračju (SNIEBA). Druga ministrstva in javni organi prispevajo k popisu emisij z zagotavljanjem podatkov in statističnih podatkov, uporabljenih za pripravo popisov. Zbiranje in obdelava podatkov, arhiviranje, realizacija poročil in različnih podpor, upravljanje nadzora in kakovosti so s strani MTE zaupani državnemu operaterju Citepa (Centre Interprofessionnel Technique d'Études de la Pollution Atmosphérique). Tako ministrstvo za kmetijstvo in ribištvo (Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche) posreduje podatke o kmetijski statistiki, karakterizaciji metod kmetovanja (način ravnanja z gnojem, zgradbe), karakterizaciji kmetijskih praks ter faktorjev emisij. Za kmetijstvo pridobivajo podatke o sledečih toplogrednih plinih: CO₂ (apnenja in uporabe ureje), CH₄ (iz črevesne fermentacije, ravnanja z gnojem, pridelave riža, zažiganja kmetijskih ostankov na poljih) in N₂O (ravnanja z gnojem, kmetijskih tal in zažiganja kmetijskih ostankov na poljih). Prav tako spremljajo tudi podatke o emisijah amonijaka iz farm.

2) ITALIJA:

V okviru nacionalnega sistema, je v Italiji za zbiranje in obdelavo podatkov (priprava in posodabljanje letnega inventarja) o emisijah toplogrednih plinov (v nadaljevanju: TGP) za sektor kmetijstva, zadolžen italijanski inštitut za varstvo okolja in raziskave ISPRA (Istituto Superiore per la Protezione e la Ricerca Ambientale).

ISPRA je del mreže, znane kot nacionalni sistem za varstvo okolja, ki jo sestavlja 21 teritorialnih agencij za varstvo okolja (ARPA / APPA), ustanovljenih z regionalnimi zakoni. Je primer konsolidiranega zveznega sistema, ki združuje neposredno poznavanje ozemlja in njegovih vprašanj z nacionalnimi politikami za varstvo okolja, tako da postane institucionalna in tehnično-znanstvena referenčna točka za vso državo.

ISPRA je zadolžena, da v okviru Konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC), Kjotskega protokola in Mehanizma Evropske unije za spremljanje toplogrednih plinov, dokumentira tudi uporabljene metodologije ocenjevanja v posebnem poročilu, t.i. National Inventory Report, skupaj z razlago opaženih trendov. Ta dokument v Italiji predstavlja tudi temeljno referenco za načrtovanje in izvajanje vseh okoljskih politik s strani osrednjih in obrobni institucij. ISPRA poleg popisa TGP za sektor kmetijstva, letno tudi izvaja nacionalni popis emisij v ozračje, ki ga zahteva Ženevska konvencija o čezmejnem onesnaževanju zraka (UNECE-CLRTAP) in evropske direktive o omejevanju emisij.

Nacionalni popis emisij TGP v ozračje za kmetijstvo, se uporablja za preverjanje skladnosti z nacionalnimi omejitvami emisij, kot tudi za preverjanje zavez glede zmanjšanja emisij, sprejetimi v skladu z mednarodnimi dogovori. V skladu s tem, ISPRA za sektor kmetijstva spremljajo sledeče TGP: CO₂ (emisije zaradi apnenja, uporabe ureje in drugih gnojil, ki vsebujejo ogljik), CH₄ (emisije zaradi črevesne fermentacije, ravnanja z gnojem, pridelave riža, sežiganja kmetijskih ostankov na poljih), N₂O (emisije zaradi ravnanja z gnojem, sežiganja kmetijskih ostankov na poljih ter iz kmetijskih tal).

Uradne kmetijske statistike se v glavnem zbirajo od Državnega statističnega inštituta ISTAT. ISTAT ima pomembno vlogo pri celovitem zbiranju podatkov s pomočjo strukturnih (kot je raziskava o strukturi kmetij, FSS) in konjunktur raziskav ter splošnega popisa kmetijstva. ISPRA sodeluje na **panelu za** kakovost kmetijstva, gozdarstva in ribolova, ki je bil ustanovljen za spremljanje in izboljšanje nacionalne statistike.

3) AVSTRIJA:

Avstrijska agencija za okolje (Umweltbundesamt GmbH) vsako leto pripravi avstrijski letni popis toplogrednih plinov in tako posreduje uradne podatke o avstrijskih zahtevah glede poročanja v skladu z Okvirno konvencijo ZN o podnebnih spremembah in v skladu s pravili EU. Umweltbundesamt je vodilna avstrijska okoljska strokovna organizacija. Od leta 2006 je kot edina organizacija na svetu akreditirana za pripravo nacionalnih popisov emisij toplogrednih plinov (upravljanje kakovosti v skladu z ÖVE/ÖNORM EN ISO/IEC 17020). Podrobna analiza trendov emisij toplogrednih plinov v Avstriji je vsako leto podana v avstrijskem letnem poročilu o blaženju podnebnih sprememb.

Nacionalni popis emisij TGP v ozračje za kmetijstvo, se uporablja za preverjanje skladnosti z nacionalnimi omejitvami emisij, kot tudi za preverjanje zavez glede zmanjšanja emisij, sprejetimi v skladu z mednarodnimi dogovori. V skladu s tem, Umweltbundesamt za sektor kmetijstva spremlja sledeče TGP: NMVOC (indirektni TGP plini), CO₂ (emisije zaradi apnenja, uporabe ureje in drugih gnojil, ki vsebujejo ogljik), CH₄ (emisije zaradi črevesne fermentacije, ravnanja z gnojem, sežiganja kmetijskih ostankov na poljih), N₂O (emisije zaradi ravnanja z gnojem, sežiganja kmetijskih ostankov na poljih ter iz kmetijskih tal).

Podatke o nacionalni kmetijski statistiki zbira Statistik Austria, podatke za Nacionalno statistiko gnojil pa zbira Agrarmarkt Austria (AMA). Izračune emisij in z njimi povezano poročanje izvajajo IBE (Inspection Body for Emission Inventories) sektorski strokovnjaki.

c) Posebna ureditev upravnega postopka in sistem za spremljanje površin

Reforma SKP za novo programsko obdobje izvajanja SKP 2023-2027 uvaja obvezno uporabo sistema za spremljanje površin (AMS). Ker gre za novost, to področje v nacionalni zakonodaji in tudi v drugih državah članicah EU še ni urejeno.

Sistem za spremljanje površin je nov obvezen element integriranega administrativnega in kontrolnega sistema (v nadaljevanju: IAKS), ki ga morajo vzpostaviti države članice za namen upravljanja odhodkov za ukrepe/intervencije v zvezi s površino, ki omogoča redno ter sistematično opazovanje, sledenje in presojo dejavnosti in praks na kmetijskih in gozdnih zemljiščih. Sistem bo za delovanje uporabljal podatke satelitov Sentinel programa Copernicus in druge najmanj enakovredne podatke.

Uredbi (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 je določena osnova za vzpostavitev sistema za spremljanje površin (AMS), orodje za komunikacijo s strankami (Sopotnik) je del AMS. V postopku priprave in sprejemanja sta še delegirana in izvedbena uredba Evropske komisije, ki bosta nekoliko podrobneje določili sistem spremljanja površin (AMS). Opisi v nadaljevanju že vključujejo tudi trenutna določila sekundarnih uredb Evropske komisije.

Sistem za spremljanje površin predstavlja velik premik na področju digitalizacije IAKS-a. S 1. januarjem 2023 se mora sistem za spremljanje površin začeti uporabljati za dve večji intervenciji, s 1. januarjem 2024 pa za vse intervencije. Evropska komisija daje državam članicam v brezplačno uporabo satelitske posnetke EU programa Copernicus. V primerjavi z ortofoto posnetki, ki so bili na voljo do sedaj, so ti posnetki narejeni precej pogostejše. Avtomatizirana obdelava podatkov s časovnimi vrstami skozi celotno rastno sezono (t.im »signal«) pa omogoča identifikacijo pridelkov brez človekovega posredovanja in spremljanje določenih kmetijskih praks na posameznih kmetijskih površinah. Posnetki se na določeni točki ponovijo na vsakih par dni, tako da je s pomočjo teh posnetkov mogoče spremljati dogajanja na kmetijskem zemljišču in

posledično odločati o upravičenosti do plačil za posamezne intervencije kmetijske politike. Rezolucija teh podatkov je 10m x10m, zato je po predlogu izvedbene uredbe Evropske komisije predvideno, da se v okviru sistema za spremljanje površin, s 1. januarjem 2025 začne tudi obvezna uporaba fotografij z označeno geolokacijo. S tovrstno foto tehnologijo bo mogoče dobiti natančnejši vpogled v dogajanje na kmetijskih zemljiščih in na ta način odločati tudi o izpolnjevanju tistih pogojev upravičenosti do plačil, do katerih sicer s satelitskimi podatki resolucije 10 x 10 m ne dobimo dovolj dobrega vpogleda.

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (AKTRP) bo preko posebne spletne platforme za dvosmerno elektronsko komunikacijo med AKTRP in vlagatelji imenovano Sopotnik (opisano v prilogi pod točko pregledi s spremljanjem), vlagatelju sporočila kakšne geo fotografije je potrebno narediti ter do kdaj jih preko Sopotnika posredovati na AKTRP. Fotografije bo priskrbel vlagatelj ali njegov pooblaščenec, Geo fotografije, tako kot satelitske posnetke, bo pregledoval in tudi odločal o upravičenosti računalniški sistem (algoritmi naučeni na podlagi izkušenj). Računalniški sistem odloči z rdečo, če je neupravičenost gotova, z zeleno, če je upravičenost gotova in z rumeno, če ne more odločiti. V rumenih primerih lahko o upravičenosti odločamo naprej še z drugimi dokaznimi sredstvi ali pa ne in se smatra, da je zahtevek upravičen. Na tem mestu je pomembno izpostaviti, da imajo vlagatelji možnost, v primeru, če računalniški sistem zahtevek obarva rdeče, da zahtevek popravijo, umaknejo ali priskrbijo ustrezen dokaz, ki bo ovrgel rdečo odločitev. Vsa komunikacija med AKTRP in vlagatelji oz. njihovimi pooblaščeneci poteka preko že omenjene dvosmerne elektronske komunikacije med AKTRP in upravičenci, ki jo omogoča aplikacija Sopotnik (opisano tudi v prilogi pod točko orodje za komunikacijo s strankami). V sklop sistema s spremljanjem površin lahko uvedemo uporabo še številnih drugih podatkov, npr. strojni podatki (kmetijska mehanizacija beleži in sporoča kaj in kje je bilo opravljeno), ali na primer drugi satelitski podatki z boljšo resolucijo, ortofoto posnetki,... Uporaba podatkov pa mora biti nediskriminatorna.

Ker je s sistemom za spremljanje površin (AMS) omogočen 100% nadzor, velja, da ni sankcije za neizpolnjevanje tistih pogojev upravičenosti, ki so spremljani s sistemom za spremljanje površin (AMS), saj je nadzor 100% in vlagatelj lahko zmeraj umakne ali popravi zahtevek, ali dokaže, da pogoj/pogoje izpolnjuje. Če se vlagatelj ne odzove na rdeče obarvan zahtevek, šele v tem primeru sledijo sankcije.

Poleg sistema za spremljanje površin, ki je obvezen element IAKS-a in je avtomatiziran sistem ter nujen za vse upravičence (100% pokrovnost vseh površin, ki jih z AMS lahko spremljamo), lahko države članice vpeljejo in uporabljajo tudi preglede s spremljanjem. Pregledi s spremljanjem so kontrolni sistem, način kontrole, tako kot na primer pregledi na kraju samem, in se uporabljajo za kontrolo tistih intervencij ali zgolj določenih pogojev upravičenosti znotraj intervencije, za katere AKTRP odloči, da jih z sistemom za spremljanje površin (AMS) ne more pokriti/spremljati, jih bo pa lahko najučinkoviteje kontrolirala s pregledi s spremljanjem. Torej, za razliko od sistema za spremljanje površin (AMS) se pri kontrolah, h katerim spadajo tudi pregledi s spremljanjem, kontrola izvaja zgolj na določenem odstotku upravičencev (zgolj na izbranem vzorcu in ne v 100% obsegu). Za preglede s spremljanjem se uporabljajo še dodatni vhodni podatki. Poleg podatkov, ki jih uporablja sistem za spremljanje površin, se pri pregledih s spremljanjem lahko uporabijo posebej zahtevane geo fotografije, satelitski podatki z boljšo resolucijo, razni dokumenti in evidence, ki jih priskrbi vlagatelj ali AKTRP, podatki iz vlog predhodnih let, ... Komunikacija med AKTRP in upravičenci tudi pri pregledih s spremljanjem poteka preko Sopotnika. V zvezi z orodjem Sopotnik dodajamo še, da je s stališča Evropske komisije dvosmerna elektronska komunikacija nujen del AMS, zanj vlagatelj ne potrebuje varnega elektronskega podpisa in predstavlja mesto uradne izmenjave informacij in dokumentov.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Z uvedbo zapisnika v elektronski obliki se zmanjšujejo administrativna opravila in uvede lažje ter hitrejše poslovanje s strankami.

Prav tako se s informacijskim orodjem za komunikacijo z upravičenci Sopotnik, ki se bo uporabljalo pri opravljanju pregledov s spremljanjem, ne bo uvajalo dodatnih administrativnih bremen. Stranka za izmenjavo informacij in dokumentov preko Sopotnika ne bo potrebovala varnega elektronskega podpisa, kar pomeni, da predlagani način komunikacije strankam ne bo prinašal dodatnih administrativnih bremen. Z dnem objave informacije ali dokumenta na Sopotniku se bo štelo, da je stranka seznanjena z informacijo oziroma da ji je dokument vročen.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejetje zakona bo imelo pozitivne posledice na okolje, saj se bo enkrat letno pripravilo podnebno podnebno poročilo, kjer se bo opisalo stanje na področju prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb.

Na novo se določuje pristojnost za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno uspešnosti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Predstavitev sprejetega zakona ciljnim skupinam (seminarji, delavnice) in širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

dr. Jože Podgoršek, minister,

mag. Aleš Irgolič, državni sekretar,

Branko Ravnik, v. d. generalni direktor Direktorata za kmetijstvo,

mag. Marjeta Bizjak, namestnica generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo,

Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu.

II. BESEDILO ČLENOV

(nomotehnično urejen predlog zakona)

1. Člen

V Zakonu o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15,

27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21) se v 1. členu v prvem odstavku za 40. točko dodajo nove točke, ki se glasijo:

»41. Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 77)

42. Delegirane Uredbe Komisije (EU) št. 1198/2014 z dne 1. avgusta 2014 o dopolnitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji (UL L št. 321 z dne 7. 11. 2014, str. 6)

43. Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/220 z dne 3. februarja 2015 o določitvi pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji (UL L št. 46 z dne 19. 2. 2015, str. 6)

44. Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 186)

45. Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 187–261)

46. Uredbe (EU) 2021/2117 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov, (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, (EU) št. 251/2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov in (EU) št. 228/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 262–314)«.

2. člen

V 3. členu se v 1. točki za besedo »pridelkov« doda besedilo »ter vzdrževanje kmetijske površine v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, brez pripravljalnih ukrepov, ki presegajo uporabo običajnih kmetijskih metod in strojev.«.

2. točka se spremeni tako, da se glasi: »kmetijsko gospodarstvo pomeni vse enote, ki se uporabljajo za kmetijske dejavnosti in s katerimi upravlja nosilec ter se nahajajo na ozemlju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu RS).«.

Doda se nova dvanajsta točka, ki se glasi:

»12. letni promet dobavitelja ali kupca pomeni letni promet v skladu s Prilogo k Priporočilu Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, zlasti členi 3, 4 in 6 navedene priloge, vključno z opredelitvami „samostojnega podjetja“, „partnerskega podjetja“ in „povezanega podjetja“ ter drugimi vprašanji v zvezi z letnim prometom.«.

3. člen

V 5. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Nosilec kmetije se lahko spremeni le v primeru, če so izpolnjeni pogoji drugega odstavka iz 142. člena.«.

Tretji odstavek postane četrti odstavek. Besedilo novega četrtega odstavka se spremeni tako, da

se glasi:

»(4) Član kmetije je lahko:

- fizična oseba, ki dela na kmetiji je starejša od 15 let ima stalno bivališče v RS
- nosilec za njen vpis v RKG pridobi njeno pisno soglasje
- ima stalno prebivališče na istem naslovu kot nosilec ali je nosilec zakonec, zunajzakonski partner ali oseba, s katero je v sorodstvu v ravni vrsti ali stranski vrsti do vštetega drugega kolena ter v sorodstvu po svaštvu v prvem kolenu.

Fizična oseba je lahko član kmetije le na eni kmetiji. Samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja registrirano kmetijsko dejavnost, ne more biti član kmetije.«.

Četrty odstavek se črta.

V petem odstavku se črta beseda »namestnik«.

Osmi odstavek se črta.

4. člen

Za 9. členom se dodajo novi 9.a člen, 9.b člen in 9.c člen ki se glasijo:

»9.a člen

(Strateški načrt skupne kmetijske politike)

Predlog strateškega načrta skupne kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: SN SKP) pripravi ministrstvo. SN SKP potrdi vlada za namen predložitve na Evropsko komisijo v skladu s členom 118. členom Uredbe 2021/2115/EU.

9.b člen

(Organi upravljanja in usklajevalska telesa za strateški načrt skupne kmetijske politike)

(1) Organ upravljanja za strateški načrt SKP (v nadaljnjem besedilu: OU SN SKP) iz 123. člena Uredbe 2021/2115/EU je ministrstvo. Naloge OU SN SKP opravljata ministrstvo in Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: ARSKTRP).

(2) Odbor za spremljanje iz 124. člena Uredbe 2021/2115/EU je odbor za spremljanje izvajanja strateškega načrta SKP.

(3) Pristojni organ iz 8. člena Uredbe 2021/2116/EU je ministrstvo.

(4) Akreditirana plačilna agencija iz 9. člena Uredbe 2021/2116/EU je ARSKTRP.

(5) Certifikacijski organ iz 12. člena Uredbe 2021/2116/EU je Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, ki je organ v sestavi Ministrstva za finance.

9.c člen

(akcijski načrt)

(1) Akcijski načrt razvoja ekološkega kmetijstva opredeljuje zlasti stanje na področju ekološkega kmetijstva ter potrebe, cilje in ukrepe za razvoj ekološkega kmetijstva.

(2) Akcijski načrt za delo z mladimi kmeti opredeljuje zlasti stanje na področju mladih kmetov, cilje in ukrepe za hitrejšo generacijsko prenovo nosilcev kmetijskih gospodarstev, kvalitetno delovno okolje in življenje na kmetiji.

(3) Vlada na predlog ministrstva sprejme akcijski načrt iz prvega in drugega odstavka tega člena.«.

5. člen

Za 10. členom se doda nov 10.a člen, ki se glasi:

»10.a člen

(model izračunavanja višine plačil na enoto površine v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo je za namen izvajanja predpisov Unije, ki urejajo pravila o podpori za strateške načrte, pristojno za modelne izračune za določitev višine plačil na enoto v kmetijstvu. Modelni

izračuni se izvajajo z namenom kritja dela ali vseh stroškov in izpada dohodka, ki nastanejo zaradi izvajanja ukrepov oziroma intervencij.

(2) Ministrstvo je pristojno tudi za modelne izračune za druge ukrepe za določitev višine plačil na enoto v kmetijstvu, če jih potrebuje za izvajanja skupne kmetijske politike.

(3) Naloge iz prvega in drugega odstavka tega člena se izvajajo kot javno pooblastilo.

(4) Nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje: ima zaposlene strokovnjake z znanji in izkušnjami za vsebine iz prvega odstavka tega člena in strokovnjake z znanji in izkušnjami na področju rastlinske pridelave in živinoreje; ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije, izbrisa iz registra in ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(5) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja za modelnih izračunov za določitev višine plačil na enoto v kmetijstvu. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(6) Javno pooblastilo iz drugega odstavka tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(7) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila in način oblikovanja cene storitev iz tega člena, predpiše minister.

(8) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(9) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali predpisi Unije, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.«.

6. člen

Za 11. členom se doda nov 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen

(strateški načrt skupne kmetijske politike)

Za izvajanje strateškega načrta skupne kmetijske politike vlada določi vrsto ukrepov, upravičence, pogoje, merila, postopke, finančna sredstva ter kontrolni sistem in upravne sankcije za izvajanje posameznih ukrepov.«.

7. člen

Za 13. členom se doda nov 13.a člen:

»13. a člen

(podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo najmanj enkrat letno pripravi poročilo o prilagajanju podnebnim spremembam, blaženju podnebnih sprememb in emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in onesnaževal zraka v kmetijstvu. S poročilom vsako drugo leto seznani vlado.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka vključuje prikaz stanja in aktivnosti na področju prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb, s poudarkom na področju LULUCF in emisij toplogrednih plinov in amonijaka ter drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu. Prav tako vključuje prikaz stanja kmetijskih tal, raba in poraba gnojil v kmetijstvu ter stanja na področju trajnostne rabe energije in obnovljivih virov energije v kmetijstvu in povezane vsebine. Podrobnejšo vsebino iz tega odstavka tega člena predpiše minister.

(3) Naloga iz prvega odstavka tega člena se izvaja kot javno pooblastilo.

(4) Nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima zaposlene strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami za vsebine iz prvega odstavka tega člena in strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami na področju rastlinske pridelave in živiloreje;
- ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije, izbrisa iz registra in
- ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(5) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja obračunavanja in poročanja o emisijah/ponorih ogljika na kmetijskih tleh, s področja morfologije in kakovosti kmetijskih tal, s področja spremljanja stanja kmetijskih tal in s področja obračunavanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živiloreje in iz kmetijskih tal, s poznavanja metodike za potrebe poročanja o ponorih in emisijah v skladu s predpisi Unije. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(6) Javno pooblastilo iz drugega odstavka tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(7) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila in način oblikovanja cene storitev iz tega člena, predpiše minister.

(8) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(9) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali predpisi Unije, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.«.

8. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»14. člen
(ukrepi in načela)

(1) Ukrepi kmetijske politike obsegajo ukrepe kmetijsko tržno cenovne politike, ukrepe za izvajanje strateškega načrta skupne kmetijske politike, ukrepe razvoja podeželja in druge ukrepe, ki so pomembni za uresničevanje sprejetih ciljev kmetijske politike.

(2) Ukrepi kmetijske politike morajo biti med seboj usklajeni in se izvajajo po načelu enakopravnosti.«.

9. člen

Za 15. členom se doda nov 15.a člen, ki se glasi:

»15.a člen
(sistem za spremljanje površin)

Agencija v skladu s predpisi vzpostavi in upravlja sistem za spremljanje površin, ki omogoča redno in sistematično opazovanje, sledenje in presojo dejavnosti in praks na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v Republiki Sloveniji, z uporabo podatkov satelitov Sentinel programa Copernicus in drugih najmanj enakovrednih podatkov.«.

10. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen (upravičenci)(1) Upravičenci za ukrepe kmetijske politike so nosilci, fizične osebe, samostojni podjetniki posamezniki in pravne osebe ter skupine pravnih oziroma fizičnih oseb na ozemlju Republike Slovenije, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost ter izpolnjujejo predpisane pogoje. Upravičenci so tudi občine na ozemlju Republike Slovenije, ki izvajajo dejavnosti na področju kmetijstva oziroma razvoja podeželja.(2) Zahtevek iz naslova ukrepov kmetijske politike vlaga nosilec, razen če je določeno drugače.(3) Upravičenec odgovarja za osebe, ki po njegovem naročilu v zvezi z ukrepi kmetijske politike izvajajo dela in storitve, kot da bi jih opravil sam. (4) V primeru smrti nosilca kmetije pred izplačilom sredstev oddane zbirne vloge ali ukrepov kmetijsko cenovne politike in za ukrepe iz 23. člena tega zakona, se sredstva izplačajo novemu nosilcu kmetije, ki je določen v skladu s prvo alinejo drugega odstavka 142. člena tega zakona. (5) Upravičenci, ki so pridobili sredstva, morajo dokumentacijo, ki je bila podlaga za pridobitev sredstev, hraniti še pet let od dneva zadnjega izplačila sredstev, razen če predpisi, ki urejajo ukrepe kmetijske politike, določajo drugače.«.

11. člen

18.c člen se spremeni tako, da se glasi:

»18.c člen
(obveščanje javnosti o podpori iz programa razvoja podeželja in strateškega načrta skupne kmetijske politike)

(1) Upravičenci do sredstev iz programa razvoja podeželja ali strateškega načrta skupne kmetijske politike so odgovorni za obveščanje javnosti o podprtih aktivnostih iz programa razvoja podeželja ali strateškega načrta skupne kmetijske politike. Obveščanje javnosti se izvaja kot označevanje vira financiranja.

(2) Način obveščanja javnosti iz prejšnjega odstavka podrobneje predpiše minister.«.

12. člen

Za 18.c členom se doda nov 18.č člen, ki se glasi:

»18.č. člen
(določitev glave velike živine - GVŽ)

(1) Glava velike živine (GVŽ) je standardna merilna enota za primerjavo med vrstami in kategorijami rejnih živali, ki se uporablja za namene izvedbe ukrepov kmetijske politike ter statističnega in ekonomskega raziskovanja v živinoreji.

(2) Koeficienti GVŽ po posameznih vrstah in kategorijah rejnih živali se izračunajo na podlagi povprečne telesne mase določene vrste in kategorije rejnih živali.

(3) Izhodišče za izračun koeficientov GVŽ je telesna masa žive živali, pri čemer se šteje, da je 500 kg telesne mase živali enako 1 GVŽ.

(4) Podrobnejše izračune koeficientov GVŽ iz tretjega odstavka tega člena predpiše minister.«.

13. člen

Tretji odstavek 23. člena se spremeni tako, da se glasi:

- »(3) Za dodelitev sredstev pomoči po tem členu vlada s podzakonskim predpisom določi:
- za katere ukrepe se izdajo informativne odločbe na podlagi podatkov iz uradnih evidenc in
 - podrobnejše pogoje in merila.«.

14. člen

V osmem odstavku 28.a člena se za besedo »člena« doda besedilo »in način oblikovanja cene«.

15. člen

Za 28. členom se doda nov a28a člen, ki se glasi:

»a28.a člen

(emisije toplogrednih plinov in amonijaka v živinoreji in iz kmetijskih tal)

(1) Ministrstvo je za namen izvajanja predpisov Unije, ki urejajo upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov in za namen izvajanja ukrepov kmetijske politike, pristojno za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno uspešnosti teh ukrepov na področju zmanjšanja nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka v kmetijstvu.

(2) Naloge iz prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo.

(3) Naloge nosilca javnega pooblastila iz drugega odstavka tega člena so:

1. ocene prispevka ukrepov kmetijske politike k zmanjšanju neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal, po virih in sektorjih;
2. izboljševanje metod za oceno ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal;
3. pridobivanje specifičnih podatkov za oceno emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal;
4. interpretacija trendov emisij in priprava podatkov emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal za vnos v zbirko podatkov iz 161.a člena tega zakona;
5. izvajanje usposabljanj, prispevek k poročanju na nacionalni in mednarodni ravni in informiranje javnosti na področju emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal;
6. priprava poročil o opravljenih aktivnostih na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz kmetijstva iz živinoreje in iz kmetijskih tal.

(4) Nosilec javnega pooblastila iz prejšnjega odstavka je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima zaposlene strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami za vsebine iz prvega odstavka tega člena in strokovnjake z izkazanimi znanji in izkušnjami na področju morfologije in kakovosti tal, rastlinske pridelave in živinoreje;
- ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije, izbrisa iz registra in
- ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(5) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so izkazana znanja, reference in delovne izkušnje s področja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal, ter poznavanje metodike za potrebe poročanja o emisijah v skladu s predpisi Unije. Podrobnejša merila predpiše minister. Pri izboru se upošteva na javnem razpisu doseženo najvišje število točk na podlagi meril.

(6) Javno pooblastilo iz drugega odstavka tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(7) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila in način oblikovanja cene storitev iz tega člena, predpiše minister.

(8) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(9) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali predpisi Unije, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.«.

16. člen

V drugem odstavku b28.b člena se za besedo »odstavka« doda besedilo »in način oblikovanja cene«.

V četrtem odstavku se besedilo »izkazana znanja in delovne izkušnje s področja spremljanja stanja kmetijskih tal, pedologije kmetijskih tal, laboratorijskih analiz kmetijskih tal ter vzorčenja kmetijskih tal« nadomesti z besedilom »reference in delovne izkušnje s področja spremljanja stanja kmetijskih tal, pedologije kmetijskih tal, reference in delovne izkušnje iz področja laboratorijskih analiz kmetijskih tal ter reference in delovne izkušnje iz področja vzorčenja kmetijskih tal«.

17. člen

V drugem odstavku 30. člena se besedilo »predpiše obrazec za vložitev vloge« nadomesti z besedilom »določi vsebina obrazca za vložitev vloge«.

18. člen

V 35. členu se v tretjem odstavku za prvim stavkom doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Stranka mora agenciji predložiti pogodbo, sklenjeno z banko v drugi državi članici, ali potrdilo banke v drugi državi članici, ki dokazujeta, da ima stranka pri tej banki odprt transakcijski račun, na katerega naj se ji nakažejo sredstva.«.

V četrtem odstavku se v drugem stavku za besedilom »transakcijskega računa« črta vejica in doda besedilo »ali ne predloži dokazila iz prejšnjega odstavka,«.

19. člen

36. člen se spremeni tako, da se glasi:

»36. člen
(pregledi na kraju samem)

(1) Naloge pregledov na kraju samem, ki so potrebni za ugotavljanje dejstev in okoliščin, pomembnih za odločitve o upravičenosti zaprosenih ali dodeljenih sredstev oziroma o namenski rabi dodeljenih sredstev po tem zakonu, opravlja pristojni organ oziroma se opravljajo kot javno pooblastilo.

(2) Za opravljanje nalog pregledov na kraju samem mora izbrani izvajalec med drugim izpolnjevati strokovne, prostorske, tehnične in organizacijske pogoje.

(3) Izbira izvajalca za izvajanje nalog iz tega člena se opravi po zakonu, ki ureja javno naročanje.

(4) Pristojni organ po pravnomočnosti akta o izbiri izvajalca, izdanega v postopku javnega naročanja, podeli javno pooblastilo izbranemu izvajalcu z odločbo v upravnem postopku. V odločbi morajo biti navedene strokovne delavke ali strokovni delavci, ki izvajajo naloge iz tega člena (v nadaljnjem besedilu: kontrolor). Z izvajalci se sklenejo pogodbe, s katerimi se uredijo medsebojna razmerja.

(5) Javno pooblastilo se podeli za določen čas in preneha:

- s potekom časa, za katerega je podeljeno,
- če niso več izpolnjeni pogoji ali če se naloge iz tega člena opravljajo v nasprotju s predpisi, kar ugotovi pristojni organ z odločbo v upravnem postopku.

- (6) Zoper odločbo iz četrtega in petega odstavka tega člena ni pritožbe, možen pa je upravni spor.
- (7) Kontrolor se šteje za uradno osebo po zakonu, ki določa upravni postopek, in ima pooblastilo za opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku.
- (8) Kontrolor pri pregledu na kraju samem postopa v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, in o opravljenem pregledu sestavi zapisnik.«.

20. člen

36.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»36.a člen
(zapisnik o pregledu na kraju samem)

- (1) Zapisnik o pregledu na kraju samem je lahko sestavljen v elektronski obliki. Ne glede na določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, zapisnik sestavljen v elektronski obliki in v zapisniku navedene morebitne izjave po opravljenem pregledu na kraju samem potrdi stranka s podpisom z uporabo podpisne tablice, overi pa ga uradna oseba s kvalificiranim elektronskim podpisom.
- (2) Zapisnik o pregledu na kraju samem, ki je bil skladno s prejšnjim odstavkom sestavljen v elektronski obliki in overjen, lahko uradna oseba elektronsko posreduje na elektronski naslov, ki ga stranka izrecno navede na zapisnik.«.

21. člen

Za 36.a členom se dodata nova 36.b in 36.c člen, ki se glasita:

»36.b člen
(orodje za komunikacijo s strankami)

- (1) Agencija vzpostavi in upravlja informacijsko orodje za komunikacijo s strankami Sopotnik (v nadaljnjem besedilu: Sopotnik), ki omogoča elektronsko izmenjavo informacij in dokumentov med agencijo in strankami.
- (2) Uporaba Sopotnika je obvezna za komunikacijo med agencijo in strankami, kadar je tako določeno v predpisih iz 10. člena tega zakona, pri čemer agencija v postopku odločanja o upravičenosti do sredstev dejansko stanje ugotavlja na podlagi podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin iz 15.a člena tega zakona. Agencija stranko preko Sopotnika seznani z ugotovljenim dejanskim stanjem, stranka pa se lahko preko Sopotnika izreče o teh dejstvih in predloži dokaze v roku, ki je določen v predpisih iz 10. člena tega zakona.
- (3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se Sopotnik ne uporablja za vlaganje vlog in vročanje odločb ter sklepov.
- (4) Stranka za izmenjavo informacij in dokumentov preko Sopotnika ne potrebuje varnega elektronskega podpisa.
- (5) Šteje se, da je stranka z informacijo seznana z dnem objave v Sopotniku.
- (6) Podrobnejši način uporabe in način poteka komunikacije preko Sopotnika predpiše minister, pristojen za kmetijstvo.
- (7) Za potrebe delovanja Sopotnika se lahko obdelujejo podatki prevzeti iz zbirne vloge stranke in iz RKG ter naslednji osebni podatki registriranih uporabnikov: osebno ime, kontaktni podatki, uporabniško ime in geslo, podatki o uporabniških pravicah posameznega uporabnika in njegov naslov internetnega protokola. Osebni podatki se hranijo največ deset let od zadnje prijave uporabnika.

36.c člen
(pregledi s spremljanjem)

- (1) Vlada lahko v predpisih iz 10. člena tega zakona določi, da se pri posameznem ukrepu kmetijske politike za preverjanje pogojev upravičenosti do sredstev opravijo pregledi s spremljanjem in podrobnejša pravila za izvedbo teh pregledov.
- (2) Agencija opravlja preglede s spremljanjem z uporabo podatkov iz sistema za spremljanje površin iz 15.a člena tega zakona in drugih podatkov, pridobljenih v ugotovitvenem postopku, ter z uporabo orodja Sopotnik.
- (3) Kadar na podlagi satelitskih podatkov in drugih ustreznih dokazov ni mogoče ugotoviti pogojev upravičenosti, se opravi hitri terenski pregled. O izvedbi hitrega terenskega pregleda se stranke

predhodno ne obvešča in se izvede brez njene navzočnosti.

(4) Kadar vlada za posamezen ukrep kmetijske politike v predpisu iz 10. člena tega zakona določi, da se za preverjanje pogojev upravičenosti do sredstev opravijo pregledi s spremljanjem, v tem predpisu določi tudi rok, do katerega agencija v Sopotniku vsako leto objavi obvestila o ugotovitvah pregleda s spremljanjem.

(5) Šteje se, da je obvestilo iz prejšnjega odstavka stranki vročeno z dnem objave v Sopotniku. Stranko se o vročitvi obvesti na način, ki ga je opredelila v zbirni vlogi.

(6) V primeru ugotovljenih neskladji pri pregledu s spremljanjem ima stranka pravico podati pripombe na obvestilo v osmih dneh od vročitve obvestila. Če v osmih dneh ne da pripomb na obvestilo, se šteje, da nanj nima pripomb. Na to se stranko pri vročitvi obvestila posebej opozori. Pripombe stranka poda v Sopotnik.«.

22. člen

V 37.a členu se črta besedilo »Unije in predpisi za njihovo izvrševanje«.

23. člen

V 47. členu se za besedilom člena, ki postane prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če stranka, ki mora vrniti sredstva, poleg glavnice dolguje tudi obresti in stroške, se ti vračunavajo tako, da se najprej odplača glavnica, nato obresti in končno stroški.«.

24. člen

V 47.a členu se v četrtem odstavku zadnji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Zakonske zamudne obresti se obračunajo od dneva zapadlosti posameznega obroka do dneva plačila, če predpisi Unije ne določajo drugače.«.

25. člen

V 49. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Posebni upravni postopek iz tega poglavja se uporablja za izvajanje ukrepov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike, razen za neposredna plačila, kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne ukrepe, ukrep ekološko kmetovanje, ukrep izravnalnih plačil za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, ukrep dobro počutje živali in ukrepe za razvoj podeželja, razen za ukrep iz 23. člena tega zakona.«.

V drugem odstavku se v prvi alineji besedilo »33. člena« nadomesti z besedilom »31. člena«

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se 56.b člen tega zakona uporablja samo za ukrepe iz prve alineje tretjega odstavka 23. člena tega zakona.«.

26. člen

V 50. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Vloga, ki se vloži v elektronski obliki, se šteje za vloženo takrat, ko njen sprejem samodejno evidentira informacijski sistem agencije za sprejem vlog.«.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane četrti odstavek, se besedi »z žrebom« nadomestita z besedilom »na način, določen v predpisu iz 10. člena tega zakona«.

Drugi stavek se črta.

27. člen

V 51. členu se v drugem odstavku druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»- v delno odprtih javnih razpisih: na podlagi prejema popolnih vlog v posameznem časovnem

obdobju in prejetih popolnih vlog v predhodnih časovnih obdobjih, ki niso bila odobrena zaradi pomanjkanja razpisanih sredstev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor in so razvrščene po vrstnem redu od najvišje do najnižje točkovane vloge, za katero so razpisana sredstva v celoti še na voljo;. V predpisu iz 10. in 12. člena tega zakona se določi postopanje s sredstvi, ki v posameznem časovnem obdobju ostanejo nerazdeljena, in z vlogami, ki v posameznem časovnem obdobju dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor, vendar razpisana sredstva niso več na voljo. V javnem razpisu se določijo časovna obdobja.«.

28. člen

V 52. členu se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

» (7) Vloga, pri kateri je treba postopek obravnave prekiniti zaradi rešitve predhodnega vprašanja, se ne obravnava sočasno z ostalimi vlogami ali po vrstnem redu oddaje vlog, sredstva, zaprosena s to vlogo, pa se štejejo za porabljena na tem javnem razpisu.«.

Sedanji sedmi odstavek postane osmi odstavek.

Doda se nov deveti odstavek, ki se glasi:

» (9) S predpisom iz 10. in 12. člena tega zakona se lahko določijo priloge, vezane na merila za izbor vlog, brez katerih se vloga pri posameznem merilu oceni z nič točkami brez pozivanja na dopolnitev, in podrobnejši postopki za ocenjevanje vlog.«.

29. člen

V 53. členu se za besedilom člena, ki postane prvi odstavek doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na določbo 56. člena tega zakona se s predpisom iz 10. in 12. člena tega zakona lahko določi, da se stranki sredstva izplačajo na podlagi odločbe iz tega člena.«.

30. člen

V 54. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti iz prvega odstavka tega člena lahko stranka vloži dvakrat, v primeru, ko ima v odločbi o pravici do sredstev predvidenih več zahtevkov za izplačilo sredstev, pa največ tolikokrat, kot je v odločbi o pravici do sredstev predvidenih zahtevkov za izplačilo sredstev.«.

Peti odstavek se črta.

31. člen

55. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Če stranka odstopi od pravice do sredstev iz odločbe iz 53. člena tega zakona, mora o tem pisno obvestiti pristojni organ v roku, ki se določi s predpisom iz 10. in 12. člena tega zakona.

(2) Umik obvestila iz prejšnjega odstavka ni mogoč.

(3) Pristojni organ v primeru iz prvega odstavka tega člena izda odločbo, s katero ugotovi, da stranka odstopa od pravice do sredstev.

(4) Pristojni organ v odločbi iz prejšnjega odstavka odloči tudi, da se stranka izključi iz prejemanja podpore v okviru istega ukrepa, podukrepa ali operacije za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto, če to zahtevajo predpisi, ki urejajo skupno kmetijsko politiko.

(5) Če so bila stranki sredstva že izplačana, pristojni organ v odločbi iz tretjega odstavka tega člena zahteva vračilo izplačanih sredstev in določi rok vračila izplačanih sredstev. Stranki se v primeru iz prejšnjega stavka zaračunajo zakonite zamudne obresti, ki tečejo od dneva izplačila sredstev.

(6) Pritožba zoper ~~te~~ odločbo iz tega člena ni dovoljena.«.

32. člen

V 56. členu se v prvem odstavku pika nadomesti z vejico in doda besedilo »razen v primeru iz drugega odstavka 53. člena tega zakona.«.

Za četrtim odstavkom se dodata nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»(5) Če pristojni organ v primeru iz tretjega odstavka tega člena zavrne znesek, ki znaša do največ dva odstotka celotne vrednosti zahtevka ali zavrnjen znesek ne presega 250 eurov, lahko izda odločbo s skrajšano obrazložitvijo, ki vsebuje samo kratko obrazložitev strankinega zahtevka, sklicevanje na pravne predpise, na podlagi katerih je bilo o zahtevku odločeno, in pravni pouk. V pravnem pouku pristojni organ stranko pouči o dolžnosti predhodne napovedi pritožbe, roku za napoved pritožbe in pri katerem organu se vloži napoved pritožbe. Prav tako jo pouči, da bo izdelana odločba s polno obrazložitvijo po šestem odstavku tega člena, če bo pravočasno napovedala pritožbo, in da bo lahko vložila pritožbo zoper to odločbo.

(6) Stranka mora v primeru iz prejšnjega odstavka napovedati pritožbo v osmih dneh od vročitve odločbe s skrajšano obrazložitvijo. Pritožba se napove pri pristojnem organu, ki je odločil o zahtevku. Če stranka pravočasno napove pritožbo, pristojni organ izda odločbo s polno obrazložitvijo, zoper katero lahko stranka vloži pritožbo. Pritožbo lahko vloži samo stranka, ki je to napovedala. Rok za vložitev pritožbe začne teči od vročitve odločbe s polno obrazložitvijo.«.

Dosedanji peti odstavek se črta.

33. člen

Za 56.a členom se doda nov 56.b člen, ki se glasi:

»56.b člen
(Informativna odločba)

(1) Za ukrepe iz prve alineje tretjega odstavka 23. člena tega zakona se odločbe izdajo na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, če je za posamezni ukrep tako določeno s predpisom iz 12. člena tega zakona.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka agencija izda informativno odločbo.

(3) Če stranka ugotovi, da je izračun v informativni odločbi iz prejšnjega odstavka nepravilen, lahko v 15 dneh od vročitve odločbe vloži ugovor. Agencija preveri navedbe stranke in izda odločbo.

(4) Če stranka zoper informativno odločbo iz drugega odstavka tega člena ne ugovarja, postane informativna odločba dokončna in pravomočna.

(5) Stranka lahko v 15 dneh od vročitve odločbe iz tretjega odstavka tega člena vloži pritožbo. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

(6) Pri vročanju odločb in sklepov iz tega člena se postopa skladno s 37. členom tega zakona.«.

34. člen

61. b člen se spremeni tako, da se glasi:

»61.b člen
(plačilni roki)

(1) Ne glede na 10. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12 in 61/20 - ZDLGPE) plačilni rok za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode, ne sme biti daljši od 30 dni od dneva dostave oziroma prejema računa. V primeru redne dostave hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov plačilni rok ne sme biti daljši od 30 dni po zadnji dostavi oziroma prejemu računa. Obdobje redne dostave lahko obsega največ en mesec. Plačilni roki za hitro pokvarljive kmetijske in živilske proizvode začnejo teči na dan dostave oziroma prejemu računa, v primeru redne dostave pa od konca dogovorjenega roka v katerem je bila opravljena dostava oziroma prejet račun. Pri čemer se upošteva poznejši datum.

(2) Ne glede na 10. člen Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12 in 61/20 - ZDLGPE) plačilni rok za druge kmetijske in živilske proizvode ne sme biti daljši od 60 dni od dneva dostave oziroma prejema računa. V primeru redne dostave drugih kmetijskih in živilskih proizvodov plačilni rok ne sme biti daljši od 60 dni po zadnji dostavi oziroma prejemu računa. Obdobje redne dostave lahko obsega največ en mesec. Plačilni roki za druge kmetijske in živilske proizvode začnejo teči na dan dostave oziroma prejemu računa, v primeru redne dostave pa od konca dogovorjenega roka v katerem je bila opravljena dostava oziroma prejet račun. Pri čemer se upošteva poznejši datum.

(3) Hitro pokvarljivi kmetijski in živilski proizvodi iz prvega odstavka tega člena so:

1. proizvodi, ki bi zaradi svoje narave ali stopnje predelave lahko postali neprimerni za prodajo v 30 dneh po pravilu pridelka, proizvodnji ali predelavi;
2. sveže sadje in zelenjava iz Priloge I Uredbe 1308/2013/EU;
3. krompir;
4. mleko in mlečni izdelki, ki niso sterilizirani;
5. predpakirano in nepredpakirano sveže meso, mleto meso, mesni pripravki, drobovina in notranji organi;
6. nepredpakirani presni in pasterizirani mesni izdelki;
7. sveže ribe, raki in mehkužci;
8. jajca v lupini;
9. sveže gobe in zelišča;
10. predpakirani in nepredpakiran kruh in pekovsko pecivo;
11. nepredpakirani fini pekovski izdelki.

(4) Drugačen dogovor o dolžini plačilnega roka iz tega člena je ničen.«.

35. člen

V 61. f členu se spremenijo prvi, drugi in tretji odstavek tako, da se glasijo:

»(1) Nedovoljena ravnanja so tista ravnanja, s katerimi pogodbeni stranka, ki je kupec po tem zakonu s svojo znatno tržno močjo, ki je razvidna iz letnega prometa v skladu z 12. točko 3. člena tega zakona, še zlasti v razmerju do druge pogodbene stranke, dobavitelja po tem zakonu, v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji izkorišča drugo pogodbeno stranko.

(2) Šteje se, da ima kupec znatno tržno moč, če letni promet, ki je ustvarjen v preteklem letu presega 2.000.000 eurov.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se določbe tega člena uporabljajo tudi za prodajo kmetijskih in živilskih proizvodov s strani dobaviteljev, katerih letni promet ne presega 2.000.000 eurov, vsem kupcem, ki so javni organi.«.

V četrtem odstavku se sedma točka spremeni tako, da se glasi :

»7. vračilo neprodanih hitro pokvarljivih kmetijskih in živilskih proizvodov in proizvodov katerih rok uporabe je še najmanj ena tretjina od dostave do zapadlosti, ne da bi kupec plačal za te neprodane proizvode ali ne da bi plačal za odstranitev teh proizvodov ali oboje, razen če je bilo vračilo kmetijskih in živilskih proizvodov, ki niso hitro pokvarljivi jasno in nedvoumno vnaprej dogovorjeno v pogodbi o dobavi ali v poznejših pisnih dogovorih med dobaviteljem in kupcem, ki bodo izvedeni in katerih realizacijo je mogoče dokazati;«.

36. člen

V 61. g členu se v prvem odstavku, besedilo »v verigi preskrbe s hrano« nadomesti z besedilom »o dobavi kmetijskih in živilskih proizvodov«.

V četrtem odstavku se v prvi in šesti vrstici beseda »sporazum« nadomesti z besedo »pogodba«.

37. člen

129.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»129.a člen
(neformalno izobraževanje na področju čebelarstva)

(1) Za izvajanje neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva MKGP izbere izvajalca na podlagi javnega razpisa in ga zaveže za oblikovanje Slovenske čebelarске akademije za največ sedemletno obdobje.

(2) Neformalno izobraževanje na področju čebelarstva je namenjeno izobraževanju tujcev,

izvajalcev izobraževanj in ostali zainteresirani javnosti.«.

38. člen

Dosedanji 129.b člen se spremeni tako, da se glasi:

»129.b

(izbira izvajalca neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva z javnim razpisom)

- (1) Izvajalec neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva na področju kmetijstva se izbere z javnim razpisom za obdobje največ sedmih let.
- (2) O izbiri izvajalca iz prvega odstavka tega člena odloči minister z odločbo.
- (3) Z izvajalcem javne službe sklene minister pogodbo, s katero se uredijo medsebojna razmerja.«.

39. člen

129.c člen se spremeni tako, da se glasi.

»129.c člen

(strokovna skupina)

Minister imenuje strokovno skupino, ki pripravi večletni program vsebin neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva, ki je podlaga za razpis izvajalca nalog in financiranje teh nalog. V strokovni skupini sodelujejo predstavniki institucij, ki delujejo na področju čebelarstva.

Pogoje delovanja neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva predpiše minister za kmetijstvo.«.

40. člen

129.č člen se spremeni tako, da se glasi:

»129.č člen

(financiranje)

(1) Sredstva za vzpostavitev neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva se zagotavljajo:

- iz proračuna Republike Slovenije,
- s plačili za storitve in
- iz drugih virov.

(2) Ministrstvo delno financira aktivnosti za letno izvedbo programa neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva na podlagi razpisa.

(3) Aktivnosti v posameznem letu in njihovo financiranje se določi v vsakoletnem dodatku k pogodbi za izvajanje neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva.

(4) Neformalna izobraževanja na področju čebelarstva so plačljiva in jih izvajalec teh izobraževanj zaračuna udeležencem, razen v primerih, ko so za določeno izobraževanje v naprej zagotovljena proračunska ali druga sredstva.

(5) Financiranje neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva je v celoti ločeno od financiranja javne službe svetovanja v čebelarstvu, javne službe zdravstvenega varstva čebel, javne službe vzgoje in izobraževanja v čebelarstvu ter ukrepov Programa na področju čebelarstva v Republiki Sloveniji, zato morajo izvajalci javnih služb na področju čebelarstva, ki sodelujejo pri neformalne izobraževanju, zagotoviti ločeno evidentiranje dejavnosti.«.

41. člen

V 129.d členu se besedilo naslova člena spremeni tako, da se glasi: »naloge vključene v neformalno izobraževanje na področju čebelarstva«.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Organizacija in izvajanje neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva se izvaja v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami in drugimi pravnimi in fizičnimi osebami, ki delujejo na področju čebelarstva v Republiki Sloveniji in v tujini, ter vključuje skupno promocijo izobraževalnih ustanov Republike Slovenije na področju čebelarstva in širjenje novih znanj v nacionalnem in mednarodnem okviru v povezavi z raziskovalnim in razvojnim delom na področju čebelarstva.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Izvajalec neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva vodi evidenco o udeležencih neformalnega izobraževanja, ki vsebuje podatke iz 165.a člena tega zakona.«.

42. člen

V 133. členu se v prvem odstavku beseda »kontrol« nadomesti z besedo »pregledov«.

43. člen

Četrty odstavek 139. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Podatki v zbirkah podatkov iz tega zakona se hranijo trajno, vključno z identifikacijsko številko subjekta, razen podatkov iz evidence iz 153.a člena tega zakona, ki se hranijo 10 let.«.

44. člen

V 141. členu se v prvem odstavku besedilo »morajo vpisati kmetijska gospodarstva na območju Republike Slovenije« nadomesti z besedilom »vpišejo nosilci«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) KMG-MID je javen podatek, kadar se ne navaja skupaj z imenom in priimkom nosilca.«

45. člen

V 142. členu se v drugem odstavku črta besedilo prve alineje.

Druga alineja postane prva alineja.

Za besedo »smrtovnici« se doda besedilo »s soglasjem večine oseb, ki izpolnjujejo pogoj za člana kmetije glede na pokojnega nosilca.«.

Tretja alineja postane druga alineja in se spremeni tako, da se glasi: »pri kmetiji, kadar nov nosilec postane lastnik ali zakupnik kmetijskih zemljišč kmetije ali sklence drug pravni posel, s katerim se pridobi pravica do uporabe vseh kmetijskih zemljišč kmetije v lasti članov kmetije za najmanj pet let.«.

Četrta in peta alineja postaneta tretja in četrta alineja.

46. člen

V 143. členu se v prvem odstavku v 6. točki na koncu doda besedilo »v skladu s 164. c členom tega zakona«.

Za 20. točko se doda nova 21. točka, ki se glasi:

»21. podatki o najvišji pridobljeni izobrazbi nosilca.«.

Peti odstavek se spremeni tako da se v prvem stavku črta besedilo »iz 1. in 4. točke« in nadomesti z besedilom »iz 1., 4. in 21. točke«.

Deseti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(10) Spremembe podatkov v RKG izvede ministrstvo po uradni dolžnosti:

- ob spremembah ugotovljenih s sistemom za spremljanje površin za katere je nosilec obveščen preko Sopotnika ali

- ob popravkih zbirne vloge, ki jih naredi nosilec in vplivajo na spremembo vrste rabe, meje oziroma pozicije GERK, kadar spremembe ne posegajo izven območja prijavljenih površin v RKG ali

- kadar so spremembe take, da bistveno ne spreminjajo prijavljenih podatkov.

V teh primerih se strank o spremembah ne obvesti.«.

47. člen

144. člen se spremeni tako, da se glasi:

»144. člen

(identifikacijski sistem za zemljišča)

(1) Osnova za prijavo kmetijskih zemljišč v RKG je grafična enote rabe kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: GERK). GERK je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako vrsto rabe, ki je v uporabi enega nosilca..

(2) V RKG se vpišejo tudi določene krajinske značilnosti, za katere ima nosilec pravico uporabe. Krajinska značilnost je posamezen naraven ali antropogen element v krajini, ki je pomemben za ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti.

(3) Referenčna parcela za identifikacijski sistem za prijavo zemljišč je GERK in morebitne krajinske značilnosti, ki mu pripadajo.

(4) Za GERK se v RKG vodijo naslednji podatki:

- identifikacijska oznaka: GERK-PID;
- KMG-MID;
- domače ime;
- vrsta rabe GERK;
- krajinska značilnost
- grafična površina in obseg;
- največja upravičena površina;
- nagib, usmerjenost (ekspozicija) in nadmorska višina;
- za trajne nasade podatki o trajnih nasadih in sadilnem materialu;
- identifikacijska oznaka planine ali skupnega pašnika;
- umestitev v prostor s koordinatami točk v državnem koordinatnem sistemu;
- datum in vrsta spremembe
- država
- drugi podatki, ki jih predpiše minister .

(5) Za krajinsko značilnost se v RKG vodijo naslednji podatki:

- identifikacijska oznaka: GERK-PID, ki ji pripada;
- vrsta rabe GERK, ki ji pripada;
- KMG-MID;
- vrsta krajinske značilnosti;
- grafična površina in obseg;
- največja upravičena površina krajinske značilnosti na posameznem GERK;
- nagib, usmerjenost (ekspozicija) in nadmorska višina;
- umestitev v prostor s koordinatami točk v državnem koordinatnem sistemu;
- datum in vrsta spremembe
- država
- drugi podatki, ki jih predpiše minister .

(6) Uporaba GERK je obvezna pri vodenju podatkov o zemljiščih v vseh zbirkah podatkov v pristojnosti ministrstva.

(7) Če v postopku prijave kmetijskega zemljišča ali spremembe že vpisanega zemljišča pride do prekrivanja površin drugega ali drugih kmetijskih gospodarstev, upravna enota o tem obvesti vse nosilce kmetijskih gospodarstev, pri katerih je ugotovljeno prekrivanje, in jih pozove k uskladitvi. Če do uskladitve ne pride, o tem odloči pristojna upravna enota. Če v postopku ni mogoče ugotoviti, katero kmetijsko gospodarstvo je upravičeno do vpisa površin, pristojna upravna enota izda odločbo o prekrivajoči površini.

(8) Prekrivajoče površine iz prejšnjega odstavka niso del identifikacijskega sistema za vodenje zemljišč in se ne upoštevajo pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike.«.

48. člen

V 145.a členu se v drugem odstavku črta besedilo »ter prijavljena zemljišča iz 143. člena tega

zakona in živali iz 156. člena tega zakona».

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) V evidenci se za vsa kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v RKG vodijo ali prevzemajo podatki iz prvega odstavka 143. člena tega zakona;

1. iz 153. člena tega zakona (podatki iz zbirnih vlog);
2. iz 156. člena tega zakona (stalež po vrstah rejnih živali, identifikacijski in drugi podatki o rejnih živalih);
3. iz prvega odstavka 160. člena tega zakona;
4. o pridelku grozdja in vina iz registra pridelovalcev grozdja in vina iz zakona, ki ureja vino;
5. o občini in regiji;
6. o standardnem prihodku kmetijskega gospodarstva;
7. o tipu kmetovanja;
8. o razredu ekonomske velikosti.«.

49. člen

152. člen se spremeni tako, da se glasi:

»152. člen

(evidenca organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje, skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožnih organizacij)

(1) Zavezanci za vpis v evidenco organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje, skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožnih organizacij so organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev, skupine proizvajalcev za skupno trženje, skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožne organizacije, priznane v skladu s 107, 107.a, 107.b in 108. členom tega zakona.

(2) V evidenci organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje, skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti in medpanožnih organizacij se vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

1. za organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev in njihove člane iz 107. člena tega zakona:
 - a) enotna in neponovljiva identifikacijska številka organizacije proizvajalcev ali združenja organizacij proizvajalcev, ki jo dodeli ministrstvo,
 - b) podatki iz 140. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev, za organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev,
 - c) podatki iz 143. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev,
 - č) podatki iz 150. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje organizacij proizvajalcev oziroma združenj organizacij proizvajalcev,
 - d) podatki iz 156. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev, imetnike rejnih živali,
 - e) podatki iz 7. točke prvega odstavka 166. člena tega zakona za pravne osebe, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje organizacije proizvajalcev oziroma združenj organizacij proizvajalcev,
 - f) podatki o obsegu in vrednosti proizvodnje za organizacije proizvajalcev ter strukturi in dejavnosti organizacije proizvajalcev, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje organizacij proizvajalcev oziroma združenj organizacij proizvajalcev,
 - g) podatki iz operativnih programov in poročil o izvajanju operativnih programov za organizacije proizvajalcev za namene spremljanja uspešnosti izvajanja operativnih programov
 - h) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja organizacije proizvajalcev, odločbe, ki učinkuje kot začasni odvzem statusa organizacije proizvajalcev v skladu s predpisi Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov, dokumentov, ki učinkujejo kot opozorilno pismo v skladu s predpisi Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov ter izpisov iz evidence;

- (5) za skupine proizvajalcev iz 107.a člena tega zakona:
- a) podatki iz 140. člena tega zakona za skupine in člane skupin proizvajalcev,
 - b) podatki iz 143. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev,
 - c) podatki iz 156. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev, imetnike rejnih živali,
 - č) podatki iz 162.a člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev mleka in mlečnih izdelkov,
 - d) podatki iz 4. in 6. točke 166. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev iz sektorja gozdarstva,
 - e) podatki iz centralnega registra čebelnjakov za člane skupin proizvajalcev iz sektorja čebelarstva,
 - f) o pridelku grozdja in vina iz registra pridelovalcev grozdja in vina iz zakona, ki ureja vino,
 - g) podatek o številu članov skupine proizvajalcev za skupno trženje,
 - h) podatki o obsegu in vrednosti tržne proizvodnje za skupine proizvajalcev, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje skupine proizvajalcev,
 - i) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja skupine proizvajalcev;
- (6) za skupine proizvajalcev iz 107.b člena tega zakona:
- a) podatki iz 140. člena tega zakona za skupine in člane skupin proizvajalcev,
 - b) podatki iz 143. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev,
 - c) podatki o vrsti sheme kakovosti in pridelka oziroma živila iz shem kakovosti,
 - č) podatek o številu članov skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti,
 - d) podatek o skupnem obsegu proizvodnje članov skupine proizvajalcev,
 - e) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja skupine proizvajalcev,
4. za medpanožne organizacije iz 108. člena tega zakona:
- a) podatek o številu članov medpanožne organizacije in o gospodarskih dejavnostih, ki jih člani predstavljajo
 - b) podatki iz 7. točke prvega odstavka 166. člena tega zakona za pravne osebe
 - c) podatki o strukturi in dejavnosti medpanožne organizacije
 - č) podatek o sektorju, za katerega je medpanožna organizacija priznana
 - d) poročila o izvedenih aktivnostih medpanožne organizacije
 - e) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja medpanožne organizacije

(3) Rok za sporočanje podatkov iz tega člena je 20. marec tekočega leta za predhodno leto, razen če ni s predpisi Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov, drugače določeno.

(4) Evidenca iz tega člena je namenjena izvajanju ukrepov kmetijske politike in zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov.

(5) Podrobnejšo vsebino evidence iz tega člena predpiše minister.«.

50. člen

Za 153. členom se doda nov 153.a člen, ki se glasi:

»153.a člen

(evidenca podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin)

- (1) Evidenco podatkov o površinah kmetijskih in gozdnih zemljišč, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin, upravlja in vodi agencija.
- (2) V evidenci se vodijo podatki o:
- časovni vrsti statistike signalov konstalacij satelitov za opazovanje zemlje, pridobljenih z uporabo podatkov satelitov Sentinel programa Copernicus in drugih najmanj enakovrednih podatkov, na področju posameznega kmetijskega in gozdnega zemljišča in
 - izvedenih produktih (identifikatorji opažanj košnje, gole zemlje, klasifikacije skupin rastlin, klasifikacije skupin rab, homogenosti in drugi).
- (3) Evidenca je namenjena:
- načrtovanju in spremljanju kmetijske politike,
 - spremljanju, vrednotenju in izvajanju poročanja o stanju kmetijskih in gozdnih zemljišč ter

- kmetijskih kultur v skladu z veljavnimi predpisi,
 - opravljanju pregledov za izvajanje ukrepov kmetijske politike in
 - raziskovanju, statističnim obdelavam ter drugim uporabnikom.
- (4) Evidenca je javna in se lahko povezuje z drugimi bazami podatkov.«.

51. člen

V 159. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) V evidenco se lahko vpišejo fizične in pravne osebe, ki tržijo ekološki rastlinski razmnoževalni material in rastlinski razmnoževalni material iz preusmeritve, ekološko vzrejene živali in ekološko gojene nedorasle organizme iz akvakulture. Fizične in pravne osebe se v evidenco lahko vpišejo na podlagi vloge. Ministrstvo izbriše fizično in pravno osebo iz evidence po uradni dolžnosti, če le ta ne izpolnjuje več pogojev za vpis.«.

Dosedanji četrti, peti in šesti odstavek postanejo peti, šesti in sedmi odstavek.

52. člen

161.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»161.a člen

(zbirka podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatki emisij toplogrednih plinov in amonijaka v živinoreji in iz kmetijskih tal)

(1) V zbirki podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in o spremljanju stanja kmetijskih tal ter podatki emisij toplogrednih plinov in amonijaka v živinoreji in iz kmetijskih tal se vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

- a) iz 140. člena tega zakona o zavezancih, ki so na svojih površinah dovolili opravljanje vzorčenja na podlagi 28.a in a28.b člena tega zakona;
- b) iz prvega odstavka 143. člena tega zakona;
- c) o tleh iz 164. člena tega zakona;
- č) o tleh iz 164.a člena tega zakona;
- d) o dejanski rabi zemljišč iz 165. člena tega zakona;
- e) o letnih spremembah dejanske rabe zemljišč;
- f) za izračun emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu iz prvega in drugega odstavka 28.a člena tega zakona;
- g) za spremljanje stanja kmetijskih tal iz prvega in drugega odstavka a28.b člena in šestega odstavka č28.b člena tega zakona;
- h) za izračun emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu a28.a člena tega zakona;
- i) iz 153. člena podatki iz zbirne vloge iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike, ki so potrebni za obračunavanje podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal ter spremljanju in obračunavanju emisij toplogrednih plinov in amonijaka v živinoreji in iz kmetijskih tal;
- j) iz 156. člena o evidencah imetnikov rejnih živali in evidenca rejnih živali;
- k) iz 157. člena o evidencah o komasacijah
- l) iz 158. člena o evidencah o osuševalnih in namakalnih sistemov in
- m) iz 160. člena iz zbirke podatkov s področja živinoreje.

(2) Zbirka podatkov iz tega člena je namenjena spremljanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu in gozdarstvu, za spremljanje stanja kmetijskih tal, obračunavanje emisij toplogrednih plinov in amonijaka iz kmetijstva za izvajanje, kontrolo in spremljanje učinkov ukrepov kmetijske politike ter za druge aktivnosti, ki prispevajo k zagotavljanju trajne rodovitnosti kmetijskih tal in k primerni prehranski varnosti Slovenije.

(3) Zbirko podatkov iz tega člena vodijo nosilci javnega pooblastila iz 28.a, a28a.člena in a28.b člena tega zakona.

(4) Podrobnejšo vsebino in način vodenja zbirke podatkov iz tega člena predpiše minister.«.

53. člen

163. člen se spremeni tako, da se glasi:

»163.člen

(zbirka podatkov mreže za podeželje)

(1) Zbirka podatkov mreže za podeželje se vzpostavi na podlagi prostovoljnega vpisa.

(2) Zbirka podatkov mreže za podeželje vsebuje naslednje podatke o subjektih:

- ime in priimek oz. naziv organizacije, naslov elektronske pošte, tip organizacije in
- druge podatke po potrebi.

(3) Namen zbirke podatkov mreže za podeželje je obveščanje o aktualnem dogajanju na področju skupne kmetijske politike in razvoja podeželja.«.

54. člen

Za 164.b členom se doda nov 164.c člen, ki se glasi:

»164.c člen

(evidenca območij planin)

(1) Evidenca območij planin je javna prostorska evidenca, ki vsebuje območja planinskih pašnikov na gorskih območjih.

(2) Evidenca se uporablja za pripis planin k zemljiščem prijavljenim v RKG, za spremljanje in izvajanje ukrepov kmetijske politike.

(2) Evidenco vzpostavi ministrstvo s pomočjo topografskih kart in presoje sledečih pogojev:

- da gre za sklenjeno geografsko območje nad območjem stalne poselitve z tradicionalno poletno pašo živali
- da leži območje praviloma nad 750 m nadmorske višine, izjemoma nižje, če gre za izkazano zgodovinsko rabo planin
- da so na območju že delovale pašne ali agrarne skupnosti s poletno planinsko pašo ali se na območju tako delovanje vzpostavlja.«.

55. člen

V 165.a členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi: »evidenca udeležencev neformalnih izobraževanj v čebelarstvu«.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Evidenco udeležencev neformalnih izobraževanj v čebelarstvu vodi in upravlja izvajalec teh izobraževanj.«.

56. člen

V 166. členu se v drugi točki prvega odstavka za besedilom »identifikacijska oznaka parcele zakupljenih zemljišč« doda vejica in besedilo »podatek o poravnanih davčnih obveznostih do države«.

V prvem odstavku se spremeni 25. točka, ki se glasi »iz evidence registriranih vozil (za kolesne traktorje, traktorske priklopnike, zamenljive vlečene stroje in gosenične traktorje) podatke o posameznem vozilu, lastniku vozila ali osebi, na katero je vozilo registrirano, EMŠO ali matično številko. Povezovalni znak je EMŠO ali matična številka;« in nova 27. točka, ki se glasi: »iz registra javno veljavnih izobraževalnih in študijskih programov in/ali kvalifikacij se pridobi podatke o najvišji doseženi izobrazbi za fizične osebe. Povezovalni znak je EMŠO.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Agencija lahko obdeluje kontaktne podatke upravičencev (telefonska številka in naslov elektronske pošte) za namen obveščanja upravičencev v zvezi z izvajanjem ukrepov kmetijske

politike, v katere je upravičenec vključen.«.

Dosedanji drugi, tretji, četrti in peti odstavek se preštevilčijo v tretji, četrti, peti in šesti odstavek.

57. člen

V 169.a členu se v naslovu člena za besedilom »posredovanje podatkov zavarovalnicam« doda besedilo »in dostop do podatkov«.

V prvem odstavku se besedilo »posreduje podatke« nadomesti z besedilom »omogoči pridobivanje podatkov«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko zavarovalnice, ki opravljajo zavarovalne posle v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo, za namen opravljanja teh poslov v primeru, ko upravičenci uveljavljajo pravice iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na sofinanciranje zavarovanja, dostopajo do podatkov zavarovanca o zemljiščih in živalih iz zbirk podatkov po tem zakonu in iz zbirne vloge iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na kulture na posameznih GERK upravičenca.«.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane četrti odstavek, se beseda »posreduje« nadomesti z besedama »zavarovalnice pridobijo«.

58. člen

177. a člen se spremeni tako, da se glasi:

»177.a člen

(1) Z globo do 0,25 odstotka letnega prometa kupca v predhodnem poslovnem letu se za prekršek kaznuje pravna oseba, javni organ, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če krši 61.f ali 61.g člen tega zakona.

(2) Z globo od 5.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba javnega organa ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

59. člen

(uskladitev članov kmetije)

- (1) Člani kmetije, ki so vpisani v RKG, ostanejo vpisani kot člani kmetije. Šteje se, da je podano soglasje za vpis.
- (2) Upravna enota izbriše člane kmetije iz RKG na predlog nosilca ali člana, ki se želi izbrisati. V primeru, ko nosilec predlaga izbris člana kmetije, ki izpolnjuje pogoje za člane kmetije, mora biti priloženo tudi njegovo soglasje za izbris. O izbrisu člana kmetije iz RKG upravna enota te osebe ne obvešča.
- (3) Člani kmetije, ki so vpisani v RKG na dan uveljavitve tega zakona, ohranijo pravice iz socialnega in pokojninskega zavarovanja.

60. člen

(uporaba določb glede spremembe obveznosti o pravici do sredstev)

(1) Postopki, začeti na podlagi 54. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21), se končajo v skladu s tem

zakonom.

(2) Upravičenec, ki je vložil utemeljen obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti v skladu s 54. členom Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21), lahko vloži utemeljen obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti v skladu s spremenjenim 54. členom tega zakona.

61. člen

(vzpostavitev evidence območij planin)

Vzpostavitev prostorske evidence območij planin izvede ministrstvo v 6 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

62. člen

(prehodno obdobje)

Ne glede na spremenjeni 12. in 49. člen zakona se določbi 12. in 49. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21) uporabljata še naprej do konca finančne perspektive za izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike v letih 2014-2020.

63. člen

(Slovenska čebelarska akademija)

Do 31. 12. 2022 deluje Slovenska čebelarska akademija po zdaj veljavnem zakonu.

64. člen

(začetek veljavnosti)

Začetek veljavnosti petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Za uskladitev s pravnim redom EU se v 1. členu Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21) doda osem uredb. Prva je uredba (EU) 2018/1999 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta. Druga je delegirana uredba Komisije (EU) št. 1198/2014 z dne 1. avgusta 2014 o dopolnitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji. Tretja je izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/220 z dne 3. februarja 2015 o določitvi pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji. Četrta je uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013. Peta je uredba (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013. Šesta je uredba (EU) 2021/2117 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov, (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, (EU) št. 251/2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih

proizvodov in (EU) št. 228/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije.

K 2. členu

Za potrebe nove SKP in priprave SN SKP se usklajujejo definicije v tretjem členu obstoječega zakona z določbami Uredbe EU 2021/2115. Tako se spreminjata definiciji kmetijske dejavnosti in kmetijskega gospodarstva. Nosilec pa je v skladu z določbami te uredbe skladen z definicijo kmeta za izvajanje SKP.

K 3. členu

V 3. členu se zaostrejuje pogoji za menjavo nosilca, kar sledi očitkom EU revizijskih ugotovitev, da se v RS nosilec lahko zamenja na enostaven način brez preverjanja vsakršnih pogojev ali je nosilec tisti, ki v vsakdanjem življenju zares upravlja kmetijo in sprejema odločitve ima pravico do uporabe proizvodnih virov kmetije, kar je pripeljalo do menjave nosilcev med roki za oddajo zbirne vloge in izplačili. Prav tako se uskladitev pogojev za menjavo približa novim zahtevam, da je nosilec »vodja« kmetijskega gospodarstva in ne le eden od enakopravnih članov kmetije. Prav zaradi tega se črta tudi namestnika kmetije, ki je v primeru, ko kmetija ni več imela nosilca, po uradni dolžnosti postal novi nosilec. V tem primeru je sicer kmetija lahko dobila izplačana sredstva na novega nosilca (ki ni bil nujno tudi dedič). Zaradi avtomatične postavitve namestnika za novega nosilca po uradni dolžnosti, so s tem – čeprav včasih le za nekaj dni postali »kmetje« v smislu EU SKP pravil in je kar nekaj oseb izgubilo možnost kasneje kandidirati na razpis mladi prevzemnik za katere je pogoj, da prej še niso bili nosilci kmetije.

Popravlja se tudi članstvo na kmetijah, ki ni več obvezno za vse, ki živijo skupaj z nosilcem, temveč je za vpis v RKG potrebno soglasje člana in nosilca.

Dodaja se omejitev članstva na kmetiji za samostojnega podjetnika posameznika, ki se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo, da se razmeji aktivnosti v katerih nastopa posameznik.

Dodaja se nova 12. točka predvsem zaradi uskladitve z Direktivo 2019/633, v skladu s katero se prenaša tudi priporočilo Evropske komisije o opredelitvi mikro, majhnih in srednjih podjetij ter opredelitvami samostojnega podjetja, partnerskega podjetja in povezanega podjetja, kakor tudi z drugimi vprašanji povezanimi z letnim prometom.

K 4. členu

9.a člen določa, da predlog SN SKP pred predložitvijo na komisijo potrdi Vlada RS. Ministrstvo v skladu s postopkom in z določili, kot jih določa Uredba 2021/2115/EU, pripravi predlog strateškega načrta skupne kmetijske politike. V skladu s 118. členom Uredbe 2021/2115/EU mora ministrstvo predlog SN SKP predložiti Evropski komisiji.

9.b člen določa organe upravljanja in usklajevalska telesa za strateški načrt skupne kmetijske politike, ki so določena v Uredbi 2021/2115/EU in 2021/2116/EH, kot na primer Organ upravljanja za strateški načrt SKP, Odbor za spremljanje izvajanja strateškega načrta SKP, pristojni organ, akreditirana plačilna agencija in certifikacijski organ.

Z 9.c členom se bo naredila pravna podlaga, da bo vlada lahko sprejela akcijski načrt za področje ekološkega kmetovanja in za delo z mladimi kmeti. Na ta način se bo celovito pristopilo k reševanju problemov in izzivov, ki so na področju ekološkega kmetovanja in na področju dela z mladimi kmeti.

K 5. členu

Novost reformnih predlogov SKP je nov izvedbeni model oziroma strateško načrtovanje držav članic. Za izvajanje SKP država članica pripravi strateški načrt, ki uokvirja ključne strateške usmeritve za izvajanje SKP in podaja nabor predlaganih vzvodov, t.i. intervencij, za njihovo uspešno uresničevanje v praksi. SKP bo še naprej naslavljal dohodkovni položaj kmetov in njihov položaj v prehranski verigi, krepila tržno naravnost in konkurenčnost kmetijskega sektorja ter zagotavljala pridelavo varne in kakovostne hrane. Še naprej bo prispevala h generacijski prenovi in k razvoju podeželskih območij s spodbujanjem zaposlovanja, rasti in socialne vključenosti.

Izpostaviti pa je treba, da bo večji poudarek kot doslej na prispevku kmetijstva za okolje, naravo in podnebje, zlasti še v luči Evropskega zelenega dogovora in Strategije »od vil do vilic« oziroma prehoda na podnebno nevtrarno in krožno gospodarstvo do leta 2050. V skladu s temi dokumenti tudi Uredba EU o Strateških načrtih (v nadaljnjem besedilu: Uredba EU o SN) določa izvajanje t.i.

»zelene arhitekture«, ki ima tri ravni:

- Prva raven so strožji obvezni standardi iz pravil o pogojenosti (novo poimenovanje za dosedanje zahteve navzkrižne skladnosti), ki veljajo za vse prejemnike plačil na površino in glavo živali iz I. in II. stebra SKP.
- Druga raven je nova obvezna shema za podnebje in okolje v okviru neposrednih plačil I. stebra, ki vključuje kmetijske prakse z ugodnim vplivom na podnebje in okolje, podrobneje pa jo opredelijo države članice. Pogoji za izvajanje te sheme morajo biti zahtevnejši od obveznih zahtev iz pravil o pogojenosti in drugačni od kmetijsko-okoljsko-podnebnih plačil v okviru II. stebra. Za kmete je vključitev v shemo prostovoljna, za državo članico pa je obvezna. Gre za enostavnejše, praviloma enoletne obveznosti, za katere država dodeli letno proizvodno nevezano plačilo na hektar kmetijskih površin ali kot plačilo, ki pokrije dodatne stroške in izpad dohodka zaradi prevzetih nadstandardnih obveznosti.
- Tretjo raven predstavljajo nadstandardne okoljske, podnebne in druge upravljalne obveznosti II. stebra, od katerih so za državo članico kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila obvezna.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki pripravlja strateške dokumente skupne kmetijske politike je soočeno, da je potrebno izdelati v skladu z Uredbo EU o SN modelne izračune za določitev višine plačil na enoto. Ukrepi oz. intervencije, ki pri katerih se določijo višine plačil na enoto so Shema za podnebje in okolje (SOPO), Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (KOPOP), Ekološko kmetovanje (EK), Biotično varstvo rastlin, Dobrobit živali, Izvajanje ukrepov iz načrtov upravljanja zavarovanih območij in Plačila Natura 2000. Ministrstvo lahko dodaja tudi druge ukrepe oz. intervencije, če je tako določeno v EU predpisih, ki določajo pripravo dokumentov skupne kmetijske politike.

Modelni izračuni se izvajajo z namenom kritja dela ali vseh stroškov in izpada dohodka, ki nastanejo zaradi izvajanja ukrepov oziroma intervencij. Modelni izračun morajo biti v ustrezni obliki, določeni s pravnimi akti EU za vsakokratne strateške načrte Skupne kmetijske politike.

K 6. členu

Uredba (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013, tako imenovana horizontalna uredba, se uporablja od 1.1.2023. Navedena uredba zlasti v členu 59 (Zaščita finančnih interesov Unije), členu 60 (Pravila v zvezi s pregledi, ki se izvedejo) in členu 72 (Sistem kontrol in sankcij) daje državam članicam razširjeno avtonomijo pri določanju sistema kontrol in sankcij. V členu 65 je določeno, da je sistem kontrol in sankcij obvezni element integriranega administrativnega kontrolnega sistema (IAKS). V dosedanjem obdobju skupne kmetijske politike je bil sistem kontrol in sankcij predpisan v izvedbenih in delegiranih uredbah Evropske komisije, s 1.1.2023 mora sistem kontrol in sankcij, skladno z Uredbo (EU) 2021/211, predpisati država članica.

Glede na to, da bo v novem programskem obdobju sistem kontrol in sankcij predpisan v nacionalnih uredbah in ne več v izvedbenih in delegiranih uredbah Komisije, je potrebno v Zakonu o kmetijstvu pripraviti zakonsko podlago, na osnovi katere bo lahko področje sistema kontrol in sankcij predpisala Vlada RS. Popravek 12 člena daje pristojnost Vladi RS, da določi vrsto ukrepov, upravičence, pogoje, merila, postopke in finančna sredstva za vse ukrepe strateškega načrta. Pristojnost je razširjena na vse ukrepe (intervencije) strateškega načrta. Poleg tega bo Vlade RS s popravkom dobila pristojnost sprejemanja določil glede kontrolnega sistema in upravnih sankcij. Ker zakon na več mestih že uporablja termin "upravne sankcije" se tudi v členu 12 uporabi namesto termina "sankcije" termin "upravne sankcije".

K 7. členu

Kmetijstvo sodi med gospodarske dejavnosti, ki so najbolj izpostavljene podnebnim spremembam, na drugi strani pa je tudi vir izpustov toplogrednih plinov (TGP). V Sloveniji prispeva približno 10 % izpustov TGP, predvsem gre za metan in didušikov oksid. S kmetijstvom je tesno povezan tudi sektor Raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo (LULUCF), ki je lahko vir, ali pa tudi ponor izpustov TGP. V prihodnje bomo izpustom sledili v okviru novo oblikovanega združenega sektorja Kmetijstvo, gozdarstvo in druge rabe zemljišč (AFOLU). S kmetijstvom so povezani tudi izpusti, ki jih obravnavamo v okviru drugih sektorjev. Gre predvsem za izpuste zaradi rabe energije v kmetijstvu in za izpuste, ki nastanejo pri proizvodnji mineralnih gnojil in drugih materialov za

kmetijstvo. Nezanemarljiv je tudi potencial kmetijstva na področju obnovljivih virov energije. Vizija, ki je določena v Dolgoročni podnebni strategiji, je zmanjšanje emisij TGP ob upoštevanju naravnih danosti za kmetovanje, izboljšanje prehranske varnosti ter povečanju samooskrbe s hrano in sledenju drugim ciljem multifunkcionalnega kmetovanja, kot so zmanjševanje negativnih vplivov na vodo, tla in zrak, varovanje biotske raznovrstnosti, ohranjanje kulturne krajine, zagotavljanje dobrobiti živali in ohranjanje/povečevanje zalog ogljika v kmetijskih tleh.

Sledenje trendom, ukrepom in njihovim učinkom na področju prilagajanja podnebnim spremembam in njihovega blaženja (t.j. zmanjševanja izpustov TGP) terja dokaj kompleksen pristop. Ukrepi in njihovi učinki so med seboj prepleteni. Številni ukrepi, namenjeni zmanjševanju izpustov, prispevajo tudi k boljšemu prilagajanju podnebnim spremembam, ukrepi za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov zmanjšujejo tudi izpuste onesnaževal zraka itd. Celovit pregled na področju prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja podnebnih sprememb potrebujemo za:

- izvajanje splošnih ukrepov kmetijske politike na področju prilagajanja in blaženja podnebnih sprememb in sledenje njihovim učinkom,
- izvajanje specifičnih ukrepov, ki jih določa Strateški načrt Skupne kmetijske politike in sledenje njihovim učinkom,
- izvajanje NEPNa, kjer je odgovornost posameznega resorja, da spremlja stanje na svojem področju,
- načrtovanje novih ukrepov, ki bodo upoštevali nova znanstvena spoznanja in zadostili večji ambicioznosti podnebne politike.

Pregled bo vseboval:

- pregled aktivnosti na področju prilagajanja podnebnim spremembam in učinkov teh aktivnosti,
- pregled trendov na področju izpustov toplogrednih plinov in onesnaževal zraka v kmetijstvu, pregled ukrepov kmetijske politike in njihovega učinka,
- pregled trendov in ukrepov na področju emisij/ponorov z naslova rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF),
- pregled trendov in ukrepov kmetijske politike na področju učinkovite rabe energije v kmetijstvu in kmetijskih virov obnovljive energije,
- pregled spremljajočih dejavnikov, ki so pomembni z vidika prilagajanja in blaženja podnebnih sprememb, kot so stanje kmetijskih tal, raba in poraba mineralnih gnojil, živinskih gnojil in drugih organskih gnojil, ...

V prihodnje bo posebej pomemben sektor LULUCF, ko bo prišlo do spremembe 2018/841 uredbe. Predlog spremembe predvideva združitev sektorjev LULUCF in Kmetijstvo, ki se sedaj obravnava v sklopu 2018/842 uredbe. To bo pomenilo dodatne obveznosti tekočega spremljanja na področju izpustov iz prebavil rejnih živali, ravnanja z gnojem, pridelavo riža, stanjem kmetijskih tal, prepovedjo kurjenja žetvenih ostankov, apnenjem, gnojenjem s sečnino in drugimi mineralnimi gnojili.

V členu se predlaga, da se enkrat letno pripravi podnebno poročilo, kjer se bo opisalo stanje na omenjenih področjih. V poročilo se lahko vključijo tudi druge vsebine, katere so potrebno za celovit pregled stanja na kmetijstvu.

K 8. členu

V 14. členu je potrebno pojem ukrep kmetijske politike razširiti tudi na vse ukrepe (intervencije) novega Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027, ki bo s strani Evropske komisije potrjen v letu 2022 in morebitnih naslednjih strateških načrtov po letu 2027.

K 9. členu

Predpisi EU, ki urejajo SKP, državam članicam nalagajo, da za namen upravljanja odhodkov za

intervencije na osnovi površin in živali ter za intervencije v vinskem sektorju vzpostavijo in upravljajo integrirani administrativni in kontrolni sistem. V skladu s 66. členom Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 187) je nov obvezen element integriranega administrativnega in kontrolnega sistema, ki ga morajo vzpostaviti države članice, tudi sistem za spremljanje površin. V skladu s predlagano določbo bo sistem za spremljanje površin vzpostavila in upravljala ARSKTRP. Omogočal bo redno in sistematično opazovanje, sledenje in presojo dejavnosti in praks na kmetijskih in gozdnih zemljiščih. Za delovanje bo uporabljal podatke satelitov Sentinel programa Copernicus in druge najmanj enakovredne podatke. Evropska komisija se je zavezala, da bo državam članicam brezplačno zagotavljala podatke satelitov Sentinel programa Copernicus, potrebne za sistem za spremljanje površin. ARSKTRP bo podatke, ki jih bo pridobila z uporabo sistema za spremljanje površin, uporabljala za opravljanje pregledov pri izvajanju ukrepov kmetijske politike. V primerjavi z ortofoto posnetki, ki so bili na voljo doslej, so Sentinel posnetki narejeni pogosto, avtomatizirana obdelava podatkov s časovnimi vrstami skozi celotno rastno sezono (t. i. »signal«) pa omogoča identifikacijo pridelkov brez človekovega posredovanja in spremljanje določenih kmetijskih praks na posameznih kmetijskih površinah, s tem pa tudi povzročanje manjših motenj kmetovalcem pri opravljanju kmetijskih opravil. S predlagano določbo se v nacionalni zakonodaji določa pravna podlaga za vzpostavitev sistema za spremljanje površin.

K 10. členu

V 17. členu se določi upravičence, ukine se avtomatizem prenosa pravic in obveznosti na novega nosilca kmetije. Uredi se izplačilo zaprošenih sredstev v zbirni vlogi v primeru smrti nosilca-vlagatelja. V izogib poslabšanju finančnega položaja članov kmetije v primeru smrti nosilca-vlagatelja, se uredi izplačilo novemu nosilcu, ki je določen v RKG s soglasjem večine oseb, ki izpolnjujejo pogoje za člana kmetije glede na pokojnega nosilca (sorodniki).

K 11. členu

Zahteva za urejanje obveznosti upravičencev k označevanju vira sofinanciranja iz Programa razvoja podeželja 2014-2020 izhaja iz Izvedbene uredbe komisije (EU) št. 808/2014 z dne 17. julija 2014 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). V novem programskem obdobju se obveznost prenaša tudi na strateški načrt skupne kmetijske politike 2023-2027, kar določa predlog Izvedbene uredbe Evropske komisije o določitvi pravil za tipe intervencij, ki zadevajo oljna semena, bombaž in stranske proizvode pridelave vina v okviru Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta, ter za informiranje, obveščanje in vidnost v povezavi s podporo Unije in strateških načrtov skupne kmetijske politike.

K 12. členu

Enota GVŽ se uporablja predvsem za namene ukrepov kmetijske politike in zato se sedaj ureja v noveli tega zakona. Izhodišče, ki ga Statistični urad RS uporablja za izračun koeficientov GVŽ, je 500 kg žive mase živali. Tudi Urad za makroekonomske analize in razvoj pri spremljanju intenzivnosti kmetijstva uporablja GVŽ, kjer je izhodišče za izračun koeficientov 500 kg žive mase živali. Tudi iz slovenske strokovne literature, da je v Sloveniji izhodišče za izračun koeficientov GVŽ 500 kg žive mase živali (500 kg = 1 GVŽ), vendar pa le to ni določeno v nobenem predpisu. Ker se primerjalna enota GVŽ uporablja za različne namene, je potrebno na ravni države določiti enotno strokovno utemeljeno izhodišče za izračun koeficientov GVŽ. Koeficienti, GVŽ, ki se trenutno uporabljajo, so določeni v prilogi Pravilnika o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Uradni list RS, št. 87/14 in 15/16) in so usklajeni s stroko (KIS) in SURS-om, vendar manjka zakonska pravna podlaga za izhodišče za izračun GVŽ.

K 13. členu

Predlagana sprememba tretjega odstavka 23. člena bo omogočala, da bo vlada s podzakonskimi predpisi določila, pri katerih ukrepih pomoči kmetijskim gospodarstvom v težavah bo Agencija strankam izdala informativne odločbe, ki so predvidene v predlaganem novem 56.b členu.

K 14. členu

Minister mora poleg podrobnejših pogojev iz petega odstavka 28a člena, mora predpisati tudi način

oblikovanja cene.

K 15. členu

Uredba (EU) 2018/1999 z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, ki je začela veljati 24. 12. 2018, je določila, da morajo države članice pripraviti in Evropski komisiji predložiti Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (v nadaljnjem besedilu: NEPN) za obdobje 2020 do 2030 (in s pogledom do 2040). Za prenos ali izvajanje te Uredbe (EU) je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 43/19). V 24. členu tega zakona je določeno, da je moralo Ministrstvo, pristojno za energijo, pripraviti NEPN. NEPN je Vlada Republike Slovenije sprejela 27. 2. 2020. V NEPN-u je predvideno, da je eden izmed ukrepov v kmetijstvu tudi »nadgradnja kmetijske politike – integracija podnebne politike in prilagajanja podnebnim spremembam«, za ta ukrep je odgovorno ministrstvo. Predpogoj za integracijo podnebne politike v kmetijsko politiko je dober pregled nad možnimi ukrepi za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in pregled nad možnostjo njihove implementacije. Za doseganje rezultatov, ki so predvideni z NEPN-om in Dolgoročno podnebno strategijo, so potrebna tudi orodja za spremljanje in dokazovanje učinkov implementiranih ukrepov. Ukrepi za zmanjšanje toplogrednih plinov deloma sovpadajo z ukrepi za zmanjšanje emisij onesnaževal zraka. Predvsem gre za amonijak in metan (v tem primeru kot predhodnik prizemnega ozona), katerih glavni vir je kmetijstvo.

Ocena trendov in učinkovitosti ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in onesnaževal zraka je dokaj zahtevna. Ocene temeljijo na podatkih o obsegu reje živali in rastlinske pridelave, na podatkih o intenzivnosti reje in pridelovanja poljščin in na informacijah o načinih reje in gnojenja kmetijskih rastlin. Za ocene je treba razviti in posodabljati programska orodja. V primeru emisij toplogrednih plinov je treba oceniti emisije metana iz prebavil rejnih živali in skladišč za živalska gnojila, emisije didušikovega oksida iz skladišč za živalska gnojila, didušikovega oksida zaradi gnojenja z mineralnimi gnojili, živalskimi gnojili in drugimi organskimi gnojili, didušikovega oksida zaradi razkrajanja žetvenih ostankov, pa tudi posredne emisije didušikovega oksida zaradi uhajanja dušikovih spojin v zrak in vode. Model za oceno učinkovitosti ukrepov mora vključevati tudi bilanco dušika, ki omogoča ovrednotenje ukrepov, ki zmanjšujejo potrebe po dušiku iz mineralnih gnojil.

Na podlagi zgoraj zapisanega, se predlaga novi a28.a člen Zakona o kmetijstvu, v katerem se na novo določi pristojnost za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno uspešnosti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal. Ker ministrstvo ni strokovno usposobljeno, ter kadrovsko in tehnično opremljeno, za izvajanje teh nalog (npr. poznavanje metod za oceno emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka iz živinoreje in iz kmetijskih tal), se predlaga, da ministrstvo z javnim razpisom podeli javno pooblastilo za obdobje petih let. Na ta način bo lahko ministrstvo kontinuirano zagotavljalo poročanje za namen izpolnjevanja obveznosti, ki nam jih nalagajo predpisi Unije.

Predlaga se, da podrobnejše pogoje za izbor nosilca javnega pooblastila ter način oblikovanja cene storitve, predpiše minister.

K 16. členu

Minister mora poleg podrobnejših pogojev iz drugem odstavku b28.b, mora predpisati tudi način oblikovanja cene. Podrobneje se bodo še določile potrebne reference in delovne izkušnje za določitev meril za izbor nosilca javnega pooblastila.

K 17. členu

Predlaga se, da se sedanji drugi odstavek preoblikuje tako, da se bo s podzakonskim predpisom ali javnim razpisom lahko določila vsebina obrazca za vložitev vloge. V skladu s sedaj veljavno določbo se namreč lahko določi obrazec, t.j. formular z določeno obliko in vsebino. V praksi se je izkazalo, da ima agencija v primeru elektronskega vlaganja vlog težave pri zagotovitvi, da je obrazec v informacijski sistem, ki se uporablja za podporo elektronskemu vlaganju vlog, vnesen v identični obliki, kot je oblika javno objavljenega obrazca za izvajanje posameznega javnega razpisa. S predlagano spremembo bo doseženo, da bo vnaprej določena le vsebina obrazca, ki bo nato ustrezno prenesena v informacijski sistem, ki se uporablja za podporo elektronskemu vlaganju vlog.

K 18. členu

Agencija vodi postopke v zvezi z odobritvijo in izplačilom sredstev SKP EU v skladu s predpisi EU in nacionalnimi predpisi, ob upoštevanju načela primarnosti prava EU. Agencija opravlja funkcijo plačilne agencije in mora izpolnjevati akreditacijska merila, ki so določena v Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 907/2014 z dne 11. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s plačilnimi agencijami in ostalimi organi, finančnim upravljanjem, potrditvijo obračunov, varščinami in uporabo eura (UL L št. 255 z dne 28. 8. 2014, str. 18, s spremembami, v nadaljevanju: Delegirana uredba 907/2014/EU). Slednja plačilnim agencijam nalaga obveznost izplačila sredstev na transakcijski račun upravičenca in zagotavljanje revizijske sledi o tem. Tako je v 1. členu Priloge I Delegirane uredbe 907/2014/EU v točki 2.(B) *Postopki za plačila* določeno, da plačilna agencija sprejme potrebne postopke za zagotovitev, da se izplačila opravijo samo na bančne račune upravičencev ali njihovih pooblaščenecv, pri čemer mora biti v skladu s točko 2.(F) *Revizijska sled* zagotovljena, da so informacije v zvezi z dokumentarnimi dokazili o plačilih na voljo v plačilni agenciji, da se ob vsakem členu zagotovi dovolj podrobna revizijska sled. Iz tega izhaja, da lahko ARSKTRP izplačila iz naslova ukrepov Skupne kmetijske politike EU opravlja le na transakcijske račune upravičencev.

Agencija zato v primerih izplačila sredstev na transakcijski račun, odprt v RS, pred izvedbo nakazila v registru transakcijskih računov preveri, ali je stranka imetnik transakcijskega računa, za katerega je sporočila, da naj se ji nanj nakažejo sredstva. Podatki o transakcijskih računih, odprtih v tujini, ki se vodijo v registru transakcijskih računov, pa niso nujno pravilni in ažurni. Zato je v primerih, ko stranka v Republiki Sloveniji nima odprtega transakcijskega računa in za nakazilo sredstev sporoči račun, odprt v drugi državi članici EU, potrebno na drug način preveriti, ali je stranka imetnik tega transakcijskega računa. Predlagamo, da se za te primere določi obveznost, da stranka predloži dokazilo, ki izkazuje, da je imetnica transakcijskega računa pri banki v drugi državi članici EU, na katerega želi nakazilo sredstev. Tako dokazilo je pogodba, sklenjena z banko v drugi državi članici EU, ali potrdilo banke v drugi državi članici EU, ki dokazujeta, da ima stranka pri tej banki odprt transakcijski račun, na katerega želi nakazilo sredstev. Če stranka na zahtevo Agencije za odpravo pomanjkljivosti takega dokazila v postavljenem roku ne bo predložila, bo Agencija vlogo stranke zavrgla. S predlagano spremembo bo zagotovljeno spoštovanje zgoraj navedenih zahtev iz Delegirane uredbe 907/2014/EU glede izplačila sredstev na transakcijski račun upravičenca in glede zagotavljanja revizijske sledi o tem.

K 19. členu

Predlog spremembe poleg izključitvenih razlogov in pogojev, ki jih zahteva/omogoča veljavno pravo javnega naročanja, ohranja izrecno še navedene pogoje, ki so podlaga za izbor izvajalca pregledov. Ker bo vsebina, ki jo je urejal tretji odstavek, urejena s pravom javnega naročanja, zlasti pa v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (»povabilo k oddaji ponudbe«), ni več potrebe po določbi tega odstavka in posledično po pravni podlagi za sprejem pravilnika, zato predlagamo, da se obstoječi tretji odstavek črta. S predlagano spremembo 36. člena se za postopek izbire izvajalca pregledov na kraju samem izrecno opredeli postopek javnega naročanja, kot konkurenčni postopek. Takšen postopek omogoča prijavo (oddajo ponudbe) več subjektov, ki enakopravno konkurirajo za pridobitev posla (javnega pooblastila). Izbor izvajalca se zaključi skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje - z izdajo akta pravno-poslovne narave, ki se imenuje »odločitev o oddaji javnega naročila«. Po pravnomočnosti akta o izbiri izvajalca agencija izbranemu izvajalcu (oz. več izvajalcem, v primeru če bo javno naročilo oblikovano po sklopih in bodo po sklopih izbrani različni izvajalci) podeli javno pooblastilo z odločbo v upravnem postopku. Izvajanje nalog pregledov na kraju samem predstavljajo namreč oblastne naloge iz izvirne pristojnosti agencije, zato je prenos teh nalog možen zgolj z aktom oblastne narave – upravno odločbo. Predlog spremembe petega odstavka odpravlja dilemo o obdobju, za katerega je pooblastilo dano. Zato izrecno, na določen čas, omejuje trajanje javnega pooblastila ter posledično dopolni načine prenehanja javnega pooblastila. Hkrati upošteva tudi dejstvo, da so vsi pogoji postavljeni v »povabilu k oddaji ponudbe«, kot delu dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Zaradi črtanja tretjega odstavka je potrebno v šestem odstavku preštevilčiti sklice na ustrezne odstavke.

Dodatno se predlaga uskladitev terminologije z veljavnimi evropskimi predpisi in zamenjava pojma »kontrola na kraju samem« s pojmom »pregleda na kraju samem«. Spremenjena terminologija se uporablja tudi v predlaganem novem 36.a členu in pri spremembi 133. člena.

K 20. členu

Trenutno veljavna določba 36.a člena ZKme-1 določa, da je podpis z uporabo podpisne tablice enakovreden lastnoročnemu podpisu. Zakon ima tako določbo, ki je v nasprotju z Uredbo EU št. 910/2014. Načelo primarnosti prava Evropske unije določa, da pravila, sprejeta na ravni Unije, prevladajo nad pravili, vsebovanimi v pravnih redih držav članic.

Agencija želi s predlagano določbo vzpostaviti zapisnik v elektronski obliki, zaradi potrebe po lažjem in hitrejšem poslovanju s strankami, zmanjšanja administrativnih opravil in po elektronskem poslovanju tudi pri pregledih na kraju samem. Doslej je bilo potrebno strankam zapisnik pri pregledih terena fizično podpisovati in ob dejstvu, da ima agencija veliko število pregledov na terenu, to kljub že obstoječem elektronskem poslovanju pri vlaganju Zbirnih vlog še vedno predstavlja velik del poslovanja v fizični obliki ter hkrati velik administrativni strošek, zlasti glede hrambe dokumentov. Ker se stranke na kraju samem ne morejo podpisovati v elektronski obliki, niti nimajo za to ustrezne opreme, agencija predlaga to določbo, s katero stranka podpiše zapisnik s pomočjo podpisne tablice.

Pri upravnih zadevah s področja izvajanja ukrepov kmetijske politike Agencija postopa po določbah ZKme-1, ki je specialni zakon (*lex specialis*), subsidiarno pa se seveda uporablja ZUP za vsa vprašanja, ki niso urejena z ZKme-1 (drugi odstavek 3. člena ZUP). Po načelu *lex specialis derogat legi generali* se lahko v področnem zakonu (t.j. ZKme-1) predpiše drugačen način sestave zapisnika – to je elektronski zapisnik in tako se s specialnejšo ureditvijo izključi podpis zapisnika v fizični (papirnati) obliki po ZUP-u. Pri predlagani spremembi gre za prilagoditev na elektronski zapisnik o opravljenem pregledu na kraju samem in doda se izjema od splošnega upravnega postopka, da zapisnik podpiše uradna oseba na vsaki strani, stranka, ki je podala pripombe pa na tistih straneh, kjer je podala izjavo, saj je podpis na vsako stran pri elektronskem zapisniku težko izvedljiv. Prav tako se bo v primeru fizičnega zapisnika stranka podpisala samo na koncu zapisnika. Ob pregledu na kraju samem bo stranka v zapisnik podajala pripombe, prav tako se bo zapisnik pred zaključkom stranki prebral oz. ga bo imela možnost pregledati in prebrati. S pomočjo podpisne tablice zapisnik podpiše stranka samo na koncu zapisnika o pregledu na kraju samem in overi ga uradna oseba s kvalificiranim elektronskim podpisom.

Kontrolor pred začetkom postopka pregleda na kraju samem v skladu s splošnim upravnim postopkom preveri identiteto stranke oz. pooblaščenca. V ZUP-u ni izrecno predpisan "lastnoročni podpis" zapisnika, zaradi česar menimo, da podpis stranke (oz. tretje osebe zanjo), ki je bila predhodno s strani uradne osebe (kontrolorja) tudi identificirana, na podpisno tablico ne zmanjšuje dokazne moči zapisnika kot javne listine. Zapisnik, ki je sestavljen v skladu s določbami splošnega upravnega postopka in tega zakona je javna listina.

Po overitvi lahko uradna oseba elektronsko posreduje zapisnik na elektronski naslov, ki ga stranka izrecno navede na zapisnik, s čimer se olajša delo uradne osebe in dodatno zmanjšuje obseg papirnega poslovanja na terenu. Stranka je z zapisnikom že predhodno seznanjena in ga je podpisala, s prejemom zapisnika pa za stranko ne prične teči nikakršen rok, zaradi katerega bi bilo potrebno izvesti osebno vročanje po določilih Zakona o splošnem upravnem postopku. V kolikor se stranka ne strinja s takim način vročanja zapisnika, bo lahko od uradne osebe še vedno zahtevala in pridobila natisnjeno različico zapisnika.

K 21. členu

V predlaganem novem 36.b členu ZKme-1 se ureja orodje za komunikacijo s strankami, ki se bo uporabljalo, kadar bo Agencija v postopku odločanja o upravičenosti do sredstev dejansko stanje ugotavljala na podlagi podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin. V predpisih EU za izvajanje SKP v obdobju 2023-2027 je predvideno, da bo komunikacija med plačilno agencijo in strankami, kadar bo šlo za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za upravičenost do sredstev na podlagi podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin, potekala preko posebne spletne platforme za dvosmerno elektronsko komunikacijo med plačilno agencijo in strankami. Z vidika digitalizacije poslovanja držav članic pri izvajanju ukrepov SKP, ki je eden izmed ciljev Evropske komisije, je namreč pomembno, da plačilna agencija pravočasno in na enostavno dostopen način komunicira s strankami, zlasti glede opozoril in začasnih rezultatov samodejne analize časovne vrste satelitskih podatkov. Glede na navedeno se s predlagano določbo ureja obvezna uporaba orodja za komunikacijo – t. i. orodje za komunikacijo s strankami Sopotnik, in

sicer za primere, kadar bo Agencija v postopku odločanja o upravičenosti do sredstev dejansko stanje ugotavljala na podlagi podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin. Stranka bo lahko v Sopotniku spremljala podatke, ki bodo pridobljeni z uporabo sistema za spremljanje površin in bodo relevantni za presojo izpolnjevanja pogojev za upravičenost do sredstev. S tem se bo preko Sopotnika lahko stranka v postopku obravnave vloge seznanila z ugotovljenim dejanskim stanjem, preko Sopotnika pa se bo lahko tudi izrekla o teh dejstvih in predložila dokaze, ki se bodo upoštevali v ugotovitvenem postopku. Stranka se bo lahko izrekla o dejstvih in predložila dokaze v roku, ki bo določen v predpisih za izvedbo ukrepov kmetijske politike. Sopotnik se bo uporabljal v ugotovitvenem postopku za komunikacijo v zvezi z dejanskim stanjem, ki je relevantno za presojo upravičenosti do sredstev, ne pa tudi za vlaganje vlog in vročanje odločb ter sklepov. Stranka za izmenjavo informacij in dokumentov preko Sopotnika ne bo potrebovala varnega elektronskega podpisa, kar pomeni, da predlagani način komunikacije strankam ne bo prinašal prevelikih dodatnih administrativnih bremen. Štelo se bo, da je z dnem objave informacije v Sopotniku stranka seznanjena z informacijo. Način uporabe Sopotnika in način poteka komunikacije preko Sopotnika bosta podrobneje urejena s pravilnikom.

Nadalje se v predlaganem 36.c členu ZKme-1 urejajo pregledi s spremljanjem, ki so nova vrsta pregledov. Države članice jih lahko uvedejo poleg uporabe sistema za spremljanje površin in klasičnih pregledov na kraju samem. Pregledi s spremljanjem se bodo izvajali pri ukrepih, pri katerih bo tako določila Vlada RS v predpisih za izvedbo ukrepov kmetijske politike. V teh predpisih bodo določena tudi podrobnejša pravila za izvedbo pregledov s spremljanjem. Poleg podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin, se bodo za opravljanje pregledov s spremljanjem uporabljali tudi drugi podatki, ki jih bo Agencija pridobila v ugotovitvenem postopku. Kadar na podlagi satelitskih podatkov in drugih ustreznih dokazov ne bo mogoče ugotoviti pogojev upravičenosti, se bo v okviru pregledov s spremljanjem opravil hitri terenski pregled. O izvedbi hitrega terenskega pregleda se stranke predhodno ne bo obveščalo in se bo izvedel brez njene navzočnosti. Ključni cilj izvajanja pregledov s spremljanjem je podpreti upravičence pri izpolnjevanju meril za upravičenost, zavez in drugih obveznosti ter jim omogočiti odpravo ugotovljenih težav, s tem pa jih tudi spodbuditi k spoštovanju zahtev in standardov, upoštevanih za pogojenost. V okviru navedenega je upravičencem tudi dopuščeno prilagajanje in spreminjanje vlog ali zahtevkov za izplačilo. Pomemben vidik je torej tudi zmanjšanje števila klasičnih pregledov na kraju samem, ki predstavljajo za upravičence v primerjavi s pregledi s spremljanjem nedvomno motnjo pri opravljanju njihove dejavnosti, z vidika porabe javnih sredstev pa tudi večje finančno breme. Tudi pri pregledih s spremljanjem bo komunikacija med Agencijo in strankami potekala preko Sopotnika. Agencija bo strankam izdala obvestila o ugotovitvah pregleda s spremljanjem, ki jih bo objavila v Sopotniku, in sicer bo objava obvestil vsako leto izvedena do roka, ki bo določen v predpisih za izvedbo ukrepov kmetijske politike. Štelo se bo, da je obvestilo o ugotovitvah pregleda s spremljanjem stranki vročeno z dnem objave v Sopotniku. Z namenom zagotovitve večje pravne varnosti stranke je predvideno, da se bo stranko o vročitvi obvestila o ugotovitvah pregleda s spremljanjem obveščalo tudi preko dodatnega komunikacijskega kanala, ki ga bo navedla v zbirni vlogi. Stranka se bo v zbirni vlogi lahko opredelila za to, da se ji sporočilo o vročitvi obvestila o ugotovitvah pregleda s spremljanjem pošlje na mobilni telefon ali na elektronski naslov ali pa po pošti v fizični obliki. Stranka, ki se ne bo strinjala z ugotovitvami pregleda s spremljanjem, bo lahko podala pripombe na obvestilo v roku osmih dni od vročitve. Pripombe bo lahko podala preko Sopotnika. Če stranka v predpisanem roku ne bo podala pripomb na obvestilo o ugotovitvah pregleda s spremljanjem, se bo štelo, da nima pripomb.

K 22. členu

S popravkom 37.a člena se določi zakonska pravna podlaga za izdajo odločb o upravnih sankcijah tudi v primeru, če upravna sankcije niso določene s predpisom Unije, kot so bile določene v sedanjem obdobju skupne kmetijske politike.

K 23. členu

Vračunavanje dolžnikov (delne) izpolnitve na področju obligacijskih razmerij ureja Obligacijski zakonik. Obligacijski zakonik v 288. členu določa, da se v primeru, če dolguje dolжник poleg glavnice tudi obresti in stroške, ti vračunavajo tako, da se najprej odplačajo stroški, nato obresti in končno glavnica. V skladu s sodno prakso Vrhovnega sodišča (sodba opr. št. II Ips 666/2008 z dne 17. 11. 2011) je navedena določba dispozitivne narave, kar pomeni, da se lahko upnik in dolжник dogovorita za drugačen način vračunavanja obresti in stroškov. Upoštevajoč, da je mogoč odstop

od ureditve vračunavanja dolžnikove izpolnitve iz 288. člena Obligacijskega zakonika, menimo, da je vračunavanje dolžnikove izpolnitve za ukrepe kmetijske politike dopustno urediti drugače, kot je to predvideno v 288. členu Obligacijskega zakonika. Drugačen način vračunavanja dolžnikove izpolnitve mora biti urejen z zakonom. Glede na navedeno predlagamo, da se v 47. členu ZKme-1 doda nov drugi odstavek, ki bo urejal vračunavanje dolžnikove izpolnitve za ukrepe kmetijske politike, in sicer predlagamo, da se vračunavanje dolžnikove izpolnitve uredi na način, da se najprej odplača glavnica, nato obresti in nato stroški. Takšen vrstni red vračunavanja izpolnitve je bolj ugoden za stranke, saj, ko se stranki najprej vračunavajo zneski glavnice, na del ali celoto poravnane glavnice, nadalje ne tečejo več zakonske zamudne obresti.

K 24. členu

Predlagamo, da se z namenom doseganja večje jasnosti določbe, ki ureja obračunavanje zamudnih obresti, zadnji stavek četrtega odstavka 47.a člena preoblikuje na način, da bo iz besedila jasno razvidno, da se v primeru dovolitve obročnega plačila dolga zakonske zamudne obresti obračunajo od dneva zapadlosti posameznega obroka do dneva plačila, razen če predpisi EU obračunavanje zamudnih obresti urejajo na drugačen način. Zračunavanje zamudnih obresti od dneva zapadlosti posameznega obroka do dneva plačila je predvideno že v sedaj veljavni določbi četrtega odstavka 47.a člena ZKme-1 in je skladno z določbo 378. člena Obligacijskega zakonika, ki določa, da dolжник, ki je v zamudi z izpolnitvijo denarne obveznosti, poleg glavnice dolguje tudi obresti. Takšen način obračunavanja zamudnih obresti Agencija uporabi pri dovolitvi obročnega plačila dolga iz naslova nacionalnih ukrepov kmetijske politike. Kadar gre za ukrepe Skupne kmetijske politike EU, pa mora ARSKTRP upoštevati tudi neposredno uporabne določbe predpisov EU, ki urejajo izvajanje teh ukrepov.

Predpisi EU, ki urejajo izvajanje ukrepov SKP, v okviru določb o izterjavi neupravičeno izplačanih sredstev sicer ne urejajo obročnega plačila dolga, urejajo pa zamudne obresti, ki se uporabljajo za izterjavo neupravičeno izplačanih sredstev. Tako je v prvem odstavku 27. člena Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 z dne 6. avgusta 2014 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s plačilnimi agencijami in drugimi organi, finančnim upravljanjem, potrjevanjem obračunov, pravili o kontrolah, varščinami in preglednostjo (UL L št. 255 z dne 28. 8. 2014, str. 59, s spremembami) določeno, da se, razen če področna kmetijska zakonodaja določa drugače, obresti na neupravičena plačila, ki se izterjajo zaradi nepravilnosti ali malomarnosti, izračunajo za obdobje od dneva, ko upravičencu poteče rok za plačilo, naveden v nalogu za izterjavo, do dneva povračila oziroma odbitka, pri čemer rok za plačilo ne sme presegati 60 dni od datuma nalogu za izterjavo. Vsebinsko enako določbo vsebuje tudi Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 809/2014 z dne 17. julija 2014 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom, ukrepi za razvoj podeželja in navzkrižno skladnostjo (UL L št. 227 z dne 31. 7. 2014, str. 69, s spremembami) v drugem odstavku 7. člena, in sicer določa, da se obresti izračunajo za obdobje, ki preteče med rokom plačila za upravičenca, navedenim na nalogu za izterjavo, ki ni določen na več kot 60 dni, in datumom bodisi vračila bodisi odbitka.

Agencija je tako v primerih, kadar dovoli obročno plačilo dolga iz naslova ukrepa SKP EU, pri obračunavanju zamudnih obresti dolžna upoštevati določbe neposredno uporabnih uredb EU, ki urejajo način obračunavanja zamudnih obresti za izterjavo neupravičeno izplačanih sredstev. To pomeni, da se pri ukrepih SKP EU v primerih, ko je obračunavanje zamudnih obresti od dneva zapadlosti posameznega obroka do dneva plačila v nasprotju z ureditvijo iz predpisov EU, zamudne obresti ne obračunavajo na način, kot je predvideno v sedaj veljavni določbi četrtega odstavka 47.a člena ZKme-1, ampak je potrebno upoštevati neposredno uporabne predpise EU. V izogib nejasnostim zato predlagamo, da se četrty odstavek 47.a člena ZKme-1 preoblikuje tako, da bo iz zakonskega besedila nedvoumno razvidno, da se pri dovolitvi obročnega plačila dolga glede načina obračunavanja zamudnih obresti upoštevajo neposredno uporabni predpisi EU, če slednji urejajo obračunavanje zamudnih obresti.

K 25. členu

Predlagamo, da se uporaba 33. člena ZKme-1, ki določa, da mora Agencija v primeru prejema nepopolne ali nerazumljive vloge vlagatelja pozvati k odpravi pomanjkljivosti v roku treh mesecev od poteka roka za vložitev zahtevka, razširi tudi na postopek za izvajanje ukrepov politike razvoja

podeželja. V skladu z omenjeno določbo ima Agencija daljši rok za pozivanje vlagatelja k odpravi pomanjkljivosti v vlogi, kot je za izvedbo tega procesnega dejanja določen v 67. členu ZUP. ZUP namreč v prvem odstavku 67. člena določa, da mora organ v roku petih delovnih dni vlagatelja pozvati, da odpravi pomanjkljivosti v vlogi. Menimo, da je treba glede na število vlog, ki jih Agencija obravnava v okviru izvajanja ukrepov politike razvoja podeželja, in glede na zahtevnost teh vlog, daljši rok za pozivanje vlagatelja k odpravi pomanjkljivosti določiti tudi za postopek, ki se uporablja za izvajanje teh ukrepov. Glede na navedeno predlagamo, da se v 1. alineji drugega odstavka 49. člena ZKme-1, v kateri so taksativno določeni členi iz poglavja o skupnih postopkovnih določbah, ki se ne uporabljajo za postopek za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja, črta navedba 33. člena ZKme-1. S tem bo doseženo, da se bo 33. člen ZKme-1 (daljši rok za pozivanje k odpravi pomanjkljivosti v vlogi glede na ZUP) uporabljal tudi v postopku za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja.

Nadalje predlagamo, da se iz postopkovnih določb, ki se uporabljajo za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja, izvzame določba 31. člena ZKme-1, ki ureja umik zahtevka. Določba 31. člena ZKme-1 omogoča, da se v primeru, ko stranka v vlogi uveljavlja več zahtevkov in nato pred potekom roka za vložitev vloge katerega od njih umakne, sklep o ustavitvi postopka glede umaknjenega zahtevka izda hkrati z odločbo o drugih zahtevkih. Takšno postopanje pride v poštev pri ukrepih neposrednih plačil, za katere je značilno, da stranke v vlogi uveljavljajo več zahtevkov. Pri ukrepih politike razvoja podeželja pa ne prihaja do takšnih procesnih situacij, zato je predlagano, da se v prvi alineji drugega odstavka 49. člena ZKme-1 določi, da se 31. člen ZKme-1 ne uporablja pri izvajanju ukrepov politike razvoja podeželja.

Nadalje predlagamo, da se 49. člen ZKme-1 dopolni z novim odstavkom, v skladu s katerim se določba novega 56.b člena ZKme-1 uporablja samo za ukrepe pomoči kmetijskim gospodarstvom v težavah, za katere bo tako določila vlada s podzakonskim predpisom. Posledično se bo za te ukrepe uporabljala samo določba 56.b člena ZKme-1 iz poglavja »Postopek za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja«, ki ureja informativno odločbo, ne pa tudi druge določbe iz tega poglavja.

K 26. členu

ZUP v prvem odstavku 68. člena ureja pravočasnost vloge, ki je vložena v elektronski obliki, in sicer določa, da se vloga, poslana po elektronski poti, šteje za pravočasno, če jo je pred iztekom roka prejel informacijski sistem organa ali informacijski sistem za sprejem vlog, vročanje in obveščanje. ZUP torej za primer vlaganja vloge v elektronski obliki ureja, kdaj se vloga šteje za pravočasno, pri tem pa ne določa natančno, kateri je tisti časovni trenutek, za katerega se šteje, da je vloga vložena. Časovni trenutek, za katerega se šteje, da je vloga vložena, je zelo pomemben v primerih, ko se ukrep kmetijske politike izvaja z odprtim javnim razpisom, saj je za to obliko javnega razpisa značilno, da je pri obravnavi vlog relevanten vrstni red oddaje vlog. Z namenom, da bo v primerih vlaganja vlog v elektronski obliki v tovrstnih postopkih mogoče določiti vrstni red oddaje vlog, je potrebno v zakonu urediti, kateri je tisti časovni trenutek, za katerega se šteje, da je vloga vložena. Glede na navedeno je predlagano, da se v 50. členu ZKme-1 doda nov tretji odstavek, ki bo določal, kdaj se šteje za vloženo vlogo, ki je poslana po elektronski poti, in sicer bo ta časovni trenutek tisti trenutek, ko bo sprejem vloge samodejno evidentiral informacijski sistem Agencije za sprejem vlog.

Zaradi težav pri izvedbi žreba (povzročanje dodatnih stroškov, podaljševanje obravnave vlog) in nezadovoljstva vlagateljev z žrebom pri posameznih ukrepih je predlagano, da se za primere, ko je več vlog vloženih istočasno in je vrstni red pomemben za dodelitev sredstev, način določitve vrstnega reda prispelih vlog opredeli v predpisu iz 10. člena tega zakona. Tako bo lahko na primer s podzakonskim predpisom določeno, da se vrstni red vlog na javni razpis določi na podlagi ponderiranja meril za izbor vlog.

K 27. členu

Predlagano je, da se v 2. alineji drugega odstavka 51. člena ZKme-1 doda besedilo, da bo v podzakonskem predpisu določeno, kaj se zgodi s sredstvi, ki v posameznem časovnem obdobju ostanejo nerazdeljena, in kaj se zgodi z vlogami, ki v posameznem časovnem obdobju dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor, vendar razpisana sredstva niso več na voljo. Nadalje je predlagano, da se v 2. alineji drugega odstavka 51. člena ZKme-1 doda besedilo, da se v javnem razpisu določijo časovna obdobja za zbiranje vlog. Zaradi različne narave ukrepov bodo časovna

obdobja med ukrepi različna, zato določanje časovnih obdobj ne more biti predmet predpisov iz 10. člena zakona, temveč javnih razpisov, objavljenih na podlagi prej omenjenega razpisa.

K 28. členu

Predlagano je, da se v 52. členu ZKme-1, ki ureja obravnavo vlog na javne razpise, naslovi tudi problematika predhodnih vprašanj, ki se lahko pojavijo v upravnem postopku. V primerih, ko mora Agencija postopek obravnave vloge prekiniti zaradi rešitve predhodnega vprašanja, namreč ni smiselno, da se zaradi tega podaljša tudi čas obravnave preostalih vlog na javni razpis. V skladu z 51. členom ZKme-1 je namreč pri zaprtih javnih razpisih treba zagotoviti sočasno obravnavo vlog, in sicer tako, da se najprej pri vseh vlogah preveri, ali izpolnjujejo pogoje, nato se vse vloge rangira, šele nato pa se o njih odloči. Dosledno izvajanje navedenega bi pomenilo, da Agencija o preostalih vlogah na zaprt javni razpis ne more odločiti, ampak mora čakati, da je v zadevi, v kateri je bil postopek prekinjen, rešeno predhodno vprašanje. S predlagano izjemo bi za primere, ko se pojavi predhodno vprašanje, določili izjemo od sočasne obravnave (zaprti javni razpisi) oz. od obravnave po vrstnem redu oddaje vlog (odprti javni razpisi). S tem bi bilo doseženo, da pri preostalih vlogah ne bi bilo treba čakati na odločitev o predhodnem vprašanju.

Predlagano je, da se v 52. členu doda pravna podlaga, ki bo omogočala, da se v primeru, ko vlagatelj vloži na javni razpis ne bo priložil vnaprej določenih prilog, povezanih z merili za izbor, vlagatelja ne bo pozivalo k dopolnitvi vloge, vloga pa se bo pri merilu, v zvezi s katerim priloge ne bodo priložene, ocenila z nič točkami. Obvezne priloge, povezane z merili za izbor, ki bodo morale biti priložene vlogi, sicer bo vloga pri posameznem merilu ocenjena z nič točkami, ne da bi bil vlagatelj pozvan k dopolnitvi vloge, bodo določene v podzakonskih predpisih za izvajanje ukrepov kmetijske politike. Določba je namenjena preprečevanju situacij, ko nekateri vlagatelji načrtno oddajajo slabo pripravljene vloge na javne razpise, saj računajo na to, da jih bo Agencija pozivala k dopolnitvi in da bodo imeli do takrat dodaten čas za pridobitev prilog, ki bi jih lahko pridobili že do vložitve vloge. Zaradi opisanega postopanja nekaterih vlagateljev se postopki obravnave vlog podaljšujejo, pri čemer pri zaprtih javnih razpisih to pomeni podaljševanje postopkov tudi za vse ostale vlagatelje, ki so vložili popolne vloge na javni razpis, saj se pri tovrstnih javnih razpisih vloge obravnavajo sočasno in tudi odločbe izdajajo sočasno. Predlagana določba bo vlagatelje spodbujala, da se že ob vložitvi vloge potrudijo, da pripravijo popolno vlogo, hkrati pa bo tudi manj pozivanja k dopolnitvi vlog, kar bo pohitilo postopke obravnave vlog.

K 29. členu

Z novim drugim odstavkom 53. člena ZKme-1 se ureja možnost, da se v podzakonskih predpisih za izvajanje ukrepov kmetijske politike določi, da se sredstva stranki izplačajo neposredno na podlagi odločbe o pravici do sredstev. To pomeni, da strankam v teh primerih ni treba vlagati zahtevkov za izplačilo sredstev iz 56. člena ZKme-1. V veljavnem ZKme-1 je postopek uveljavljanja sredstev urejen kot dvofazen postopek, in sicer se v prvi fazi stranki izda odločba o pravici do sredstev, v kateri se določi maksimalna višina sredstev, ki se lahko stranki izplača po izvedbi naložbe oziroma projekta, v drugi fazi pa stranka vlaga zahtevke za izplačilo sredstev in se ji v primeru ugotovitve, da uveljavlja upravičene stroške, izplačajo sredstva. Nekateri podzakonski predpisi so kljub navedeni zakonski ureditvi že sedaj določali, da se stranki sredstva izplačajo na podlagi odločbe o pravici do sredstev. Glede na to, da gre v primeru, ko se stranki sredstva izplačajo neposredno na podlagi odločbe o pravici do sredstev, za odstop od v ZKme-1 urejenega dvofaznega postopka, je treba podlago za takšno postopanje določiti v zakonu. V novem drugem odstavku 53. člena je tako urejena možnost, da se v podzakonskih predpisih za izvajanje ukrepov kmetijske politike določi, da se stranki sredstva izplačajo na podlagi odločbe o pravici do sredstev.

K 30. členu

Stranka ima po sedaj veljavnem ZKme-1 možnost vlaganja dveh zahtevkov za spremembo obveznosti. Praksa kaže, da imajo upravičenci težave z omejitvijo iz te določbe predvsem v primeru naložb v ureditev objektov in naložb v ureditev infrastrukture na podeželju, ko jim uredba oziroma javni razpis omogočata vlaganje več kot dveh zahtevkov za izplačilo sredstev (npr. pri naložbah v osnovna sredstva, naložbah v namakalno infrastrukturo, izvedbo agromelioracij). Veljavni ZKme-1 torej v četrtem odstavku 54. člena dopušča največ dva zahtevka za spremembo obveznosti, v praksi pa je dejansko zaradi kompleksnosti naložb potreba po več spremembah. Zato predlagamo, da se določba četrtega odstavka 54. člena ZKme-1 spremeni tako, da bo imel upravičenec možnost

vlaganja dveh zahtevkov za spremembo obveznosti, v primeru, ko bo imel v odločbi o pravici do sredstev predvidenih več zahtevkov za izplačilo sredstev, pa bo imel možnost vlaganja toliko zahtevkov za spremembo obveznosti, kot je predvidenih zahtevkov za izplačilo sredstev. Posledično bo za vlagatelje, ki bodo imeli v odločbi o pravici do sredstev predvidenih več kot dva zahtevka za izplačilo sredstev, ureditev uveljavljanja sprememb obveznosti bolj ugodna, kot je v sedaj veljavnem ZKme-1.

S predlaganim črtanjem dosedanjega petega odstavka 54. člena ZKme-1 se strankam omogoča, da lahko zoper odločbo o zahtevku za spremembo obveznosti vložijo pritožbo. V skladu z doslej veljavno ureditvijo ZKme-1 pritožba zoper odločbo o zahtevku za spremembo obveznosti ni dovoljena in morajo posledično stranke, ki želijo uporabiti pravno sredstvo zoper to odločbo, sprožiti upravni spor. Po mnenju predlagatelja bo predlagana sprememba pripomogla k lažjemu uresničevanju ustavne pravice do pravnega sredstva, saj bodo imele stranke za zaščito svojega pravnega položaja na voljo tudi redno pravno sredstvo v upravnem postopku in ne le upravnega spora.

K 31. členu

S predlagano spremembo 55. člena ZKme-1 se uvaja nova ureditev roka za odstop od pravice do sredstev. Dolžina roka za odstop od pravice do sredstev ne bo več določena v ZKme-1, ampak v podzakonskih predpisih za izvajanje ukrepov kmetijske politike. Bolj primerno je, da se dolžina roka za odstop od pravice do sredstev določi v podzakonskih predpisih, saj je pri takšnem načinu določanja roka bolj mogoče upoštevati individualne značilnosti posameznega ukrepa. Nadalje se s predlagano spremembo ureja tudi procesni vidik uporabe upravne kazni izključitve stranke iz prejemanja podpore in vračila sredstev. Agencija bo v odločbi, s katero bo ugotovila, da stranka odstopa od pravice do sredstev, odločila tudi o izključitvi iz prejemanja podpore, če bo le-ta predvidena v predpisih, ki urejajo skupno kmetijsko politiko. Prav tako bo Agencija v odločbi, s katero bo ugotovila, da stranka odstopa od pravice do sredstev, zahtevala tudi vračilo sredstev, če so bila sredstva stranki že izplačana. V primeru vračila sredstev se bodo stranki zaračunale zakonite zamudne obresti od dneva izplačila sredstev.

K 32. členu

Predlagana sprememba prvega odstavka 56. člena ZKme-1 se nanaša na situacije iz novega drugega odstavka 53. člena ZKme-1, ko se v podzakonskih predpisih za izvajanje ukrepov kmetijske politike določi, da se stranki sredstva izplačajo na podlagi odločbe o pravici do sredstev. V teh primerih stranke ne bodo vlagale zahtevkov za izplačilo sredstev, kar se s predlagano spremembo prvega odstavka 56. člena ZKme-1 izrecno določa.

V novem petem odstavku 56. člena ZKme-1 se ureja možnost, da Agencija v primerih, ko pri odločanju o zahtevku za izplačilo sredstev zavrne nizek znesek, izda odločbo s skrajšano obrazložitvijo. Agencija bo lahko izdala odločbo s skrajšano obrazložitvijo, kadar bo zavrnila znesek, ki bo znašal do največ dva odstotka celotne vrednosti zahtevka, ali kadar bo zavrnila znesek, ki ne presega 250 eurov. V primerih, ko bo zavrnilen višji znesek, se bo vedno izdala odločba s polno obrazložitvijo. Odločba s skrajšano obrazložitvijo bo vsebovala kratko obrazložitev strankinega zahtevka, navedbo pravnih predpisov, na podlagi katerih je bilo o zahtevku odločeno, in pravni pouk. V primeru, če bo stranka želela uveljavljati pravno sredstvo zoper odločbo s skrajšano obrazložitvijo, bo morala slednje napovedati. Določa se, da bo morala stranka napovedati pritožbo v osmih dneh od prejema odločbe s skrajšano obrazložitvijo. Če bo stranka pravočasno napovedala pritožbo, bo Agencija izdala odločbo s polno obrazložitvijo, zoper katero bo lahko stranka vložila pritožbo. Z namenom večje pravne varnosti stranke, bo stranka v pravnem pouku odločbe s skrajšano obrazložitvijo poučena o dolžnosti predhodne napovedi pritožbe, roku za napoved pritožbe in pri katerem organu se vloži napoved pritožbe. Rok za vložitev pritožbe bo začel teči z vročitvijo odločbe s polno obrazložitvijo.

S predlaganim črtanjem dosedanjega petega odstavka 56. člena ZKme-1 se strankam omogoča, da lahko zoper odločbo o zahtevku za izplačilo sredstev vložijo pritožbo. V skladu z doslej veljavno ureditvijo ZKme-1 pritožba zoper odločbo o zahtevku za izplačilo sredstev ni dovoljena in morajo posledično stranke, ki želijo uporabiti pravno sredstvo zoper to odločbo, sprožiti upravni spor. Po mnenju predlagatelja bo predlagana sprememba pripomogla k lažjemu uresničevanju ustavne

pravice do pravnega sredstva, saj bodo imele stranke za zaščito svojega pravnega položaja na voljo tudi redno pravno sredstvo v upravnem postopku in ne le upravnega spora.

K 33. členu

V predlaganem novem 56.b členu ZKme-1 je urejena izdaja informativne odločbe, ki bo prišla v poštev za ukrepe pomoči kmetijskim gospodarstvom v težavah, za katere bo v podzakonskem predpisu predvideno, da Agencija strankam izda informativne odločbe na podlagi podatkov iz uradnih evidenc.

K 34. členu

61. b člen, ki opredeljuje plačilne roke se spremeni zaradi uskladitve z Zakonom o izvrševanju proračuna, ki opredeljuje plačilne roke za javne organe, kot tudi z drugo »plačilno zakonodajo«, ki praviloma veže rok plačila na datum prejema računa. Ta člen se spreminja tudi zaradi lažjega dela Javne agencije RS za varstvo konkurence, ker se nomotehnično spremeni definicija hitro pokvarljivih proizvodov.

K 35. členu

V 61. f členu, ki opredeljuje nedovoljena ravnanja se spremeni prvi odstavek. Zaradi te spremembe bo Javna agencija RS za varstvo konkurence, ki ima pristojnosti tudi za odločanje v sporih med podjetji pri katerih ima lahko eno podjetje sedež izven Slovenije, ob ugotavljanju ali gre za nedovoljena ravnanja v tovrstnih primerih, presojala, na podlagi te (spremenjene) določbe in ne več po določbah Zakona o preprečevanju konkurence.

V drugem odstavku 61. f člena je v skladu s 9. členom Direktive 2019/633 določeno, da se šteje, da ima kupec znatno tržno moč, če je imel v preteklem letu več kot 2 milijonov EUR prometa. S tem so v sistem nadzora zajeta vsa podjetja, tudi tista podjetja ki imajo več kot 350 milijonov EUR letnega prometa. Smiselno enako je dopolnjen tudi tretji odstavek 61. f člena, ki se uporablja za prodajo kmetijskih in živilskih proizvodov javnim organom. V četrtem odstavku se spremeni 7. točka, ki sedaj bolj jasno opredeljuje vračilo kmetijskih in živilskih proizvodov.

K 36. členu

V 61. g. členu, se prvem odstavku besedilo; »v verigi preskrbe s hrano« nadomesti z besedilom »o dobavi kmetijskih in živilskih proizvodov«. S to spremembo se bo poenotila terminologija v tem poglavju zakona. Prav tako se v 4. odstavku tega člena zamenjuje beseda »sporazum«, ki se nadomesti z besedo »pogodba«. Tudi v tem primeru gre za poenotenje terminologije z izrazi v prvem in drugem odstavku tega člena.

K 37., 38., 39., 40. in 41. členom

Spremembe v členih se nanašajo na spremembe pri izvajanju neformalnega izobraževanja na področju čebelarstva, ki se ne bo več izvajalo v okviru Slovenske čebelarске akademije, ki deluje kot notranja organizacijska enota na Kmetijskem inštitutu Slovenije, ampak bo ministrstvo naloge z javnim razpisom podelilo usposobljenemu zunanjemu izvajalcu. Izvajalec neformalnega izobraževanja bo za udeležence izvajal plačljiva neformalna izobraževanja na področju čebelarstva, udeleženci pa bodo predvsem zainteresirani čebelarji iz tujine. Izobraževanja se bodo izvajala v Sloveniji ali pa v tujini. Ob tem bo izvajalec moral izkazati sodelovanje z izobraževalnimi in raziskovalnimi organizacijami na področju čebelarstva in jih vključevati v ponudbo neformalnega izobraževanja.

K 42. členu

Predlaga se uskladitev terminologije z veljavnimi evropskimi predpisi in zamenjava pojma »kontrola na kraju samem« s pojmom »pregleda na kraju samem«. Spremenjena terminologija se uporablja tudi pri spremembi 36. člena ter v predlaganem novem 36.a členu.

K 43. členu

139. člen govori o hranjenju podatkov v vseh evidencah. Tako se načeloma osebni podatki vodijo le v evidenci subjektov. Tam pa morajo ostati trajno, da je mogoče preverjati različne zahteve npr. Sodišč in pri raziskovanju zgodovine vpisa na posameznih kmetijah vpisanih v RKG.

V skladu s predlagano spremembo četrtega odstavka se bodo podatki, ki jih bo Agencija pridobila z

uporabo sistema za spremljanje površin, hranili 10 let. Bolj dolgoročno hranjenje podatkov bo omogočilo pregled dogajanj na kmetijskih zemljiščih za več let nazaj, kar je potrebno za razreševanje posebnih primerov upravičenosti do plačil kmetijske politike (potreben pregled za nazaj), za izvajanje poglobljenih znanstvenih in statističnih raziskav ter načrtovanju novih kmetijskih politik.

K 44. členu

V 141. členu se usklajuje vpis subjekta- nosilca, ki vpisuje v RKG objekt - kmetijsko gospodarstvo, V RKG se torej vpiše nosilec in ne kmetijsko gospodarstvo.

Glede na nasprotovanje kmetov k javnosti KMG-MIDa v preteklosti, ministrstvo predlaga novo oblikovan predlog, da je KMG-MID javen, ob pogoju da se hkrati s KMG-MID ne navaja imena in priimka nosilca. KMG-MID je potreben za sledljivost in otežuje obdelavo podatkov, saj se kot povezovalni podatek pojavlja v vseh evidencah. KMG-MID ni osebni podatek, temveč identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, podobno kot je matična številka v poslovnem registru.

Glede na to, da je so ime in priimek, naslov ter obseg proizvodnih sredstev že sedaj javni, je iz vidika zasebnosti manj sporno prikazovati podatke s KMG-MID, brez osebnega imena.

K 45. členu

Za zaostritev pogojev menjave nosilcev, se izbriše trenutno veljavna prva alineja 142. člena, ki dovoljuje prevzem nosilstva kateremu koli članu kmetije, brez preveritev večinskega dela pravic uporabe novega nosilca. Skladno s tem se popravlja tretja alineja, ki določa, da se lastnina članov – oziroma pravica do uporabe mora prenesti na novega nosilca najmanj za obdobje 5 let. S tem se krepí vloga nosilca na kmetiji in oteži pogosto prilagajanje ukrepom kmetijske politike, kjer je npr. mlajši nosilec, brez prenosa lastništva pridobil sredstva, čeprav je bil resnični vodja še vedno stari nosilec.

K 46. členu

Zaradi potreb odločanja v upravnih postopkih se v prvem odstavku 143. člena ZKme-1 dopolni nabor podatkov, ki se v RKG vodijo ali prevzemajo za posamezno kmetijsko gospodarstvo, tako da se v 6. točki doda povezava z evidenco območij planin, saj je vpis planine temeljil le na izjavi nosilca in se je prilagajal ukrepom kmetijske politike. Vsi GERK, ki bodo v območju sloja planin, bodo imeli pripisane tudi podatke o planini. Doda se novo točko št.21. za vpis najvišje dosežene izobrazbe nosilca. Podatki o izobrazbi nosilca so pomembni zaradi odločanja v upravnih postopkih obravnave vlog iz naslova ukrepov kmetijske politike, saj je ustrezna izobrazba nosilca pogosto eden izmed vstopnih pogojev ali pa eden izmed kriterijev za točkovanje vloge. Prav tako navedeni podatek služi pripravi analiz, npr. glede izobrazbene strukture nosilcev KMG.

V 10. odstavku člena se prilagajamo novim tehnologijam spremljanja površin, ki bodo v novem obdobju SKP zahtevale posodobitve vpisanih površin že v tekočem letu vlaganja zbirnih vlog. O potrebnih spremembah bodo nosilci obveščeni že preko komunikacijskega orodja Sopotnik, oziroma v okviru popravka zbirne vloge s strani samega nosilca. Tako, da se nosilcev v zvezi s temi prilagoditvami v okviru že prijavljenih površin, ne bo dodatno obveščalo. Spremembe podatkov o vpisanih zemljiščih v RKG izvede ministrstvo po uradni dolžnosti in s tem zmanjša administrativne obremenitve kmetov za popravke GERK o katerih so seznanjeni v Sopotniku, ali pa so celo sami popravke vnašali na zbirni vloge, kar se bo odrazilo tudi v RKG.

K 47. členu

Zaradi sprememb EU zakonodaje se na novo definira referenčna parcela, ki vsebuje GERK in morebitno krajinsko značilnost, ki mu pripada. Ukinjajo se bloki in opisujejo atributni podatki, ki se vodijo na GERK in na krajinski značilnosti.

K 48. členu

S predlagano spremembo tretjega odstavka 145.a člena ZKme-1 se določa pravna podlaga, ki bo omogočala pridobivanje podatkov potrebnih za vsakoletni izračun standardnega prihodka kmetijskim gospodarstvom. Izračunan standardni prihodek, pripisan posameznemu kmetijskemu gospodarstvu bo pomemben predvsem z vidika izvedbe strateškega načrta novega programskega obdobja 2023-2027, saj bomo s standardnim prihodkom določali velikostne pragove za vstop

kmetijskega gospodarstva v posamezno intervencijo.

K 49. členu

S predlagano spremembo v 152. členu ZKM-1 se določa pravna podlaga, ki bo omogočala zbiranje podatkov in spremljanje delovanja tudi medpanožnih organizacij. V novem programskem obdobju so namreč medpanožne organizacije prvič zastopane v intervenciji, ki spodbuja kolektivne oblike sodelovanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju. Za skupine proizvajalcev je dopolnjena pravna podlaga za pridobivanje podatkov potrebnih za spremljanje delovanja teh skupin. Sprememba člena je pomembna predvsem iz vidika izvedbe strateškega načrta 2023-2027 in spremljanja izvajanja skupne kmetijske politike.

K 50. členu

Pri uporabi sistema za spremljanje površin bo ARSKTRP pridobivala podatke o kmetijskih in gozdnih zemljiščih. S predlagano določbo se določa pravna podlaga za vzpostavitev evidence podatkov, ki jih bo v zvezi z uporabo sistema za spremljanje površin pridobivala ARSKTRP. Evidenco podatkov bo upravljala in vodila ARSKTRP. V evidenci se bodo vodili podatki o časovni vrsti statistike signalov konstalacij satelitov za opazovanje zemlje, pridobljeni z uporabo podatkov satelitov Sentinel programa Copernicus in drugih najmanj enakovrednih podatkov ter izvedeni produkti, na primer identifikatorji opažanj košnje, gole zemlje, klasifikacije skupin rastlin, klasifikacije skupin rab, homogenosti, ki bodo nastajali pri interpretaciji pridobljenih podatkov. S predlagano določbo se ureja tudi namen vodenja evidence. V zvezi z ureditvijo roka hrambe podatkov, ki se bodo vodili v evidenci podatkov, pridobljenih z uporabo sistema za spremljanje površin, je predlagana sprememba četrtega odstavka 139. člena ZKme-1.

K 51. členu

V zakonu je potrebno določiti zavezanca in postopek za vpis v evidenco ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture. V skladu z Uredbo EU št. 848/2018 je vpis v to evidenco prostovoljen. V to evidenco se lahko vpiše vsaka fizična ali pravna oseba, ki želi tržiti ekološki rastlinski razmnoževalni material in rastlinski razmnoževalni materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejene živali in ekološko gojene nedorasle organizme iz akvakulture.

K 52. členu

Predlaga se sprememba 161.a člena Zakona o kmetijstvu, ki ureja zbirko podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov. Obstoječe zbirke podatkov se razširijo, dopolnijo s podatki o za izračun emisij in odvzemov toplogrednih plinov in amonijaka v kmetijstvu (iz živinoreje in emisij iz njiv), podatki iz zbirne vloge iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike, ki so potrebni za obračunavanje podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu in spremljanju stanja kmetijskih tal, s podatki o evidencah o komasacijah in s podatki iz evidencah o osuševalnih in namakalnih sistemov, s podatki o evidencah imetnikov rejnih živali in evidenca rejnih ter s podatki živali iz zbirke podatkov s področja živinoreje. Smiselno je, da obstajajo skupne zbirke tematskih podatkov tal, ker bodo podatki primerljivi, po potrebi združljivi in se bodo posamezni podatki lahko uporabljali za oba namena.

K 53. členu

Brišejo se določene kategorije osebnih podatkov, ker jih dejansko ne zbiramo.

K 54. členu

Vzpostavitev evidence območij planin je potrebna zaradi specifičnosti visokogorskega prostora, ki se praviloma upravlja s poletno pašo živali na planinskih pašnikih več različnih imetnikov živali združenih v pašne skupnosti ali posameznih kmetij. V povezavi z izvajanjem ukrepov skupne kmetijske politike je potrebno zemljišča planinskih pašnikov ustrezno evidentirati, za kar pa mora biti predhodno vzpostavljena evidenca teh zemljišč.

K 55. členu

Potrebna je uskladitev terminologije glede na spremembe v 37., 38., 39., 40. in 41. členih.

K 56. členu

V 166. členu se dodaja podlaga za pridobivanje podatkov iz evidenc drugih organov, tako se popravlja dostop do evidence motornih vozil, kjer se natančneje opiše katere podatke iz te evidence lahko ministrstvo pridobiva za registrirana kmetijska vozila in priklopnike. Dodaja se tudi dostop do evidenc iz katerih ministrstvo pridobi podatke o najvišji doseženi izobrazbi osebe, ki se vodijo v RKG.

Agencija obdeluje osebne podatke upravičencev iz ukrepov kmetijske politike na podlagi nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU. Kontaktne podatke, kot so telefonska številka in naslov elektronske pošte obdeluje primarno zaradi izvajanja svojih zakonitih pristojnosti, in sicer zaradi odpravljanja nejasnosti iz vloge, ki jo je vložil posamezni upravičenec iz ukrepa kmetijske politike, kot to določa 34. člen ZKme-1 oziroma neformalno pozivanje k dopolnitvi vloge. ARSKTRP pa kot plačilna agencija izvaja tudi kontrolo na kraju samem (oz. jo skladno s 36. členom ZKme-1 izvaja izvajalec kot javno pooblastilo), v okviru katere mora zaradi dejanskih okoliščin kontaktirati posameznega upravičenca zaradi izvajanja nadzora nad prejemnikom sredstev oziroma posamezno naložbo. S spremembo 166. člena bo podana pravna podlaga, da bi lahko zaradi uresničevanja načela varstva pravic strank in s tem omogočanja, da stranke svoje pravice lažje uveljavijo, ARSKTRP obdelovala kontaktne podatke tudi za namen obveščanja upravičencev glede izvajanja konkretnih ukrepov kmetijske politike, v katere je le-ta vključen (na primer razna opozorila, opomniki, itd.). Obdelava osebnih podatkov na tak način ne bo nesorazmerna, saj se bo obveščalo le o ukrepih, v katerih upravičenec dejansko sodeluje. S tem bo tudi podan prispevek k ekonomičnosti postopka, saj bodo stranke posamezna dejanja v upravnem postopku pravočasno izpolnile in se bo posledično zmanjšalo administrativno breme, ki ga nosi ARSKTRP. Nenazadnje Uredba 1306/2013/EU določa, da morajo države članice, po potrebi z uporabo elektronskih sredstev, upravičencem, ki morajo izpolnjevati zahteve iz navzkrižne skladnosti, predložiti seznam zahtev in standardov, ki se uporabljajo na ravni kmetijskih gospodarstev, ter jasne in natančne informacije v zvezi s temi zahtevami in standardi. Pri tem se upoštevajo določbe nacionalnega podzakonskega predpisa s področja navzkrižne skladnosti in se v domet obveščanja vključi tudi pisni poziv k razjasnitvi (9. člen Uredbe o navzkrižni skladnosti) in se bo z umestitvijo predlaganega novega odstavka v 166. člen lahko posredoval tudi z uporabo elektronskih oz. komunikacijskih sredstev.

K 57. členu

Po sprejemu novega 169.a člena ZKme-1 se je v praksi pokazala potreba zavarovalnic po hitrejšem dostopu do podatkov o zemljiščih, živalih in kulturah na posameznih GERK, predvsem v luči hitrosti in enostavnosti postopkov na terenu. Z ozirom na koristi upravičencev iz naslova ukrepov kmetijske politike je predlagana dopolnitev veljavnega člena, ki bo predvidoma pripomogla k lažjemu in hitrejšemu sklepanju zavarovalnih pogodb na terenu. Posledično bo to pomenilo manjšo obremenitev za upravičence iz naslova ukrepov kmetijske politike.

K 58. členu

177a. člen se v prvem odstavku spremeni tako, da Javna agencija RS za varstvo konkurence lahko predpisuje globe tudi podjetjem, ki niso ustanovljena v Republiki Sloveniji, saj je Javna agencija RS za varstvo konkurence, v skladu z Direktivo 2019/633, pristojna tudi za reševanje sporov med podjetji, kjer eno podjetje ni ustanovljeno v Republiki Sloveniji. V drugem odstavku 177 a. člena se doda odgovorna oseba javnega prava, kar pomeni, da bo Javna agencija RS lahko presojala tudi v primerih kjer je kupec Javni organ.

K 59. členu

Trenutno so v RKG vpisani člani, ki živijo na istem naslovu kot nosilec brez predhodnega soglasja (družinski člani, ki ne delajo na kmetiji, osebe, ki prebivajo na istem naslovu kot najemniki ali so bili pripisani zaradi nerazdeljenih stanovanjskih enot v isti stavbi), čeprav gre za nepovezane osebe z nosilcem, kar ni bil namen zakona. Nosilci ali člani lahko predlagajo izpis članov kmetije, upravna enota preveri soglasje člana o izbrisu, le če je ta v sorodstvenem razmeju z nosilcem, ki ustreza pogojem za člana kmetije, v izogib posledicam, ki jo izbris člana pomeni za te osebe.

K 60. členu

Spremenjena ureditev spremembe obveznosti o pravici do sredstev se dopolni s prehodno določbo, ki določa, da se že začeti postopki za spremembo obveznosti končajo v skladu s tem zakonom. Nadalje

pa tudi omogoča, da lahko upravičenec, ki je že vložil utemeljen obrazložen zahtevek v skladu s 54. členom Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18 in 86/21 – odl. US), vloží utemeljen obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti v skladu s spremenjenim 54. členom zakona. Položaj upravičencev se pri tem ne poslabša, gre za bolj ugodno ureditev v praksi, ki bo dejansko prišla v poštev za vse upravičence, ki lahko skladno z odločbo o pravici do sredstev vlagajo več kot dva zahtevka za izplačilo sredstev. Njim bo tako omogočeno, da namesto maksimalno dveh zahtevkov za spremembo obveznosti vložijo tri ali več zahtevkov za spremembo obveznosti, odvisno od tega, koliko zahtevkov za izplačilo sredstev imajo predvidenih v odločbi o pravici do sredstev.

K 61. členu

Ministrstvo ocenjuje, da bo mogoče vzpostaviti evidenco planin v obdobju 6 mesecev, ker je ob tem potreben podroben prostorski pregled aktualnih in potencialnih področij planinskih pašnikov.

K 62. členu

Do konca izvajanja finančne perspektive ukrepov skupne kmetijske politike v letih 2014-2020 se še uporabljajo pravne podlage za sprejemanje predpisov na podlagi 12. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21) in izvajanje postopkov na podlagi 49. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21).

K 63. členu

Slovenska čebelarska akademija deluje po veljavnem zakonu do izteka Programa dela Kmetijskega inštituta Slovenije za leto 2022, za to obdobje se financira iz proračuna v skladu z letnim programom dela.

K 64. členu

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.